

PEDESET GODINA
FARMACEUTSKE NASTAVE
NA ZAGREBAČKOM
UNIVERZITETU

1882/3–1932/3

SPOMENICA

FARMACEUTSKOG OTSJEKA FILOZOFSKOG FAKULTETA
UNIVERZITETA U ZAGREBU
O PEDESETOJ GODIŠNJICI OPSTANKA
FARMACEUTSKE NASTAVE

ZAGREB 1934

TISKARA BRAĆA KRALJ, ZAGREB

PEDESET GODINA
FARMACEUTSKE NASTAVE
NA ZAGREBAČKOM
UNIVERZITETU

1882/3–1932/3

SPOMENICA

FARMACEUTSKOG OTSJEKA FILOZOFSKOG FAKULTETA
UNIVERZITETA U ZAGREBU
O PEDESETOJ GODIŠNJICI OPSTANKA
FARMACEUTSKE NASTAVE

ZAGREB 1934
TISKARA BRAĆA KRALJ, ZAGREB

INV. BR. 89

Sadržaj

	Strana
I Razvoj farmaceutske nastave na zagrebačkom univerzitetu	7
II Nastavnici farmacije od godine 1883 do 1933	21
III Farmaceutski zavodi	23
IV Statistika studenata farmacije na zagrebačkom univerzitetu od god. 1883—1933	44
V Popis apsolvenata farmacije zagrebačkog univerziteta do godine 1934 . .	49
VI Popis farmac. bilja kultiviranog u Botaničkom vrtu zagrebačkog univerziteta	70

4 oktobra 1932 navršilo se pedeset godina, što je kraljevskim rješenjem odobreno na tadašnjem hrvatskom sveučilištu u Zagrebu osnivanje farmaceutskog tečaja, prvoga, a do danas i jedinog na čitavom slavenskom Jugu. Predavanja su započela u zimskom semestru godine 1882/3. U tom razdoblju diplomiralo je na zagrebačkom univerzitetu do danas već preko hiljadu i sedam stotina farmaceuta iz svih krajeva naše države. Filozofski fakultet, odnosno njegov Farmaceutski odsjek zaključio je, da ovu značajnu godišnjicu trajno zabilježi i da izda ovu skromnu Spomenicu, u kojoj je pregledno prikazan čitav razvoj farmaceutske nastave od prvog početka pa do današnjega dana, i da time položi javni račun o svome radu u pedeset godina.

Predajući ovu Spomenicu javnosti, a napose cijelom apotekarskom staležu, Fakultet je uvjeren, da je u to vrijeme ispunjavao svoju dužnost, svagda nastojeći, da farmaceutsku nastavu udesi prema napretku nauke, a u skladu sa potrebama naroda, države i cijelog apotekarskog staleža.

Po nalogu Filozofskog fakulteta

Prof. dr. V. VOUK

Dr. BOHUSLAV JIRUŠ
prvi profesor botanike i farmakognozije
osnivač farmaceutskog tečaja

I.

Razvoj farmaceutske nastave na univerzitetu u Zagrebu

Prve pretstavke za osnutak farmaceutske nastave

Profesor Jiruš — osnivač farmaceutske nastave

Prvi prijedlog za osnutak farmaceutske nastave na zagrebačkom univerzitetu iznesen je godine 1878, dakle već četiri godine nakon osnutka sveučilišta. U tadašnjoj hrvatskoj javnosti bila je češće isticana, naročito sa strane liječničke organizacije potreba učenja farmacije na materinjem jeziku, no prvi prijedlog sastavio je i donio u sjednici Filozofskog fakulteta 11 srpnja dekan i profesor botanike dr. Bohuslav Jiruš. Prijedlog je prihvaćen jednoglasno i upućen je aktom od 13 rujna 1878 Hrv.-slav.-dalm. zemaljskoj vladi. Ovaj historijski akt danas, poslije više od pedeset godina, donosimo ovdje u cjelini po konceptu pisanom rukom profesora Jiruša, koga prema tome moramo smatrati prvim osnivačem farmaceutske nastave u Zagrebu. Evo toga teksta:

Visoka kralj. zem. vlado!

Već više puta bilo je u javnih listovih i različitih korporacijah napomenuto, da bi bilo veoma koristno prirediti na našem sveučilištu kurs za farmaceute.

Prof. odbor mudroslovnoga fakulteta smatra to svojom dužnosti takodjer sa svoje strane stvar farmaceutičkoga kursa visokoj vladi najtoplije preporučiti, jer ne ima po mnjenju ovoga zbora sada nikakvih bitnih zaprjeka, — ove pako, koje još postoje, mora visoka vlada i onako ukloniti, ako hoće da razvoj sveučilišta ne zapne.

Da je otvorenje ovakvoga kursa i za zemlju i za sveučilište od najveće koristi, ne treba obširno razlagati.

Kada je u Zagrebu farmaceutički kurs priredjen, ne moraju oni, koji se posvete onoj struci, tražiti obuku tuđim jezikom u tuđini za skupi novac — broj učenika pomnožati će se usljed olakhoćenja studia — a ne će biti potrebno tražiti u tuđini sile, kojih imamo doma.

Povećat će se takodjer posjet našega sveučilišta, i žrtve za priredjenje i uzdržavanje ovoga zavoda bit će tim manje osjetljive, čim se vidi, da su barem većemu broju djaka na korist.

Poznavajuć veliku važnost farmaceutičkoga kursa za zemlju i za sveučilište, preporuča prof. sbor visokoj vladi, da ga ustroji, tim više, jer scieni, da se mogu sva potrebna predavanja bez posebnih priprava sa ovimi profesori i zavodi držati, koji su zasada fakultetu na raspolaganje.

Nije potrebno imenovati ni jednoga profesora više, i nekoje zapreke glede znanstvenih zavoda morat će se onda odkloniti, ako se i farmaceutički kurs ne priredi — druge pako poteškoće dadu se neznatnimi troškovi urediti.

Ako pretpostavimo, da se farmaceutički studium priredi po uzoru cisleithanskom, onda sluša farmaceut sliedeće predmete po zakonu od . . . . .

U I godini u zimskom semestru fiziku i mineralogiju, u ljetnom zoologiju i botaniku; kemiju u zimskom i ljetnom semestru.

U drugoj godini farmaceutičku kemiju i farmakognosiju u zimskom semestru, praktičke analytičke vježbe u cijeloj godini, ljekarničke — medicinalne zakone u ljetnom semestru.

Što se tiče fizike, kemije, mineralogije i zoologije, to se ovi predmeti predavaju te su i dotični zavodi barem tako priredjeni da odgovaraju zahtjevom farmaceutičkoga studija. Nije ništa potrebno, nego da profesori prirede svoja predavanja takodjer za farmaceute, kao što je to na svih sveučilištih austrijskih. Jedina bitna zapreka glede zavoda postoji kod botanike.

Za farmaceute najvažnija čest botanike je posebna botanika, koja se bez bot. vrta ne može predavati. Nu vis. vlada mora i onako onomu abnormalnomu stanju što prije kraj staviti, i onda ne će biti ni sa ove strane nikakve bitne zapreke.

Što se tiče ljekarničkih zakona, to se ovi predavaju u ljetnom semestru po jedan sat na tjedan, te bi ih mogao docent ove struke na juridičkom fakultetu preuzeti. Farmaceutičku kemiju predaje svuda prof. obćenite kemije, i preostane dakle samo još farmakognosija, za koju kod nas ne ima profesora.

Ova znanost ima doduše na mnogih sveučilištih posebnu profesuru, na mnogih pako, osobito njemačkih, predaje ju prof. botanike — i to svim pravom, jer današnja farmakognosija nije ništa drugo nego uporabljena (angewandte) — botanika. Svi predmeti ove struke pripadaju sa malo iznimaka (6 ili 7) bilinskomu carstvu, te tko hoće da farmakognosiju predaje po današnjem stanju znanosti, mora biti dobar botanik i vješt u radnji sa mikroskopom.

U našem konkretnom slučaju bio bi prof. botanike pripravan preuzeti ova predavanja, što može tim lasnje učiniti, jer je još u

Pragu kao asistent po više godina držao kurs i repetitorija iz ove struke za kandidate, koji su se pripremali za izpite.

Farmakognosija ne može se predavati bez zbirke, nu nabava ove ne će učiniti velikih poteškoća; dovoljno je za prvu nabavu po prilici 500 for. i onda mala godišnja dotacija od po prilici 50 for. za daljnje uzdržavanje i popunjavanje. Prof. sbor scieni, da je ovim dostatno pokazao, da ne ima bitnih zaprjeka, radi kojih ne bi se mogla sva predavanja farmaceutičkoga kursa tako držati, kako to zahtievaju propisi i usus u Austriji.

Prof. sbor misli, da i nadalje ne ima niti važnih formalnih zaprjeka, na koje se sa stranah ovomu kursu neprijaznih pokazuje.

Naime se navadja, da se ne može farmaceutički kurs prije ustrojiti, dok nema medicinskoga fakulteta.

Ako pako se promotri, u kakvom odnošaju stoji po propisih cisleithanskih farmaceutički studium prema medicinskomu fakultetu, to se pronadje

1) da su profesori farmakognosije i ljekarničkih zakona članovi medicinskoga fakulteta. Nu prof. sbor misli, da je za farmaceute svejedno, u koji fakultet spada dotični profesor, samo ako on predaje predmete tako, kako to zakoni zahtievaju

2) Medju farmaceutičkim kursom i medicinskim fakultetom stoji još taj savez (Zakon od . . . . .), da se polaže drugi i treći strogi izpit na medicinskom fakultetu.

Predmet drugoga strogoga izpita je 1) radjenje dvaju farmaceutičkih praeparata; 2) jedna kemička analysa; — predmet trećega strogoga izpita je 1) farmakognosija, 2) obćenita kemija, 3) farmaceutička kemija, 4) ljekarnički zakoni.

Povjerenstvo kod drugoga izpita sastoji od dekana medicinskoga fakulteta kao predsjednika, od prof. kemije i jednoga ljekarnika; kod III sudjeluje osim ovih još profesor farmakognosije.

Gdje je sveučilište nepodpuno, gdje ne ima med. fakulteta, tamo bio je predsjednik povjerenstva do god. 1874 ravnatelj chirurgičkoga zavoda.

Vidi se dakle, da se cijeli upliv medicinskoga fakulteta kod izpita ograničuje na to, da je predsjednik izpitne komisije član medicinskoga fakulteta. Razlog je očevidno taj, da je dekan medicinskoga fakulteta od svih sveučilištnih dekana farmaceutičkim strukam najbliži te može uslied toga tok izpita najbolje prosudjivati i sam izpitivati — što n. p. kod dekana mudroslovnoga fak. nije uvijek moguće. Osim toga bila je možda i ova misao odlučna, da se medicinskomu fakultetu pričuva nekakva ingerencija i kontrola farmaceutičkoga studija.

Pošto pako su kod svakoga izpitnoga povjerenstva najvažniji strukovni izpitaooci a manje predsjednik, to scieni prof. sbor, da ne

će biti pomanjkanje med. fakulteta niti kod sastavljenja izpitnoga povjerenstva važnom zaprjekom.

Buduć ima profesore za sve predpisane struke — ima također izpitaoaca, i što se predsjednika ovoga povjerenstva tiče, to sbor predlaže, da vis. vlada imenuje nekoga za predsjednika, koji po svojem zvanju i osposobljenju može ravnati dotičnim izpitom. Po stvari samoj bio bi najprije pozvan predstojnik ili koji drugi član zdravstvenoga odjela vis. vlade.

Pošto stoji djelovanje ljekarnika pod kontrolom vis. vlade, to je sasvim pravedno, da vlada više neposredno sudjeluje već kod izpita.

Izpiti farmaceuta imaju, akoprem se u Cisl. zovu strogi izpiti, više praktički nego znanstveni karakter, te su više državni izpiti nego rigorosa — i tu je sasvim umjestno, da si vis. vlada osigura više neposrednoga upliva tim, da imenuje predsjednikom povjerenstva jednoga od njezinih organa.

3) Osim toga su farmaceuti upisani u Cisleithaniji kao izvanredni slušatelji na medicinskom fakultetu — nu prof. sbor misli, da je to formalnost bez važnosti, te da je svejedno, na kojem su fakultetu farmaceuti upisani, samo ako slušati mogu sva kolegija.

Da farmaceutički kurs ne zahtijeva bezuvjetno medicinski fakultet, pokazuje jasno cisleithanski zakon od 14 lipnja 1859, koji u § 15 alineja b izrično veli »an Universitäten an welchen bei medizinisch. Fakultät . . . .«

Osim toga je sboru iz pouzdanoga izvora poznato, da cisleith. vlada namjerava utemeljiti farm. kurs u Černovicima, gdje također ne ima med. fakulteta. Visoka je vlada u ostalom sama pokazala, da znade ocijeniti postojeće odnose te se riješiti prevelikoga formalizma, time, da je ustrojila kurs za primalje. Ne ima nikakve dvojbe, da ovakav kurs stoji u još užjem i bitnijem savezu sa medicinskim fakultetom nego farm. U Cisleithu je također ovdje predsjednik izpitne komisije dekan med. fak. i osim profesora, koji predaje primaljam, izpitava također prof. ove struke za djake. Ako vis. vlada, obazireći se na preku nuždu ovoga zavoda, nije počekala, dok se ustroji med. fakultet, to može još većim pravom utemeljiti farmaceutički kurs, koji će mnogo koristiti zemlji, a ne će zahtijevati nikakvih novih žrtva.

Dr. B. Jiruš v. r.

Taj prijedlog nije kod tadašnje vlade našao odziva, kako je to i češće bivalo, kad se radilo o našim kulturnim potrebama. Čekalo se pune tri godine na rješenje, iako prema prijedlogu profesora Jiruša nisu bila potrebna veća materijalna sredstva. Bilo je stoga potrebno, da se prijedlog ponovi. U III sjednici profesorskog zbora Filozofskog fakulteta 30 siječnja 1881 donijeli su dr. G u s t a v J a n e č e k, profesor kemije, dr. V i n k o D v o ř á k, profesor fizike, i dr. B o h u s l a v J i r u š, profesor botanike

prijedlog, »da se od strane profesorskog zbora visokoj kralj. zemaljskoj vladi nanovo predloži, neka otvori farmaceutski kurs«. Proforski je zbor ovaj prijedlog usvojio i izabrao svu trojicu predlagača u poseban odbor, koji je imao zadaću da izradi detaljnu osnovu za ovakov tečaj. Odbor je zdušno izvršio svoju zadaću i već u VI redovnoj sjednici 8 svibnja iste godine izvjestio o svome radu i donio prijedlog, koji je zbor jednoglasno usvojio. Na žalost se tekst toga prijedloga izgubio, pa ga ne možemo donijeti, iako bi bilo vrlo zanimljivo, kad bismo znali njegovo obrazloženje. Prijedlog je Fakultet uputio pod br. 79 već 23 maja tadašnjoj kralj. zemaljskoj vladi. Ipak je proteklo dulje vrijeme, dok je prijedlog bio prihvaćen. Jamačno je imao proći dugi put kroz razna zemaljska i državna vijeća prije nego je dobio odobrenje Krune. Akt rješenja, koje je upućeno rektoratu pod br. 10.882 od 11 listopada 1882, glasi ovako:

»Njegovo cesarsko i kraljevsko apostolsko Veličanstvo blagoizvoljelo je previšnjim svojim rješenjem od dne 4 listopada t. g. premisljivo dozvoliti, da se na sveučilištu previšnje ime nosećem u Zagrebu ustroji farmaceutički učevni tečaj.

Što se tome rektoratu priobćuje znanja radi i za obavjest dekanata profesorskog zbora mudroslovnog fakulteta s dodatkom, da se pomenuti farmaceutički učevni tečaj ima otvoriti već početkom mjeseca studenog t. g., kada započnu i ostala predavanja na sveučilištu, čega radi neka dotični profesori mudroslovnog fakulteta red svojih predavanja po potrebi preudese tako, kako će već u predstojećem prvom semestru moći obavljati i obuku farmaceutah.

Naučna osnova i izpitni red za magisterij i doktorat farmacije odobren je gori navedenim previšnjim rješenjem s malom njekom promjenom onako, kako je ovamo predložena predstavkom profesorskog zbora mudroslovnog fakulteta od 8 svibnja t. g. br. 79, te će se u dovoljnom broju tiskanih eksemplarah dostaviti naknadno za porabu dotičnih profesorah i slušateljah.«

U Zagrebu 11 listopada 1882

Za bana: Vončina s. r.

Prva naučna osnova od g. 1882: farmaceuti sa četiri razreda gimnazije nakon asistentskog ispita postaju izvanredni slušači sveučilišta

Gornjim aktom dana je ujedno i naučna osnova, koja je uglavnom bila saglasna farmaceutskoj nastavi na ostalim univerzitetima tadašnje Austro-ugarske monarhije. Glavni su principi te osnove bili ovi:

Uvjeti za upis u farmaceutski tečaj univerziteta bili su ovi: četiri razreda gimnazije, izučenje farmacije u kojoj apotecij po tadašnjem zemaljskom gremijalnom redu sa zaključnim tirocinijalnim ispitom (poslije

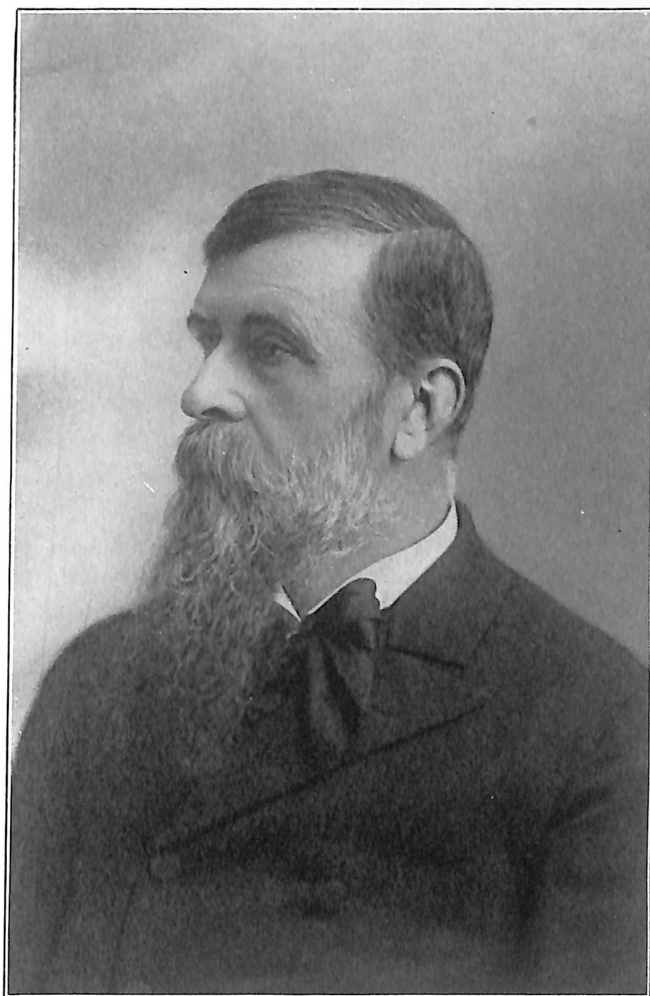
četiri godine) i dvije godine sprovedene u svojstvu asistenta farmacije u kojoj apoteci. Dakako, takvi su se slušači mogli upisati na univerzitet samo kao izvanredni slušači. Sam tečaj trajao je dvije godine. U prvoj godini učili su se osnovni prirodoslovni predmeti: fizika, mineralogija, zoologija, botanika i opća (anorg. i org.) kemija. Druga godina bila je posvećena specijalnim predmetima: farmaceutskoj kemiji i farmakognoziji. Ispita su bila tri: prvi teoretski iz osnovnih predmeta, drugi praktički iz anal. kemije, i treći specijalni iz farmakognozije, kemije i farmaceutičke kemije pa iz poznavanja zakona i naredaba o ljekarništvu. Zanimljivo je, da je u ovoj naučnoj osnovi bio predviđen i doktorat farmacije, ali preduvjet za postignuće ovog stupnja bio je ispit zrelosti (matura), diploma magistra farmacije i još jedna (treća) godina teoretskog studija na filozofskom fakultetu. Inače su važili svi propisi za ovaj doktorat (doktorska disertacija, rigorozij) kao i za doktorat filozofije.

Prva reforma god. 1888: za upis u farmaciju traži se šest razreda gimnazije.

Naredbom kr. hrv.-slav.-dalm. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove i odjela za bogoštovlje i nastavu od 28 listopada 1889 br. 3782 ova se naučna osnova mijenja, i to ne u nastavnom planu, već u uvjetima primanja na univerzitet. Utvrđen je posebni »Pravilnik za obrazovanje ljekarničkih vježbenika«, po kojemu su mogli biti primljeni u praksu samo oni, koji su navršili šest razreda gimnazije ili realke s latinskim jezikom. Oni su trebali da vrše praksu tri godine, a ako su ušli u praksu sa ispitom zrelosti, tada samo dvije godine. To je bitna izmjena, što je opće obrazovanje uvećano od četiri na šest gimnazijskih razreda. Nakon prakse imali su vježbenici položiti vježbenički ili t. zv. tirocinijalni ispit pred posebnim ispitnim povjerenstvom. Taj je ispit bio poglavito praktičke prirode, pa je i glavni zahtjev bio u poznavanju pripreme lijekova po liječničkom receptu. Poslije uspješno položenog tirocinijalnog ispita vježbenik je dobio naslov asistenta farmacije i bio je dužan baviti se dvije godine praksom u kojoj javnoj apoteci Monarhije. Istom tada mogao se asistent farmacije u pravilu upisati na univerzitet kao izvanredni slušač filozofskog fakulteta. On je doduše mogao poslije tirocinijalnog ispita doći odmah na fakultet, no diploma magistra farmacije mogla se izdati tek nakon dvije godine praktičnog rada u kojoj apoteci u svojstvu asistenta farmacije.

Druga reforma god. 1896: ukidanje suvišnih, a proširenje glavnih predmeta.

Dalja, treća faza u razvoju farmaceutske nastave nastala je novom naučnom osnovom i ispitnim redom, koji su izdani »Naredbom kralj. zem. vlade, odjela za bogoštovlje i nastavu od 6 veljače 1896 br. 1606, kojom se proglašuje previšnjim rješenjem od 19 siječnja 1896 odobrena naučna osnova i ispitni red«. Promjene, koje su izvršene ovom naredbom, nisu

Marić

prvi profesor opće i farmaceutske kemije
1883—1923

toliko bitne, koliko stvarne. Kao preduvjet ostalo je i nadalje šest gimnazijskih razreda s latinskim jezikom i tri godine prakse (odnosno dvije za abiturijente). Ukinuti su za farmaceute manje važni predmeti, mineralogija i zoologija, a uvećan je broj sati za botaniku (uz poseban kurs o otrovnim i jestivim gljivama), pa i za kemiju. U drugoj su naučnoj godini uvedene kao obligatne praktične vježbe iz farmakognozije i vježbe iz farmaceutske kemije, pa napokon i predavanja o «ljekarničkim zakonima i naredbama». Najzad je ovom naredbom ukinut i doktorat farmacije, koga do toga vremena nije nitko ni postigao.

Treća reforma god. 1914: ispit zrelosti kao uvjet za upis u farmaciju, farmaceuti postaju redovni slušači sveučilišta

Četvrta faza u razvoju farmaceutske nastave, nastala »Naredbom kralj. hrv. slav. zemaljske vlade, odjela za unutarnje poslove i odjela za bogoštovlje i nastavu od 5 listopada 1914 br. 63.243, kojom se proglašuje previšenje rješenje od 6 rujna 1914 kab. br. 2187«, značajna je po tome, što je kao uvjet za stupanje u ljekarnički stalež postavljen zahtjev postignutog ispita zrelosti na gimnaziji sa latinskim jezikom. Po tom uvjetu postaju slušači farmaceutskog tečaja redovni slušači filozofskog fakulteta, odnosno pravi sveučilišni građani. Time je ujedno sniženo i obligatno vježbeničko vrijeme od tri godine na dvije godine, dok su propisi i zahtjevi za tirocinijalni ispit, pa nastavni predmeti kroz dvije godine univerzitetskog studija i zahtjevi na ispitima za postignuće diplome magistra farmacije ostali uglavnom nepromijenjeni.

Četvrta reforma god. 1923: znatno proširenje studija uvođenjem novih predmeta, a napose farmaceutske tehnologije

Dakako, zahtjevi za što stručnijom naučnom spremom postajali su sve veći, pa je u daljoj petoj fazi u razvoju farmaceutske nastave došlo do stvarne izmjene nastavnog plana, dok se u same osnove i uvjete za studij nije diralo. To je izvršeno »Naredbom Pokrajinske uprave za Hrvatsku i Slavoniju odjeljenje za prosvjetu i vjere, izdanom u sporazumu sa zdravstvenim odsjekom za Hrvatsku, Slavoniju i Međumurje od 29 prosinca 1923 br. 52257«. Kako smo rekli, ovom je naredbom ostao kao uvjet za ulazak u ljekarničko zvanje ispit zrelosti i dvogodišnja praksa sa zaključnim tirocinijalnim ispitom i dvogodišnji kurs na univerzitetu. Uvedeni su samo novi predmeti, odnosno izmijenjena je naučna osnova u ovome: eksperimentalna fizika u oba semestra, zimski i ljetni po 5 sati; uz predavanja botanike kroz oba semestra još obligatne mikroskopske vježbe i vježbe u poznavanju ljekovitog i otrovnog bilja; higijena sa bakteriologijom, biokemija i osnovi fizikalne kemije; i napokon po prvi put predavanja iz farmaceutske tehnologije (praktične far-

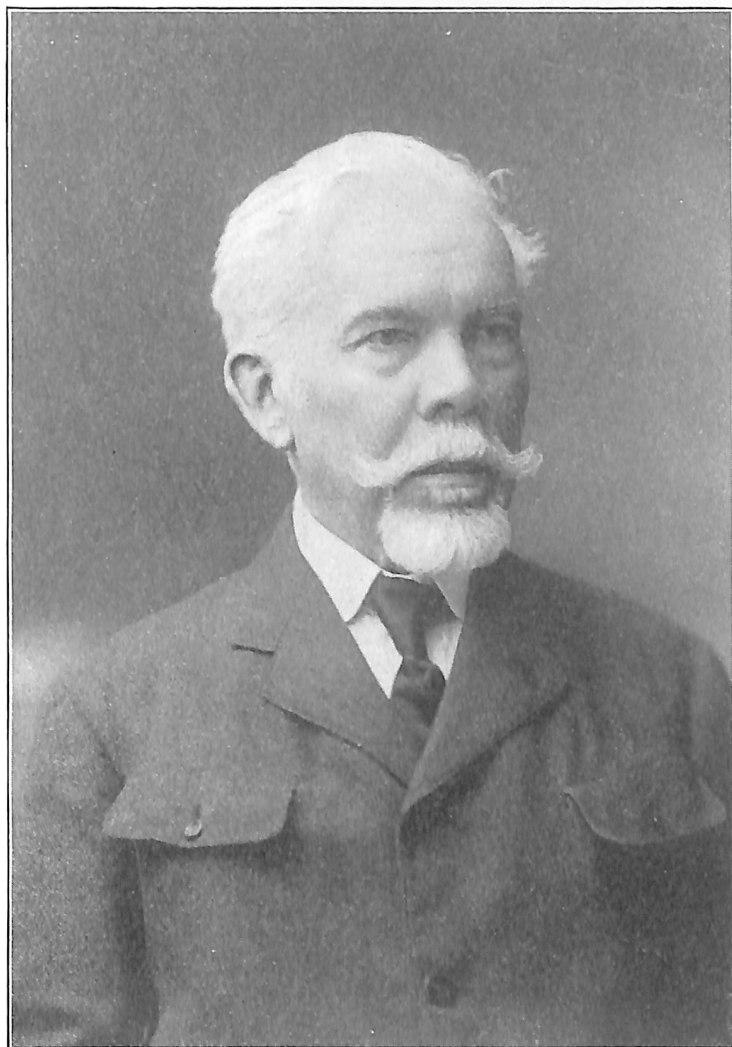
macije). Ovaj posljednji predmet bio je uvijek obligatan predmet ispitivanja na trećem strogom ispitu, a faktično nije bio nikad predmetom predavanja, iako je u njemu sadržan najznatniji dio apotekarskog zvanja. Taj je zahtjev zadovoljen kratkim kursom od 2 sata na nedelju u ljetnom semestru. U stvari nije pitanje ovog predmeta bilo definitivno riješeno, jer se privremeno uz dosadašnji dvogodišnji univerzitetski studij, već zbog kratkog vremena nije moglo posve izvršiti obrazovanje farmaceuta u praktičnoj farmaciji. Unatoč poboljšicama u naučnom pogledu, koje su postignute ovim propisima, reforma farmaceutskog studija ipak nije skinuta sa dnevnog reda.

Peta reforma god. 1928: četverogodišnji studij na univerzitetu farmaceutska tehnologija kao glavni predmet, drž. apotekarski ispit

Ne samo čisto naučne potrebe, koje su se javljale snažnim napretkom naročito kemijske nauke u vezi sa farmacijom, već i čisto formalno staleške prilike položaja farmaceuta u državi, izazivale su novu reformu. Farmaceuti su doduše bili redovni slušači univerziteta, ali s obzirom na samo dvogodišnji studij nisu općeno smatrani jednakopravni sa apsolventima ostalih struka na univerzitetu, pa i ako su dobili diplomu magistra farmacije, često im se nije priznavala puna fakultetska kvalifikacija. Poslije oduže diskusije o tom predmetu u stručnim konferencijama u Fakultetu, u raznim staleškim farmaceutskim predstavništvima, pa i u stručnim glasilima najzad je Filozofski fakultet u saradnji sa predstavnicima Apotekarske komore izradio i predložio novi nastavni plan i ispitni red, koji je odobren Kraljevskom uredbom o Farmaceutskom odjelu Filozofskog fakulteta Sveučilišta Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca p. br. 51572 od 6 aprila 1928.

Glavne promjene ovom novom uredbom bile su u ovome:

1. Uvodi se četverogodišnji univerzitetski studij na posebnom odsjeku Filozofskog fakulteta. Apsolventi gimnazija sa latinskim jezikom upisuju se odmah na univerzitet, ali kako nema univerzitetskog laboratorija za praktičnu farmaciju (univ. apoteka), studenti vrše »elementarne farmaceutske vježbe« dva semestra u kojoj javnoj apoteci. Nakon toga polažu predispit na univerzitetu (ne tirocinij pred drž. komisijom!) i polaze tri godine studij farmacije.
2. Uvode se kao novi još ovi predmeti: anatomija i fiziologija čovjeka, bakteriološke vježbe, farmakologija, sanitetsko zakonodavstvo i nauka o trgovini s apotekarskim knjigovodstvom.
3. Napose pak uz povećani broj sati u nekim glavnim predmetima uvodi se u četvrtoj naučnoj godini kao glavni nastavni predmet farmaceutska tehnologija (galenska ili praktička farmacija) sa četiri sata predavanja i odnosnim vježbama kroz dva semestra.

Dr. VINKO DVOŘÁK
prvi profesor fizike
1883—1911

4. Slušačima farmacije omogućeno je postignuće doktorata filozofije, ako nastave studij na Filozofskom fakultetu, i to naročito iz kemije i farmakognozijske.
5. Poslije položenih ispita apsolvent farmacije dobiva diplomu fakulteta kao diplomirani farmaceut. Nakon dvije godine provedene u kojoj javnoj apoteci polaže takav diplomirani farmaceut državni apotekarski ispit pred posebnom državnom komisijom, a iza toga mu fakultet daje diplomu magistra farmacije.

Ovom je reformom postignut znatan napredak u razvoju farmaceutske nastave, i to mnogo veći u naučnom pogledu, nego je to u mnogim drugim naprednijim državama.

Ova je nastavna osnova još i danas na snazi. Apotekarski stalež, a naročito saradnici apotekara vlasnika nisu se zadovoljili ovim napretkom, i to naročito iz ova dva razloga:

1. Iako je u principu uveden četverogodišnji studij na univerzitetu, to je ipak u stvari ostala jednogodišnja praksa u javnim apotekama, koja ne zadovoljava potrebe. Traži se potpuni četverogodišnji studij na univerzitetu, a praksa u apotekama, t. zv. staž od dvije godine.

2. Zbog sve većeg broja farmaceuta i njihove nezaposlenosti u užoj struci traži se proširenje studija u smjeru obrazovanja farmaceuta ne samo kao stručnog saradnika u apotekama, već i kao kemičara u radu oko zdravlja naroda, napose kao specijalistu za izvršavanje medicinskih biokemijskih analiza i analiza svih hranila. K tome se pridružuje i zahtjev vojnih vlasti, da se farmaceute obrazuje u toksikološkom području zbog njihove upotrebe u obrani protiv bojnih otrova.

Novi prijedlog god. 1933: ukidanje prethodne prakse u apotekama, potpuni studij na univerzitetu, farmaceuti kao kemičari i ukidanje titule magistra farmacije

Napokon je poslije javnih diskusija u stručnim glasilima na poticaj Apotekarske komore održana u Ministarstvu prosvjete 7 i 8 augusta 1933 anketa svih interesiranih faktora: Filozofskog fakulteta odnosno Farmaceutskog otdjeka toga fakulteta u Zagrebu, Medicinskog fakulteta univerziteta u Beogradu, Apotekarske komore, Ministarstva socijalne politike odnosno narodnog zdravlja, Ministarstva vojske i mornarice. Na toj su anketi jednoglasno usvojeni principi, na kojima bi se imala izraditi nova Uredba o farmaceutskom studiju. Principi su uglavnom ovi:

1. Čitava farmaceutska nastava traje četiri godine na univerzitetu i ukida se praksa u apotekama prije teoretskog studija na univerzitetu.
2. Studij na univerzitetu počinje sa osnovnim predmetima: fizikom, kemijom i botanikom na univerzitetu u prva dva semestra, a na-

stavlja se sa nastavom u stručnim predmetima daljnjih šest semestara. Kao novi predmeti (predavanja i vježbe) uvode se još toksikologija i bromatologija (nauka o živežnim namirnicama), a proširuju se naročito praktične vježbe iz farmaceutske tehnologije.

3. Posvema se ukida diploma odnosno titula magistra farmacije, a zadržava se naslov »diplomiranog farmaceuta« za one, koji polože sve fakultetske ispite. Diplomirani farmaceuti nakon dvije godine staža polažu državni apotekarski ispit i dobivaju diplomu odnosno naslov »diplomiranog apotekara«.
4. Produljujući studij na dalju godinu dana na Filozofskom fakultetu i usavršujući ga u naučnim strukama kandidatu se omogućuje, da postigne doktorat farmacije (uz opće uvjete za stjecanje doktorata, kao disertacija i doktorski ispiti).

Ovim nacrtom novog nastavnog plana potpuno su zadovoljeni svi zahtjevi i naučni i staleški. Na osnovu njegovih principa izradio je Filozofski fakultet na poziv Ministarstva prosvjete definitivni tekst nove Uredbe u vezi s »Općom univerzitetskom uredbom od 11 decembra 1931« i predložio ga aktom od 21 maja 1933 br. 861 Ministarstvu prosvjete na odobrenje. Filozofski fakultet očekuje, da će ova Uredba, iako stavlja na državu neke nove materijalne zahtjeve, ipak biti odobrena, pa će tako naš univerzitet dobiti moderni nastavni plan za farmaceute, kudikamo moderniji nego je u mnogim državama Evrope, što će biti na korist ne samo razvoju nauke nego i na korist razvoju apotekarskog staleža, a time i države.

Nastavnici farmacije dr. Gustav Janeček i dr. Julije Domac — glavni nosioci farmaceutske nastave kroz četrdeset godina

Prvi nastavnici farmacije bili su tadašnji profesori prirodoslovnih struka na Filozofskom fakultetu: dr. Bohuslav Jiruš za botaniku i farmakognoziju, dr. Gustav Janeček za opću i farmaceutsku kemiju, dr. Vinko Dvořak za fiziku, a dr. Gjurio Pilar za mineralogiju i dr. Spiro Brusina za zoologiju. U redu predavanja nije farmaceutski tečaj posebno naveden sve do godine 1899/900, već su predavanja oglašivana u popisu predavanja matematičko-prirodoslovnog odjela Filozofskog fakulteta. Dr. B. Jiruš ostavlja već godine 1886 naše sveučilište i odlazi u Prag, gdje preuzima katedru farmakognozije i farmakologije. Naslijedio ga je u farmakognoziji godine 1887 dr. Julije Domac, koji drži ovu najznatniju katedru farmacije uz farm. kemiju punih 36 godina. Dr. Gustav Janeček bio je nastavnikom opće i farmaceutske kemije punih četrdeset godina. Možemo prema tome reći, da su profesori Janeček i Domac gotovo pola vijeka bili glavni stupovi farmaceutske nastave. Ti zaslužni nastavnici bili su ujedno i čla-

Prof. Dr. J. Tomasek

profesor farmakognozije
1887—1923

novi komisije za pregledavanje apoteka Hrvatske i Slavonije i zato osnivači apotekarstva u ovim pokrajinama sadašnje naše države, o čemu svjedoči i Jubilarna spomenica, koju su izdali apotekari čitave Jugoslavije »u znak naročite pažnje i zahvalnosti« prigodom njihova odlaska sa univerziteta.

Sve ostale nastavnike nabrajamo u posebnom popisu u priložu, tek moramo napose istaknuti neke apotekare, koji su indirektno sudjelovali pri osposobljivanju naših farmaceuta kao ispitivači iz praktične farmacije na trećem strogom ispitu. To su apotekari Lavoslav Fink (1883—1885), Valerijan Lastovića (1886—1888), Škender Hrzić (1889), Antonin Ernest Katkić (1890—1896), Antun Kögl (1897—1900), Hinko Brodjovini i dr. Josip Polašek 1901—1910), dr. Josip Polašek i Žiga Ključec (1910—1911), Žiga Ključec i Slavko Zimmerman (1912—1915), dr. Bruno Vouk i Slavko Zimmerman (1916—1918), dr. Bruno Vouk i Stjepan Rac (1918—1922), Josip Gršković (1923—1925), Slavko Zimmerman i Dragutin Batistić (1926—1930), Dragutin Batistić (1930—1932). Istaknuti pak valja, da je apotekar Dragutin Batistić preuzeo prva predavanja iz farmaceutске tehnologije, te je savjesno vršio dužnost honoriranog nastavnika sve dok nije po novoj osnovi od godine 1928 raspisan natječaj za posebnu docenturu za ovaj predmet, jer je trebalo nastavnika, koji će sve svoje vrijeme prema znatno proširenoj osnovi posvetiti ovome predmetu.

Farmaceutski zavodi

Farmakognoški zavod i Zavod za farmaceutsku tehnologiju specijalni zavodi za farmaciju

Već u prvom prijedlogu o osnivanju farmaceutskog tečaja podvukao je prof. Jiruš, da na Filozofskom fakultetu nije potrebno osnivati posebne zavode za farmaciju za većinu predmeta. Tako je u prvim semestrima služio osim Kemijskog zavoda za farmaceutsku kemiju i Botanički zavod za farmakognoziju.

No već godine 1887 osnovan je Farmakognoški zavod kao prvi specijalni farmaceutski zavod, koji kao takav ostaje sve do osnutka »Zavoda za farmaceutsku tehnologiju« godine 1931. To su jedina dva posebna zavoda samo za farmaciju, dok se sva ostala predavanja i vježbe drže uglavnom u zavodima Filozofskog fakulteta, tako botanika u Botaničkom institutu, kemija (opća, fizikalna, biokemija i farmac. kemija) u Kemijskom zavodu Filozofskog fakulteta (neko vrijeme i u Kemijskom zavodu Medic. fakulteta), fizika u Fizikalnom zavodu. Napose pak vrše se bakteriološke vježbe u Higijenskom institutu Medicinskog fakulteta, a ispitivanje životnih namirnica u Kemijskom odsjeku

Higijenskog centralnog instituta. Ako se provede nastava prema posljednjem prijedlogu od godine 1933, svakako će nastati potreba, da se osnuju još neki zasebni instituti ili zasebna odjeljenja u dosadašnjim institutima. Naročitu će pažnju trebati da se prikloni izgradnji »Zavoda za farmaceutsku tehnologiju«, jer će se u njemu razvijati glavni rad oko obrazovanja farmaceuta u praktičnoj farmaciji.

Najznatnije potrebe farmaceutskog odsjeka fakulteta

Iako je farmaceutski odsjek filozofskog fakulteta kroz pedeset godina ispunjavao u punoj mjeri dužnosti obrazovanja farmaceutskog naraštaja vodeći računa i o napretku nauke, ipak moramo priznati, da je taj odsjek obzirom na potrebe moderne nastave bio pastorče među svima naukama, koje se njeguju na univerzitetu, a sve to i bez krivnje samog fakulteta. Dok je medicinski fakultet, s pravom izgrađen sa velikim materijalnim žrtvama na modernoj osnovi i visini, to je za farmaceutsku nastavu koja bi trebala s obzirom na svrhu da ide paralelno s medicinskom nastavom, tek od najnovijeg vremena ušla u državni budžet posve samostalna stavka, s kojom su se sumom mogli koristiti zavodi, koji služe farmaciji. Kroz nekoliko decenija bio je za farmaceutsku nastavu tek jedini trošak jedna profesura za farmakognoziju i jedan posebni farmagnoški institut. Svi ostali zavodi i profesorske sile bile su redovni izdaci filozofskog fakulteta. Kroz čitave decenije, bile su a i danas su najskromnije dotacije za farmaceutsku nastavu. Držimo stoga, da je ovdje danas nakon pedeset godina na mjestu, da se ove potrebe napose istaknu.

Prva specijalna potreba svakako je *Zavod za farmaceutsku tehnologiju*, koji je osnovan pred dvije godine i koji je iz nužde i susretljivošću Hrvatskog ljekarničkog društva smješten u prostorijama Zakladnog ljekarničkog doma. Ovaj institut po novoj naučnoj osnovi ima da dade najznatnije i završno obrazovanje budućim apotekarima. Potrebne su prostorije za univerzitetsku apoteku kao i proširenje tog najznatnijeg laboratorija. Prostorije su predviđene u II. katu novog Kemijskog instituta na Marulićevom trgu, u kojima se danas nalazi Botanički institut. Naravno da je to u vezi s izgradnjom Botaničkog instituta u Botaničkom vrtu. U novoj zgradi Botaničkog instituta trebaće stoga predvidjeti i potrebne prostorije za odsjek za farmaceutsku botaniku. Nadalje treba nastojati, da Kemijski institut filozofskog fakulteta, koji nosi svu nastavu kemije za farmaceute (ima i posebno odjeljenje za farmaceutsku kemiju), dođe u svoju vlastitu zgradu na Marulićevom trgu br. 20. Iako je to težak problem u današnje doba, ipak se ovaj plan doskora treba provesti. Preseljenjem Kemijskog zavoda u svoju novu zgradu bili bi svi najznatniji farmaceutski zavodi na okupu u jednoj zgradi: farmakognoški, farmaceutsko-tehnički i farm. kemijski. Ta bi zgrada u tom slučaju bila jezgra budućeg Farmaceutskog fakulteta.

Dr. ANTUN HEINZ
profesor botanike
1886—1912

Fizikalni zavod gradi se i izgrađuje niz godina, pa ipak je stanje nastave iz fizike pod današnjim prilikama vrlo teško, jer unatoč što je zgrada gotova, nema sredstava za nutarnje uređenje. U novoj naučnoj osnovi za farmaceute predviđen je i fizikalni praktikum, koji se u sadašnjim prilikama ne može držati.

U Farmakognoskom zavodu potrebno je usavršiti kemijsko odjeljenje, da se mogu u njem izvadati sve potrebne kemijske analize droga.

U vidu provedenja nove naučne osnove treba pomišljati i na poseban Mikrobiološki institut, pa Institut za bromatologiju i Institut za toksikologiju, jer ovi predmeti dobivaju po novoj naučnoj osnovi bitno i osnovno značenje.

Farmaceutski otsjek vodi o svim ovima potrebama dovoljno računa, o čemu svjedoče i brojni prijedlozi upravljani na mjerodavne vlasti, pa se možemo nadati, da će ovim potrebama sa strane najviših državnih vlasti biti i udovoljeno. Filozofski fakultet, nakon pedeset godina rada na farmaceutskoj nastavi, može ovo uvaženje očekivati.

Slušaoci

U pedeset godina diplomiralo 1789 farmaceuta

Prve godine odmah nakon odobrenja nastavnog plana za farmaceutski tečaj god. 1882 upisalo se u taj tečaj devet slušača. Taj se broj postepeno uvećavao, te je pred rat dosegao prosječnu visinu do pedeset slušača na semestar. No odmah poslije ujedinjenja svih jugoslavenskih pokrajina u sadašnju državu počeo je taj broj upravo rapidno rasti, te je godine 1928 u zimskom semestru bilo upisano u farmaciju 519 slušača. Do ovog abnormalno visokog broja došlo je otuda, što se po Uredbi od godine 1928 sastao u prvoj godini dvostruki broj slušača: onih po staroj i onih po novoj uredbi. Taj je broj dakako znatno pao i danas iznosi prosječno oko 300. Od početka djelovanja farmaceutskog tečaja (otsjeka) pa do danas apsolvirali su sa diplomom magistra farmacije ili, u najnovije vrijeme, kao diplomirani farmaceuti svega 1789 farmaceuta. Prvi je dobio diplomu magistra farmacije 26 srpnja 1884 Miloš Petković. Prije rata bilo je, razumije se, ponajviše slušača iz kraljevine Hrvatske i Slavonije, malen broj iz Dalmacije, ali zato nešto veći broj iz kraljevine Srbije i kraljevine Bugarske. Tačni prikaz odnosno statistika slušača po raznim zemljama prikazana je u posebnom prilogu. Napose treba još istaknuti, da su doktorat filozofije postigli ovi magistri farmacije: Konstantin Georgijević, Vjera Rojc-Katušić, Jelka Divjak, Leo Neumann, Franjo Benzinger, Dragan Boić, Paula Wellisch, Josip Milhofer, Dragutin Marković, Ibrahim Ruždić i Dionis Vidale.

Konačni cilj — samostalni farmaceutski fakultet

Nastaje sada još jedno pitanje: da li je ovom predviđenom reformom postignut konačni stadij u razvoju farmaceutske nastave? Kako je na nekim univerzitetima (zasad još rijetkim) uveden i posebni fakultet za farmaciju, to je već češće kod nas i od strane staleških farmaceutskih organizacija nabačen prijedlog, da se osnuje poseban farmaceutski fakultet. Osnivanje fakulteta diktiraju ne samo staleške već u prvome redu čisto naučne potrebe. Kako je pak većina naučnih predmeta, koji se uče u farmaciji (kemija, botanika, fizika, higijena, bakteriologija, farmakologija i toksikologija) zastupljena kao nauka na filozofskom ili medicinskom fakultetu, a tek je manji broj predmeta, kao farmakognozija, farmaceutska kemija i farmaceutska tehnologija, isključivo farmaceutskih, to odlučuje samo pitanje materijalne prirode, da li je potrebno osnovati zasebni fakultet za farmaciju. Ne stoji ništa na putu osnivanju zasebnog fakulteta, ako se uvaži, da se i prije spomenuti teoretski predmeti iz osnovnih i pomoćnih disciplina mogu zasebno njegovati i na više fakulteta. Kako se pak sa strane državne uprave javila tendencija stapanja fakulteta s obzirom na zajedničke predmete, to danas i zbog općih finansijskih prilika nije podesan momenat za osnivanje zasebnog fakulteta.

Želja je našeg Univerziteta, da najprije postigne odobrenje nove predložene osnove farmaceutskog studija kao samostalnog ostsjeka Filozofskog fakulteta, koji već preko pedeset godina vodi ovu nastavu. Dalji razvoj ovoga ostsjeka pokazat će svakako najbolje, da li će njegovi naučni razlozi zahtijevati posvemašnju samostalnost, a ako još i opći materijalni razlozi to dopuste, Filozofski će fakultet rado pozdraviti osnutak samostalnog farmaceutskog fakulteta u interesu napretka farmaceutskih nauka.

II

Nastavnici farmaceutskog odsjeka od godine 1883—1933

I. Osnovni i uvodni predmeti

Botanika

Dr. Bohuslav Jiruš (1883—1886); dr. Antun Heinz (1886—1912); dr. Stjepan Gjurašin sistematsku botaniku (1913—1923); dr. Vale Vouk (1913 do danas, od 1929—1932 botaničke vježbe s asist. dr. Stjepanom Horvatićem).

Anorganska i organska kemija

Dr. Gustav Janeček (1883—1923); dr. Fran Bubanović (1922—1931); dr. Gilbert Flumiani (1931 do danas).

Fizika

Dr. Vinko Dvořák (1883—1911); dr. Stanko Hondl (1911 do danas).

II. Glavni predmeti

Farmakognozija

Dr. Bohuslav Jiruš (1883—1886); dr. Gustav Janeček (1886/7); dr. Julije Domac (1887—1923); dr. Antun Vrgoč (1924 do danas).

Farmaceutska kemija

Dr. Gustav Janeček (1883—1924); dr. Stanko Miholić (1925/6); dr. Antun Vrgoč (1926/7); dr. Milivoj Obajdin (1928—1933); dr. Gilbert Flumiani (1929 do danas); dr. Miloš Mladenović (1933).

Farmaceutska tehnologija (od g. 1928)

Mr. ph. Dragutin Batistić (1928—1931); dr. mr. ph. Franjo Benzinger (1931 do danas).

III. Pomoćni predmeti

Zoologija (ukinuta god. 1896)

Spiridion Brusina (1883—1890); dr. Lazar Car (1888—1896).

Mineralogija (ukinuta god. 1896)

Dr. Đuro Pilar (1882—1889); dr. Mijat Kišpatić (1889—1896).

Analitička kemija

Dr. Gilbert Flumiani (1926 do danas, s asist. ing. Vladimirom Seifertom).

Fizikalna kemija

Nikola A. Pušin (1926/27); dr. Gilbert Flumiani (1931 do danas).

Anatomija i fiziologija čovjeka

Dr. Mihajlo Joanović (1901); dr. Daniel Riesner (1919—1930); dr. Fran Smetanka (1931—1932); dr. Rikard Hauptfeld (1933).

Bakteriologija i higijena

Dr. Franjo Heusler (1884); dr. Mihajlo Joanović (1899—1925); dr. Emil Prašek (s asist. dr. Milanom Pricom, 1925—1932); dr. Milan Prica (1933).

Farmakologija s toksikologijom

Dr. Pavao Marinković (1933 do danas).

Ljekarnički zakoni (sanitetsko zakonodavstvo)

Dr. Mavro Sachs (1884); dr. Mihajlo Joanović (1897—1925); dr. Josip Belobrk (1931—1933); dr. Juraj Andrassy (1933).

Ispitivanje životnih namirnica (od g. 1928)

Dr. Božidar Rogina (1931 do danas).

Nauka o trgovini i apotekarsko knjigovodstvo (od g. 1928)

Josip Hršak (1931 do danas).

III

Zavodi, koji služe farmaceutskoj nastavi

Botanički zavod

(sa Botaničkim vrtom i Fiziološkim laboratorijem)

Botanički je zavod nastajao u pojedinim etapama, razvijao se i širio prema potrebama same nauke a i nastave. Dvije malene sobe u zgradi nekadašnje gornjogradske gimnazije, u kojima je započeo da radi prvi profesor botanike zagrebačkog sveučilišta dr. Bohuslav pl. Jiruš, pa zatim tri nešto veće prostorije u sadašnjoj centralnoj univerzitetskoj zgradi, gdje su Jiruš i njegov nasljednik prof. dr. Antun Hein z nastavili radom, predočavale su prve zametke današnjeg botaničkog zavoda. God. 1915 preuzima katedru botanike prof. dr. Vale Vouk i započinje odmah intenzivnim radom na povećanju zavoda. Odlukom Povjereništva za prosvjetu i vjere od 24 travnja 1920 preseljen je botanički zavod u novu zgradu kemijskog laboratorija na Maružanićevom trgu, gdje se nalazi i danas te zaprema u južnom traktu II kata 15 što većih što manjih prostorija, koje služe od česti smještenju herbara i zavodskih zbirka, a od česti nastavi, naučnom radu i normalnom poslovanju.

Botanički je zavod opskrbljen svim pomagalicama moderne botaničke obuke. U predavaonici, koja je zamišljena za nekih 80 slušača, te koja sada postaje već premalena, nalazi se aparat za projekciju. Zbirka od blizu 2000 dijapozitiva, od kojih oko 300 dolazi naročito u obzir za nastavu farmaceutske botanike, potpomaže nastavu podjednako kao i velika zbirka ponajviše originalnih zidnih tabla (67) i crteža. Za nastavu sistematske botanike od naročite je važnosti zbirka herbarskih tabla, u kojoj su ljevakovite biljke brojno zastupane (220). Morfološka zbirka od 300 objekata, a osim toga oko 50 modela također stoji u službi očiglednosti nastave. Botanički se praktikumi i mikroskopske vježbe održavaju odijeljeno za studente filozofije i studente farmacije u dvorani za mikroskopiranje, koja broji 30 kompletno uređenih radnih mjesta, u nekoliko turnusa. Upoznavanje anatomije bilja, koje je najefikasnije na osnovu vlastitog rada, promatranja i crtanja, potpomaže i zbirka od blizu 2000 mikroskopskih preparata, od kojih je oko 300 njih isključivo iz područja farmaceutske

botanike. Održavanje kolokvija daje nastavnicima uvid u stečeno znanje studenata.

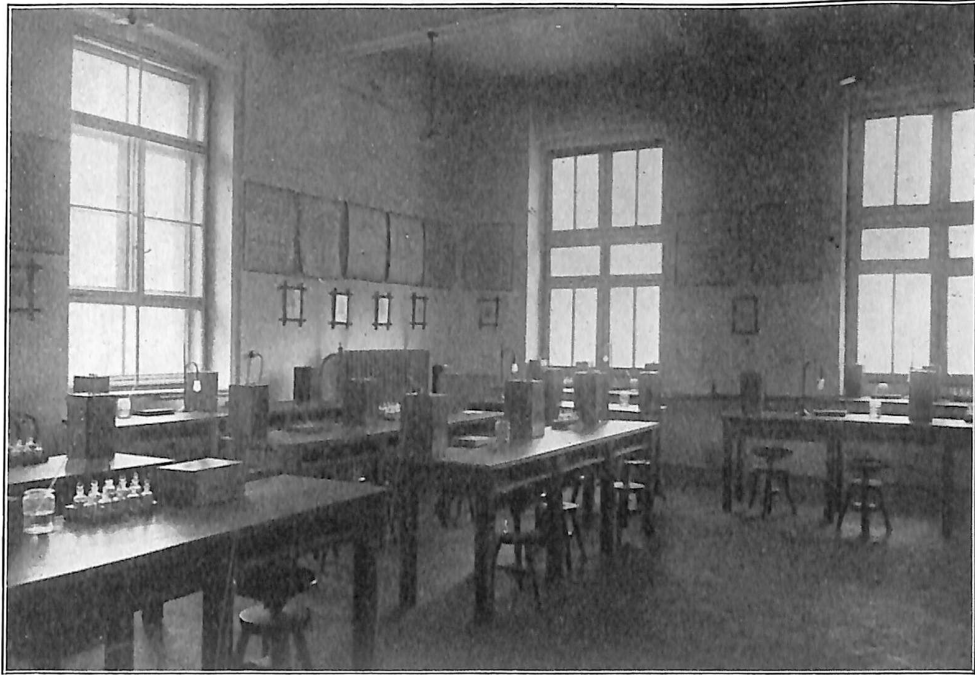
Nastavni plan farmaceutske botanike predviđa dva kolegija: kolegij iz opće botanike i kolegij iz sistematske botanike. Kolegij iz opće botanike (na nedjelju 5 sati) održava se zajedno za slušače farmacije i slušače filozofije. Do g. 1923 bio je i zajednički kolegij iz sistematske botanike, no od g. 1923 vrši se taj kolegij (također 5 sati na nedjelju) odvojeno za slušače farmacije. Iste godine uveden je i posebni praktikum za farmaceute, a osim toga održavaju se i vježbe u poznavanju ljekovitog i otrovnog bilja spojene s obaveznim ekskurzijama. U nastavnom su radu prof. dr. V. Vouka dugo godina pomagali kao asistenti dr. Ivo Pevallek, sada red. profesor Poljoprivrednog fakulteta, do god. 1920, dr. Ivo Horvat, sada vanredni profesor sistematske botanike na Filozofskom fakultetu (do god. 1924), dr. mag. pharm. Dragan Boić (do god. 1925), dr. Stjepan Horvatić, sada docent botanike na univerzitetu u Ljubljani (do god. 1931). Od g. 1931 saraduje u vježbama asistent dr. Fran Kušan.

Zavodski herbari broje svega otprilike 70.000 brojeva, odnosno listova, od toga je specijalni herbar hrvatske flore (Flora croatica) zastupan sa blizu 40.000 listova. Osnov ovog velikog herbara čine bivši herbari Narodnom muzeju, Schlosserov, Klinggräffov, Vukotinovićev, Rossijev, Hircsev i Haračićev herbarij pa nove zbirke zavodskih članova. Herbar čini posebni dio »Odjela za sistematsku botaniku i geobotaniku« u Botaničkom zavodu, kojim danas upravlja vanr. prof. dr. Ivo Horvat.

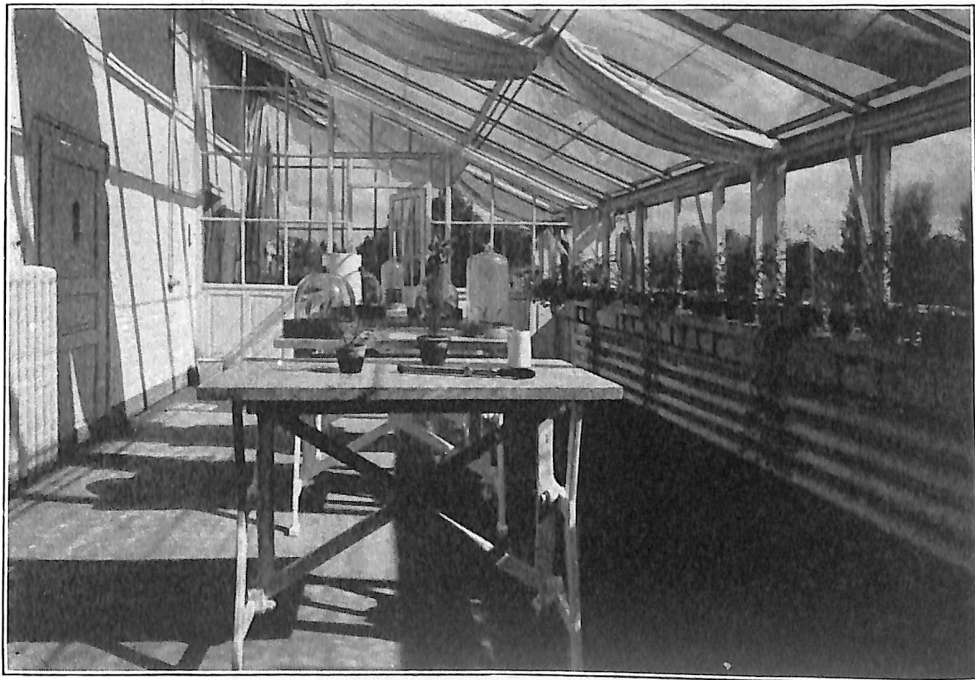
Uz herbare važno je pomagalo naučnog i nastavnog rada i biblioteka. Zavodska biblioteka broji oko 3000 svezaka (udžbenika, monografija, posebnih rasprava i časopisa). U zavodu je i jedna soba uređena kao čitaonica.

Botanička je nastava samo jedna od zadaća Botaničkog zavoda. Druga je naučni istraživački rad. U tu je svrhu Botanički zavod opskrbljen i potrebnom aparaturom za naučni, sistematsko-botanički, anatomski, citološki i mikrobiološki rad te ima osim 30 jednostavnijih mikroskopa, koji služe u praktikumu, još 15 savršenijih mikroskopa, centrifuga, termostate, parafinsku peć i t. d. Za studente, koji se žele posvetiti naučnom radu, i specijalno disertante uređena je posebna soba sa tri kompletno opremljena radna mjesta.

No kakogod su prostorije današnjeg Botaničkog instituta mogle da na dogledno vrijeme zadovolje potrebe redovne nastave i naučnog sistematskog rada, kakogod su mogle da posluže i smještaju velikog zavodskog herbara, nedostajale su još uvijek mogućnosti za rad na biljnoj fiziologiji. Takav rad iziskuje zasebno građeni laboratorij, za čiju je izgradnju nakon brojnih pretstavaka pretstojnika zavoda i sveučilišnih vlasti Narodna skupština na prijedlog ministra prosvjete votirala potrebnu svotu.

Dvorana za mikroskopiju u Botaničkom inštitutu

Staklenik za eksperimente u Fiziološkom laboratoriju Botaničkog inštituta

Biblioteka u sobi pretstojnika Botaničkog instituta

Dvorana sa herbarima u Botaničkom institutu

Fiziološki je laboratorij sa ukupno 24 prostorije izgrađen u formi paviljona u Botaničkom vrtu i predan radu u jesen školske godine 1928/29. Izuzev fiziološkog praktikuma i praktikuma iz mikrobiologije, koji se od vremena do vremena održavaju, služi fiziološki laboratorij samo naučnom istraživanju. Pokusni staklenik s tri odjela kao i tamna izba omogućuje uz potrebnu aparaturu postavljanje i provođenje mnogih pokusa kao i kultiviranje biljaka pod približno normalnim uslovima. U prizemlju zgrade nalazi se kemijska soba sa digestorom i sterilizacijom i destilacijom aparaturom. Dvorana prizemlja sa 3 kompletno opremljena mjesta, vagama, mikrotomom, centrifugom i termostatima služi specijalnim mikrobiološkim istraživanjima, a gornja dvorana sa 4 mjesta zbog neposredne blizine pokusnog staklenika pretežno fiziološkim istraživanjima. U zgradi se nalazi i uredovnica kustosa Botaničkog vrta i radionica šefa zavoda, u kojoj je smještena i priručna biblioteka.

Sam Botanički vrt, koji se počeo osnivati g. 1890, nalazi se na zemljištu, ustupljenom od grada Zagreba, između Mihanovićeve ulice i željezničke pruge. Botanički vrt zaprema površinu od blizu 6 $\frac{1}{2}$ jutara, od čega izvjestan dio otpada na staklenike (ukupno 10 odjela), klijališta kao i na dva stanbena paviljona, odnosno radionice. Izgrađen prema nacrtima prof. dr. Antuna Heinza i vrtlarskog upravitelja Viteslava Durchaneka u stilu engleskog parka, predočuje Botanički vrt ujedno i jednu estetsku znamenitost grada Zagreba. No pored toga, što se kod razmještanja bilja pazilo na slikovitost dojma, bila je naročita pažnja priklonjena nastojanju, da bilje bude razvrstano po mogućnosti po sistematskoj pripadnosti. Od važnijih grupa spominjemo naročito grupu magnolija, kamenjaru ili t. zv. alpinum, grupu konifera s Pančićevom omorikom, ribnjak sa čuvenim indijskim lotosom (*Nelumbium speciosum*) i američkim vodenim zumbulom (*Eichhornia crassipes*), a na zapadnom dijelu vrta pored t. zv. partera bazene s lopočima i sjenicu, gdje se preko ljeta nalaze palme i drugo suptropsko i mediteransko bilje. Od noviteta spomena je vrijedna grupa kakteja, izgrađena g. 1932., a od naročite je važnosti t. zv. krška grupa, koja ujedinjuje oko 300 rijetkosti iz domaće planinske flore, a osnovao ju je prof. dr. I. Horvat.

Ljekovito bilje bilo je prije razmješteno u obrubne gredice travnika partera, a ove je godine za ljekovito i gospodarsko bilje zasnovan i izgrađen u jugoistočnom dijelu Botaničkog vrta posebni odio. Osim u ovom odjelu (100 gredica) nalaze se pretstavnici ljekovitog bilja, naročito drveća i grmlja, u ostalim sistematsko-biološkim grupama, a nešto ga se uzgaja i u staklenicima (vidi popis). Studenti farmacije imaju prema tome dovoljno mogućnosti da najvažnije pretstavnike oficinelnog bilja upoznaju ne samo po crtežima, tablama i herbarskim primjercima, nego i u živom stanju. Ekskurzije u svrhu upoznavanja flore, koje su ljetnim semestrima obvezne, podaju studentima također priliku da upoznaju naročito domaću floru.

Djelovanje i aktivnost Botaničko-fiziološkog zavoda vidi se i iz velikog broja naučnih radova, koji su izrađeni u zavodu, a publicirani koje u izdanjima Akademije, Prirodoslovnog društva i u stranim časopisima, koje u Izvješćima zavoda »Acta botanica instituti botanici universitatis Zagrebensis«, koja od g. 1925 izdaju članovi Botaničkog zavoda pod uredništvom prof. dr. V. Vouka. Dosad je izašlo 8 svezaka (deveti je u štampi) sa 50 naučnih radova. Za Acta botanica dobiva Botanički zavod u razmjenu 96 edicija inostranih botaničkih instituta i prirodoslovnih udruženja. Cjelokupni broj čisto naučnih radova članova botaničkog zavoda, ne uračunavši razne stručne rasprave i referate, iznosi 161 od god. 1913. Napose donosimo na kraju popis onih radova, koji su u neposrednoj vezi sa farmaceutskom botanikom odnosno farmaceutskom nastavom.

Od osnutka Botaničko-fiziološkog zavoda pa do danas izrađeno je u zavodu 17 doktorskih disertacija. Među disertantima zastupani su i farmaceuti, te su od g. 1915 do g. 1933 na osnovu disertacije iz botaničkih disciplina polučili čast doktora filozofije četiri farmaceuta, i to: Mr. Franjo Benzinger, Mr. Dražan Boić, Mr. Paula Wellisch i Mr. Josip Milhofer.

Od g. 1915 stoji na čelu Botaničkog zavoda i vrta sveuč. profesor dr. Vale Vouk. Pročelnik herbarskog odjela Botaničkog zavoda bio je od g. 1920 do 1928 sveuč. prof. dr. Ivo Pevallek, a od g. 1928 upravlja njime vanr. prof. dr. Ivo Horvat. Danas taj odio ima naziv »Odio za sistematiku botaniku i geobotaniku«.

Kustos je Botaničkog vrta od g. 1928 ing. dr. Zdravko Arnold, vrtlarski upravitelj Franjo Kušenić. Ostalu pomoćnu naučnu i nastavničku službu vrše asistenti dr. Fran Kušan, dr. Zora Klas i dipl. fil. Stjepan Urban.

Iza uspješnih prvih dviju faza u razvitku Botaničkog zavoda, u kojima je on služio podjednako i interesima nastave i naučnog rada farmaceutske botanike kao i čiste botanike, prelazi u treću fazu, koju karakterizira nastojanje oko izgradnje posebne zgrade Botaničkog zavoda u Botaničkom vrtu, proširenje i obnova Botaničkog vrta i staklenika, pa osnivanje Botaničkog muzeja. Sva ova nastojanja i stremljenja diktirana su podjednako interesima nauke kao i interesima nastave.

Popis

naučnih radova, stručnih rasprava i članaka iz područja farmacije (farmaceutska botanika i farmaceutska nastava) izrađenih u Botaničkom zavodu od god. 1915—1933

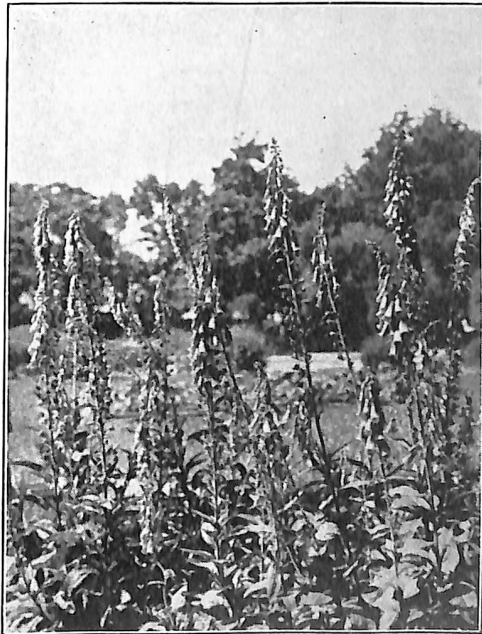
Boić mr. ph. Dražan: *Diafanol s klorcinkjodom kao reagens na hitin u botaničkoj mikrotehnici*. Farmaceutski vjesnik, god. XV, br. 3, 1925.

Horvat dr. Ivo: *Linné u svjetlu današnje nauke*. Vjesnik ljekarnika, god. X, br. 1, 1923.

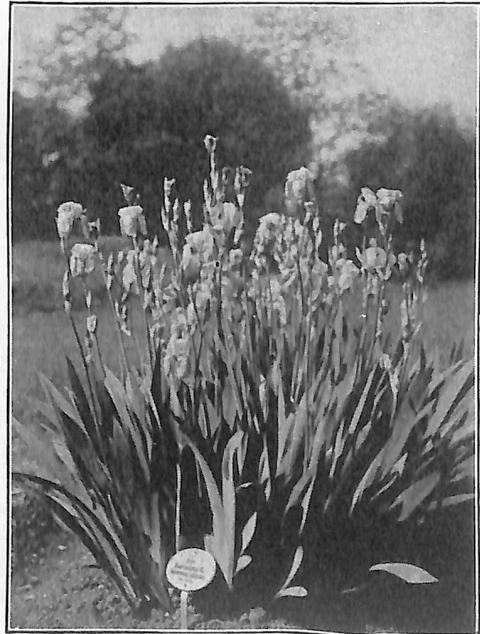

Novo osnovani odio za ljekovito bilje u Botaničkom vrtu

Digitalis purpurea

Iris florentina

u Botaničkom vrtu

Partija kamenjare i konifera u Botaničkom vrtu

Sjenica sa suptropskim i mediteranskim biljem u Botaničkom vrtu

- : *Slučaj otrovanja otrovnim rujem* (*Rhus toxicodendron*). Vjesnik ljekarnika, god. XIII, br. 12, 1931.
- H o r v a t i ć dr. Stjepan: *Mandragora u našoj flori*. Vjesnik ljekarnika, god. X, br. 7 i 10, 1928.
- : *Drosera (Herba Droserae) i njeno raširenje u Jugoslaviji*. Vjesnik ljekarnika, god. XIII, br. 2 i 3, 1931.
- K u š a n dr. Fran: *Lichen islandicus (Cetraria islandica L. (Ach.) u Jugoslaviji*. Vjesnik ljekarnika, god. XII, br. 12, 1930.
- M i l h o f e r mr. ph. dr. Josip: *Botanische und chemische Untersuchungen an Artemisia caerulescens*. Acta botanica, vol. VIII, 1933.
- P e v a l e k dr. Ivo: *Prilog poznavanju naših breza*. Farmaceutski vjesnik, god. XIV, br. 20, 1924.
- V o u k prof. dr. Vale: *Nešto o potrebi reforme farmaceutske nastave na sveučilištu*. Vjesnik ljekarnika, god. I, br. 5, 1919.
- : *Inulin kao droga*. Vjesnik ljekarnika, god. II, br. 3, 1920.
- : *Radix mandragorae*. Farmaceutski vjesnik br. 1, god. XII, 1922.
- : *Studij farmacije i koncentracija kemijske nastave na zagrebačkom univerzitetu*. Glas apotekarstva, god. V, br. 8, 1923.
- : *O ljekovitoj japanskoj gljivi*. Vjesnik ljekarnika, god. VII, br. 11/12, 1925.
- : *Farmacija na IV internacionalnom botaničkom kongresu u Ithaci 1926*. Vjesnik ljekarnika, g. VIII, br. 11, 1926.
- : *Temelji farmacije* (U obranu ukidanja kolegija farmaceutske botanike). Farmaceutski vjesnik, g. XVI, br. 21, 1926.
- : *Hans Molisch*. Vjesnik ljekarnika, g. IX, br. 3, 1927.
- : *Farmaceutska nastava u Udruženim Državama Sjeverne Amerike*. Glas apotekarstva, god. IX, br. 4, 1927.
- : *Nova Uredba o farmaceutskoj nastavi na filozofskom fakultetu sveučilišta u Zagrebu*. Vjesnik ljekarnika, g. IX, br. 9, 1927 (članak napisan zajedno sa prof. dr. A. Vrgočem).
- : *U obranu i za napredak naše farmacije* (Odgovor g. dru. Stanku Miho-liću). Vjesnik ljekarnika br. 12, g. 1927.
- : *Prinos diskusiji o farmaceutskom studiju*. Vjesnik ljekarnika br. 2. g. 1928.
- : *Elementi botanike*. Nacrt predavanja za farmaceute. 1928.
- : *Helminthochorton*. Vjesnik ljekarnika, br. 1, g. 1930.
- : *Napomene o najnovijem predlogu za promjenu farmaceutskih studija*. Apotekarski vjesnik, g. XV, br. 10, 1933.
- : *Farmaceutska nastava i tehnički fakultet*. Vjesnik ljekarnika, g. XV br. 5, 1933.

- : *O farmaceutskoj nastavi na univerzitetu u Zagrebu* (Govor održan na filozofskom fakultetu u Zagrebu prigodom boravka francuskih studenata farmacije u Jugoslaviji (francuski). Vjesnik ljekarnika, br. 7, 1933.
- : *Farmakognozija i botanika*. Predavanje za kongres slavenskih apotekara u Beogradu mjeseca oktobra 1934. U štampi za Almanah kongresa slavenskih apotekara.

Farmakognoški zavod

Kad je godine 1882 bio osnovan farmaceutski tečaj, preuzeo je obuku u farmakognoziji profesor botanike u Filozofskom fakultetu dr. Bohuslav Jiruš, koji je u kratko vrijeme sakupio farmakognošku zbirku od kojih 800 primjeraka, koja je služila kao prvo pomagalo pri nastavi. Kada je profesor Jiruš napustio naše sveučilište, pozivan za profesora farmakognozije i farmakologije na univerzitet u Prahu, predavao je kratko vrijeme kroz jedan semestar farmakognoziju profesor kemije dr. Gustav Janček. Godine 1887 preuzima predavanja iz farmakognozije kao suplenat dr. Julije Domac. U to se vrijeme zbirka jednako dopunjala i počele su se obilnije nabavljati knjige i naučni časopisi za priručnu knjižnicu.

Kada je god. 1896 iz temelja promijenjena naučna osnova za farmaciju, dobila je farmakognozija potpuni broj sati, potreban za nastavu tog važnog farmaceutskog predmeta, a uvedene su i obligatne mikroskopske farmakognoške vježbe. Kako je već bio izgrađen i novi Kemijski zavod (sada stara zgrada), u prvi kat te zgrade smješten je novo snovani Farmakognoški zavod kao samostalni sveučilišni institut. Iste godine imenovan je dr. Julije Domac vanrednim profesorom i pretstojnikom instituta, koji je vodio sve do godine 1924, kada je na vlastitu molbu otišao u mirovinu. Naslijedio ga je na katedri kao i u vodstvu instituta dr. Antun Vrgoč, koji kao redovni profesor farmakognozije upravlja zavodom i danas.

Već u svojim prvim prostorijama imao je Farmakognoški zavod sva najznatnija pomagala za teoretsku i praktičnu nastavu, te je u zavodu moglo vježbati i 30 vježbenika, a u slučaju potrebe i više njih. A i biblioteka je u kratko vrijeme znatno porasla. Kako je za kemiju i farmakognoziju na Mažuranićevu trgu izgrađena nova zgrada, to se je još pod upravom prof. Domca preselio zavod godine 1921 u nove i veće prostorije u II spratu nove zgrade.

U sadanjim prostorijama — 14 na broju — povećan je znatno broj radnih mjesta. Zavod ima šesdeset mikroskopa, te u zavodu može u grupama raditi i do 150 slušalaca. Naročito je prostrana velika mikroskopska dvorana na sjevernom traktu, u kojoj ima 44 radna mjesta (vidi sliku), uz koju se nalazi manja dvorana sa 15 radnih mjesta. Osim toga ima još soba za asistenta, soba i radionica pretstojnika, dvije sobe za kemijske radove i

dvije sobe za zbirke. Pretsoblja su prostrana i mogu se upotrebiti kao radne prostorije.

Zbirka broji danas preko 3000 droga, od kojih su neke rariteti. Biblioteka ima preko 1000 svezaka, među kojima ima 15 raznih stručnih časopisa. Kemijski odio već je utoliko uređen, da se mogu vršiti jednostavnije farmakokemijske radnje.

Naučni radovi Farmakognoškog zavoda kretali su se u području anatomijskog, kemijskog i historijskog ispitivanja domaćih i inostranih droga. Izrađena su djela odnosno udžbenici o farmakognoziji (D o m a c 1899, V r g o č 1931), a zavod je sudjelovao u izradi farmakognoškog dijela farmakopeje (D o m a c u Hrvatskoj farmakopeji, V r g o č u Jugoslovenskoj farmakopeji). Osim toga su pretstojnici a i članovi zavoda izuzev istraživačkog rada sudjelovali stručnim radom u domaćim, a i inostranim farmaceutskim listovima (vidi priloženi popis).

Kao asistenti saraduju danas u zavodu: mag. pharm. Branka A k a č i ć - V u k o v i ć i mag. pharm. dr. Dragan M a r k o v i ć.

Popis

najznatnijih radova farmakognoškog zavoda

- D o m a c prof. dr. J.: *Farmakopeja hrv. slav.* I izd. 1888, II izd. 191.
—: *Uputa u farmakognoziju 1899.*
—: *Organska kemija ili kemija ugljikovih spojeva za više razrede realke.* 1893.
—: *Vina Hrvatske i Slavonije.* 1896.
—: *O dopustivoj količini sumporne kiseline u vinu.* 1900.
—: *O saharinu.* 1901.
—: *O strofantovim sjemenkama.* 1904.
—: *O veronalu.* 1904.
—: *Gutachten über eine Arsenvergiftung in Budrovce in Slavonien.* List's Zeitschrift f. d. ges. Kriminalwissenschaften, 1906.
—: *Kemijska konstitucija organskih spojeva i njihovo farmakološko djelovanje.* 1911.
—: *Bikoulja krv u toksikologiji.* 1912.
—: *O senni Palthé.* Glas Apotekarstva.
—: *Infusum ipecacuanhae concentratum.* Farm. vjesnik, 1920.
—: *Digitalis ambigua Murr.* Farm. vjesnik, 1921.
—: *Capsella bursa pastoris.* Farm. vjesnik, 1923.
M a r k o v i ć mr. ph. dr. D.: *Farmakognoška istraživanja o bijelom bunu (Scopolia carniolica Jacq.) iz zapadne Hrvatske.* U rukopisu. 1933.
V r g o č prof. dr. A.: *Povodom jedne knjige.* Farmaceutski vjesnik, g. XI, br. 4, 1921.
—: *Farmakognostičke crtice s dalekog istoka.* Farmaceutski vjesnik, god XI, br. 9, 1921, god. XI, br. 2—3 i 9—10, 1922.

- : *Kako se odjeljuje cvijet odnosno plod od cvjetišta kod nekih oficinelnih i neoficinelnih kompozita.* Farmaceutski vjesnik, god. XIII, br. 1, 1922.
- : *Ljekovito i tehničko bilje kod nas.* Farmaceutski vjesnik, god. XII, br. 6, 1922.
- : *Das Trennungsgewebe einiger offizineller Kompositenblüten.* Berichte d. deut. pharm. Gesellschaft, No 6, 1922. Farmaceutski vjesnik, god. XIII, br. 1—4, 1932.
- : *O antraglukoseninu i t. d.* Farmaceutski vjesnik, god. XIII, br. 2, 1923.
- : *Fructus Heraclei Sphondylii, novi, grubi falzifikat od Fr. Conii maculati.* Farmaceutski vjesnik, god. XIII, br. 8, 1923.
- : *Kontroverzsa s hamburškim institutom za primijenjenu botaniku glede Cort. Rhamni carniolicae.* Farmaceutski vjesnik, g. XIV, br. 19, 1924.
- : *Giacomo Ciamician.* Farmaceutski vjesnik, g. XIV, br. 19, 1924.
- : *Kr. sveučilišni farmakognoški zavod i zbirka u Zagrebu.* Farmaceutski vjesnik, god. XIV, br. 20, 1924.
- : *Problem oksimetilantrahinonskih purgativa u farmakognoziji.* Farmaceutski vjesnik, g. XIV, br. 23, 1924.
- : *Osnutak katedre za farmaceutsku kemiju i tehnologiju.* Farmaceutski vjesnik, g. XV, br. 2, 1925.
- : *Kinologija.* Farmaceutski vjesnik, g. XV, br. 15 i 17—24, 1925.
- : *Neke misli povodom popularnih knjiga o ljekovitom bilju.* Farmaceutski vjesnik, g. XVI, br. 5, 1926.
- : *Opij.* Vjesnik ljekarnika, god. VIII, br. VIII, br. 7—11, 1926.
- : *Prof. dr. Alexander Tschirch.* Vjesnik ljekarnika, g. VIII, br. 9, 1926.
- : *O popularizaciji farmakognozije (nauke o ljekovitom bilju).* Farmaceutski vjesnik, g. XVI, br. 10, 1926.
- : *Über das sogenannte Gummi Thus.*
- : *Problem antiifebrina i fenacetina u farmaciji.* Vjesnik ljekarnika, g. IX, br. 6, 1927.
- i V. V o u k : *Nova Uredba o farmaceutskoj nastavi na filozofskom fakultetu sveučilišta u Zagrebu.* Vjesnik ljekarnika god. IX, br. 9, 1927.
- : *Mjesto odgovora g. dru Stanku S. Miholiću.* Vjesnik ljekarnika, g. IX, br. 12, 1927.
- : *Macedonski opij.* Vjesnik ljekarnika, g. X, br. 1/2, 1928. Izašlo na njemačkom jeziku 1929 i na engleskom 1930.
- : *Žestika (Rhamnus fallax Boiss. — Rh. carniolica A. Kern). Farmakognoška monografija.* Vjesnik ljekarnika, g. X, br. 3, 4, 5, 6, 8, 1928.
- : *Problem modernih lokalnih anestetika aromatske skupine poglavito kokaina obzirom na alifatske alkamine.* Vjesnik ljekarnika, g. X, br. 4, 1928.
- i F l u m i a n i dr. G. : *Vježbe iz analitične i farmaceutske kemije održane u šk. god. 1927/28 u Kem. zavodu Filozofskog fakulteta u Zagrebu.* Vjesnik ljekarnika, g. X, br. 5, 1928.
- : *Prof. dr. F. A. Flückiger.* Vjesnik ljekarnika, g. X, br. 8, 1928.

- : *Izložba ljekovitog bilja, koje se kultivira u Mađarskoj.* Vjesnik ljekarnika, g. X, br. 10, 1928.
- : *Izveštaj o zasjedanju II internacionalnog kongresa za kulturu ljekovitog bilja u Budimpešti od 10 do 14 septembra 1928.* Vjesnik ljekarnika, g. X, br. 10 i 12, 1928.
- : *Kultura paprike u Segedinu.* Vjesnik ljekarnika, g. XI, br. 2, 1929.
- : *Prof. dr. Hermann Thoms.* Vjesnik ljekarnika, g. XI, br. 4, 1929.
- : *Gerson-Sauerbruchovo liječenje tuberkuloze i raka djetom bez kuhinjske soli i njezin upliv na nomadske i polunomadske Kirhize.* Vjesnik ljekarnika, g. XI, br. 6/7, 1929.
- : *III internacionalni kongres za kulturu ljekovitog bilja, održan u Veneciji, Padovi i Vicenci 15, 16, 17 i 18 juna 1929.* Vjesnik ljekarnika, g. XI, br. 6, 7 i 8, 1929.
- : *Odnos farmacije i javnog zdravstva u novom zakonu.* Vjesnik ljekarnika, g. XI, br. 9—10, 1929.
- : *Aristolochia Clematitis L. (vučja kokotinja ili jabuka) kao lijek.* Vjesnik ljekarnika, g. XII, br. 1, 1930.
- : *Rogovlje jelena kao čarolija i lijek.* Vjesnik ljekarnika, g. XII, br. 2, 1930.
- : *Nekoliko članaka o drogama sa tumačem kao službeni tekst nove farmakopeje kralj. Jugoslavije.* Vjesnik ljekarnika, g. XII, br. 5, 6/7, 1930.
- : *An alternative to Frangula.* The Chemist & Druggist, No 2629, 1930.
- : *Opći dio farmakognozije.* Vjesnik ljekarnika, g. XIII, br. 4, 1931.
- : *Treći kongres društva »Gesellschaft für Geschichte der Pharmazie« u Beču.* Vjesnik ljekarnika, g. XIII, br. 6, 1931.
- : *Prof. dr. Aleksander Tschirch.* Vjesnik ljekarnika, g. XIII, br. 11, 1931.
- : *Uputa u farmakognozu.* 1931.
- : *Farmakognoški dio nove jugoslavenske farmakopeje.* Vjesnik ljekarnika, g. XIV, br. 6, 1932.
- : *Odnos farmacije i javnog zdravstva u novom zakonu.* Vjesnik ljekarnika, g. XIV, br. 6, 1932.
- : *K smrti prof. dra Otta Oesterlea (1866—1932).* Vjesnik ljekarnika, g. XIV, br. 10, 1932.
- : *Prof. dr. A. Tschirch ostavlja farmaciju.* Vjesnik ljekarnika, g. XV, br. 2, 1933.
- : *Herba Teucrii mari.* Vjesnik ljekarnika, g. XV, br. 5, 1933.
- : *Teucrium marum L.* Vjesnik ljekarnika, g. XV, br. 6, 1933.
- : *Uspomene na pokojnog pretsjednika Dušana Jankovića.* Vjesnik ljekarnika, g. XV, br. 6, 1933.
- i prof. dr. med. et phil. Mikuličić M.: *Prilog kazuistici rjeđih i zanimljivih otrovanja kod nas.* Apotekarski vjesnik, g. XV, br. 8, 1933.
- : *Novi predlog promene farmaceutske studija.* Apotekarski vjesnik, 15 (11), 1933.

- Vuković mr. ph. Branka: *Ljekovito bilje Jugoslavije*. Vjesnik ljekarnika, g. XII, br. 8—12, 1930.
- : *Die Heilpflanzengewinnung in Jugoslavien*. Heil und Gewürzpflanzen, Bd. XV, Lief. I, 1932/33.

Fizikalni zavod i farmaceutska nastava

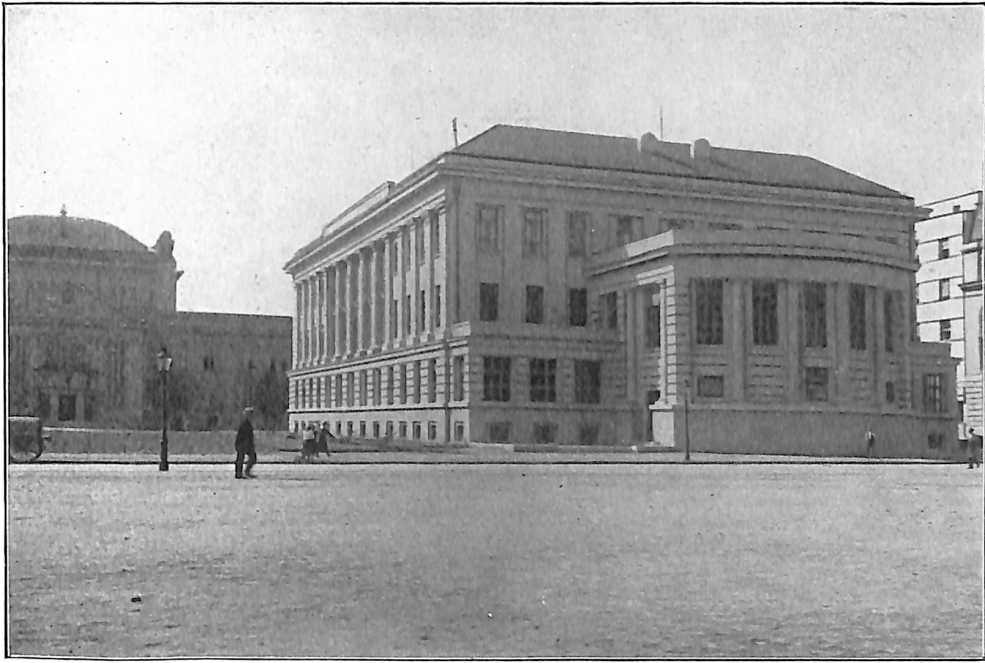
Fizikalni je zavod filozofskog fakulteta stariji od farmaceutske nastave u tom fakultetu. Osnovan je odmah poslije osnutka sveučilišta i to god. 1875. Isprva se smjestio u dvije dvorane muzejske zgrade u Dementrovoj ulici; odanle se god. 1882, kad je sveučilište prešlo u današnju glavnu zgradu na trgu kralja Aleksandra, i fizikalni zavod preselio u tu zgradu, gdje danas zaprema otprilike polovicu drugoga kata.

Već u predratnim prilikama pokazalo se, da zavodske prostorije ni pogledom na opseg svoj ni pogledom na unutarne uredjenje ne odgovaraju suvremenim naučnim zahtjevima, te je najposlije početkom god. 1914. u hrvatskom saboru najavljen i onda prihvaćen i sankcioniran »zakon o gradnji fizikalnog zavoda, narodnog muzeja i inih javnih zgrada«. Za novu zgradu fizikalnog zavoda načinjeni su onda još iste godine i nacrti; bila je predviđena kao pandan tada uglavnom već dovršenoj novoj kemijskoj zgradi filozofskog fakulteta pred novom sveučilišnom knjižnicom. Nešta više od polovice nove zgrade imalo je pripasti samom fizikalnom zavodu, ostatak drugim zavodima i seminarima filozofskog fakulteta.

Rat je međutim te odluke omeo — na veliku nepriliku fizikalnog zavoda. Zadaće su toga zavoda međutim još i porasle, kada su osnovani g. 1917. medicinski fakultet i g. 1919 veterinarska visoka škola (danas fakultet), jer su uz filozofe i farmaceute pridošli time još i medicinari i veterinari kao nova kategorija slušača fizike. Osim toga je broj filozofa i farmaceuta poslije rata iz poznatih razloga također silno narastao. Velikom broju slušača, koji je znao premašiti i 500, a sada se kreće redovno u približnoj visini 400, zavod nikako nije dorastao. Ne odgovara tome broju predavaonica od 88 četvornih metara (!), a ni zavodski praktikum. Želja gdjekojih slušača farmacije i medicine, koji su se preko svoje dužnosti javljali na fizikalni praktikum, nije se mogla uvažiti naprosto radi nedovoljnog prostora, koji je i za filozofe fizičare sasvim nedostatan. A što se tiče predavanja, trebalo je već odavna udesiti paralelna predavanja, a prošlog se je zimskog poljeća opći kolegij eksperimentalne fizike čak na tri puta paralelno obdržavao: napose filozofima i medicinarima, napose farmaceutima i opet napose veterinarima. I unatoč tom traćenju vremena i suvišnom opterećivanju zavodske aparature predavanje je za filozofe i medicinare — i ako frekvencija ni s daleka nije bila odlična — bilo prenatrpano i gdjekad je značilo pravu muku i žrtvu za slušače i za predavača.

Najposlije je državnim budžetom za god. 1926/27 omogućeno građenje nove zavodske zgrade, te su radovi započeli u proljeće 1927 i to na istom

Novi Fizikalni institut

Mikroskopska dvorana u Farmakognoskom institutu

Stari kemijski laboratorij na Strossmayerovom trgu

Novi kemijski laboratorij na Marulićevom trgu

mjestu, koje je već prije bilo određeno. Nacrti su doduše načinjeni sasvim novi, jer su to iziskivale nove prilike. Gradnja je postepeno napredovala u granicama, kako je omogućivao svakogodišnji državni budžet. Međutim proračuni za god. 1932/33 i dalje nisu više dali sredstava za tu gradnju i tako zgrada nedovršena čeka već tri godine, da se konačno i potpuno privede svrsi. Dovođeni su baš samo oni dijelovi, koji ne služe fizici. Filozofski fakultet ih je preuzeo, te su u južnoj polovici I. kata smještene matematika i geometrija i u najvećem dijelu II. kata geografske i filozofske nauke.

Što se tiče zavodske imovine, neka je spomenuto, da zavodski inventar aparata sada obuhvata 1718 brojeva, a inventar knjiga 1637 djela i časopisa. Dotacije, koje se daju ovom zavodu vrlo su nedostatne, često su izostale, a stajale su u nerazmjeru spram pomoći sličnim zavodima.

Fizikalni zavod uredio je profesor dr. V i n k o D v o ř á k, koji je zavodom upravljao kroz dugi niz godina, sve do svoga umirovljenja g. 1911. Profesor Dvořák (*1848, † 1922) bio je učenik Ernsta M a c h a, u povijesti fizike poimence akustike osigurana je imenu i radu njegovu trajna časna uspomena. Njega je naslijedio prof. dr. S t a n k o H o n d l, koji je i danas pretstojnik ovoga zavoda.

Prema prvoj naučnoj osnovi farmaceuti su slušali fiziku jedno poljeće. Bilo je to vazda zimsko poljeće, a iza njega je odmah slijedio predispit iz fizike. Oni su upisivali opći kolegij eksperimentalne fizike, pa kako je taj kolegij od uvijek u zagrebačkom filozofskom fakultetu obuhvatao četiri poljeća, zapalo je od tih predavanja farmaceute samo četvrtina, točnije: nešto više od četvrtine, budući da su zimska poljeća u ono vrijeme bila znatno dulja od ljetnih. A kako se u zimskim poljećima izmjenično predavala jedamput mehanika s akustikom, drugi puta elektricitet s magnetizmom, različita su farmaceutska godišta slušala i studirala različite dijelove fizike, a optika i nauka o toplini nikada se farmaceutima nisu predavale.

S današnjeg gledišta mogao bi se možda takav sustav studija pričinjati nezgodnim. Međutim treba uzeti na um, da je farmaceutski studij na sveučilištu u ono vrijeme trajao samo dvije godine, te se u tom studiju fizici nije moglo ustupiti više mjesta. Mogao bi se bio možda udesiti napose za farmaceute enciklopedički tečaj fizike u opsegu od jednoga poljeća, ali bi pri tome prikaz fizike izašao toliko površan, da bi takav tečaj bio od malene naučno-didaktičke vrijednosti. Sastavljači farmaceutske naučne osnove onoga vremena očito i s pravom u fizici nisu gledali predmet, koji bi farmaceutima trebao za njihove s t r u č n e potrebe, već nauku, koja ima poslužiti njihovom općem prirodonoaučnom obrazovanju, pa je s te strane sasvim zgodno bilo, da im se davala prilika, da taj predmet makar samo u jednom dijelu slušaju, ali u tom dijelu onoliko iscrpivo, kako to odgovara zahtjevima filozofskog fakulteta.

Od onda prilike su se promijenile, jedno u tom, što je farmaceutski sveučilišni studij produljen, te se mogao i studij fizike proširiti na dva

poljeća (g. 1923), drugo u tom, što je razvoj nauke nužno tražio takvo proširenje. Dok se nekada kemija — taj za farmaciju osnovni predmet — mogla sasvim dobro studirati i bez bližega poznavanja fizike, danas to više ne može biti. Kao što pojmovi kemije ulaze u same osnove današnje fizike, tako to isto vrijedi i obratno i možda još u većoj mjeri. Solidaritet tih nauka danas je općenito priznat, te se kemija među ostalim fizikalnim naukama toliko ističe samo poradi svog silnog opsega, nipošto radi samog naučnog sistema. Dakle, danas fizika za farmaceute nije samo predmet za opće obrazovanje, već je pomoćni stručni predmet, bez kojega nema studija kemije.

Farmaceuti prema tome sada slušaju eksperimentalnu fiziku kroz dva poljeća po pet sati nedjeljno — sasvim kao medicinari. Predavanja su tako organizirana, da oni dobiju pregled nad cijelom građom eksperimentalne fizike. Pri tome polovicu građe slušaju u opsegu, kako se predaje filozofima, drugu polovicu u skraćenom opsegu.

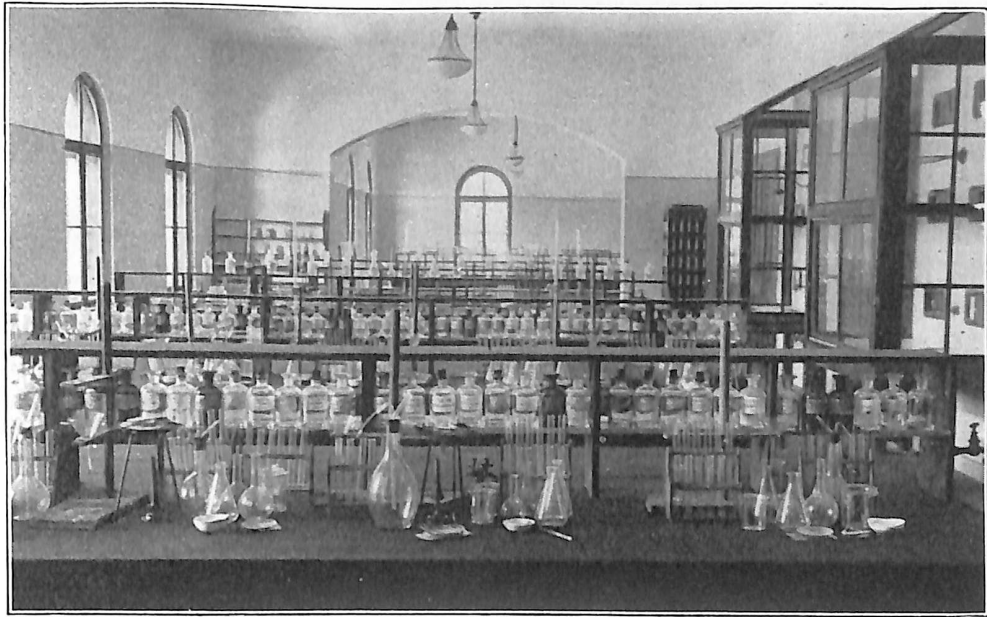
Novo predložena farmaceutska naučna osnova predviđa još i obligatni fizikalni praktikum i to u opsegu od dva poljeća. Ta je odredba korisna i suvremena i bit će sa strane studenata rado primljena. Njezina provedba iziskivat će novčane žrtve.

Kao asistenti kod eksperimentalnih predavanja sudjelovali su poslije godine 1923: prof. dr. Dušan Pejnović, prof. Mile Cindrić, dr. Zvonimir Lipold, prof. dr. Marin Katalinić i dipl. filozof Bogdan Ogrizović.

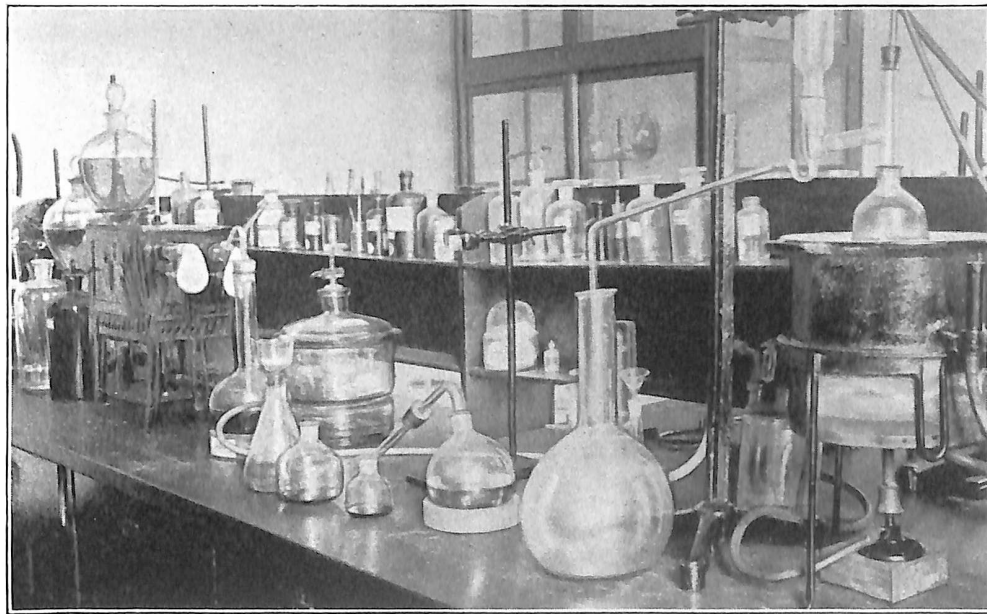
(Za druge podatke isp. spomenicu »Sveučilište kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca u Zagrebu 1874—1924«, Zagreb 1925, str. 147).

Kemijski zavod

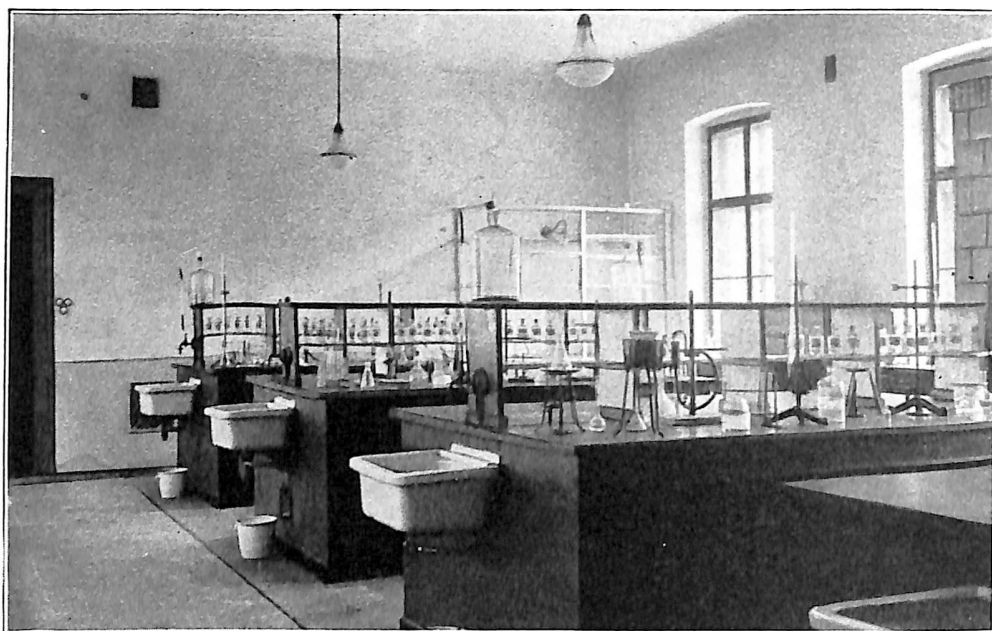
Pri osnutku zagrebačkog sveučilišta bila je sveučilišnim zakonom predviđena i katedra za kemiju. God. 1875 pozvan je na tu katedru dr. Aleksandar Velkov, tadanji privatni docent visoke tehničke škole u Budimpešti. Kako u samoj univerzitetskoj zgradi nije bilo podesnih prostorija za laboratorijske svrhe, unajmljeno je u prizemnici, koja još i danas postoji, u Novoj Vesi br. 1 nekoliko soba u tu svrhu. U tim je prostorijama bio uređen prvi čedni kemijski zavod zagrebačkog univerziteta, mala predavaonica, profesorov kabinet, đačka radionica sa četiri radna stola i zbirka. S obukom kemije počelo se već školske godine 1875/76, u drugom polugodištu (ljetnom semestru) upisalo se 7 slušača. Radi boležljivosti profesora Velkova nijesu se mogle održavati redovito vježbe, a i obuka je kemije bila radi toga neredovita, tako da već školske godine 1876/77. upisuje samo jedan slušač kemiju. God. 1878. u aprilu umre prof. Velkov, a predavanja iz kemije preuzimlje privremeno profesor botanike dr. Bogoslav Jiruš, koji je bio nekada asistent pri stolici fiziološke kemije na praškom sveučilištu. Već sljedeće godine 1879 imenovan je izvanrednim profesorom kemije dr. Gustav Janeček, privatni do-

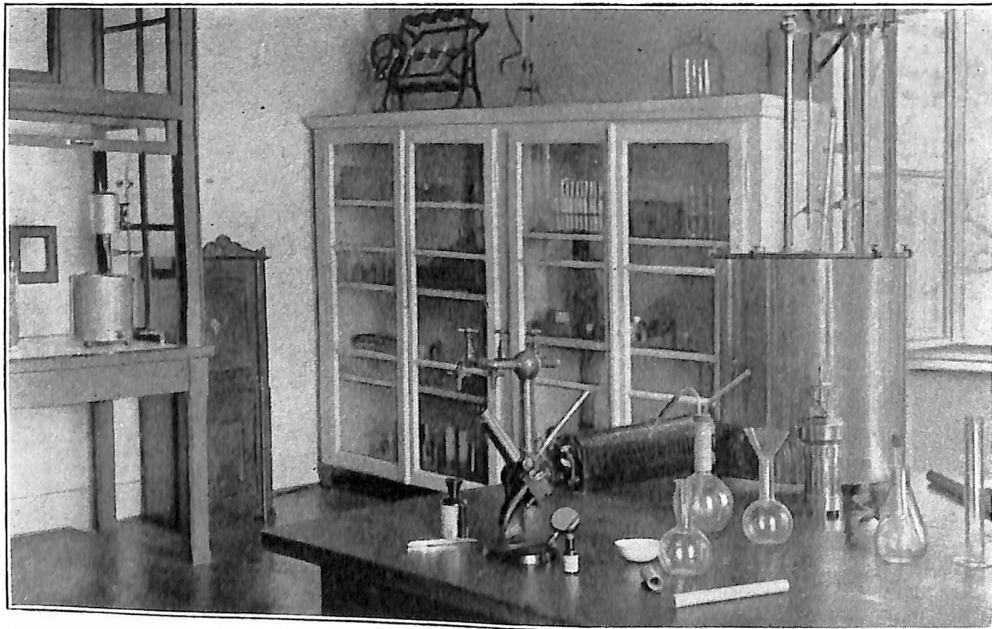
Farmaceutski laboratorij za analitičku kemiju

Asistentska radionica u Kemijskom institutu

Laboratorij za farmaceutsku kemiju

Radiona pretstojnika u Kemijskom institutu

cent na visokoj tehničkoj školi u Beču. Profesor Janeček ostao je na čelu kemijskog zavoda sve do god. 1924., dakle ukupno 45 godina.

Dolaskom prof. Janečeka bila je osigurana redovita obuka iz kemije, pa je broj slušača odmah porasao, tako da je već školske god. 1879/80 u prvom semestru upisalo 20 slušača kemiju. Kako je taj broj dalje porasao valjalo je već iduće školske godine najmiti nekoliko novih prostorija u istoj zgradi. Dostojna su i te prostorije postale pretijesne, pa je valjalo pomišljati na gradnju zasebne zgrade, koja će biti namijenjena isključivo Kemijskom institutu. Ta je potreba postala još većom, kada je odlučeno, da se u Zagrebu osnuje farmaceutski tečaj. God. 1881 odlučeno je, da se gradi zgrada Kemijskog zavoda. Nacrte je izradio arh. Bolé po uputama prof. Janečeka, koji je u tu svrhu obišao neke važnije kemijske zavode u Evropi. God. 1883. došla je zgrada Kemijskog zavoda na današnjem Štrosmajerovom trgu 14 pod krov. Zgrada je za ono vrijeme bila najmodernije uređena. God. 1883 bio je otvoren i farmaceutski tečaj, pa se odmah upisalo 9 slušača farmacije, tako da je ukupni broj iznašao te godine 29 slušača. God. 1885 bude propisan dvogodišnji studij farmacije, pa se broj slušača još više povećao. Otada je broj slušača svake godine rasao, tako da je već školske godine 1911/12 upisalo 40 redovnih slušača kemije i 78 slušača farmacije. Za tako veliki broj slušača postala je i zgrada na Štrosmajerovom trgu premalena, pa profesor Janeček poduzima korake, da se gradi nova, veća i modernija zgrada za kemijski zavod. Njegovo nastojanje urodilo je uspjehom i on bude izaslan od tadanje vlade, da s arh. Bastlom u inostranstvu pregleda neke nove kemijske institute. Nova se zgrada počela graditi god. 1913 na Mažuranićevom trgu danas Marulićev trg 20. Kako je doskora buknuo svjetski rat, još nedovršena zgrada upotrijebljena je najprije kao vojna bolnica, a kasnije kao nastamba za vojnike. Uslijed toga morao je Kemijski zavod ostati i nadalje u staroj zgradi.

Za vrijeme rata broj studenata opada, ali već pod konac rata god. 1917/18 raste. U zimskom semestru iste godine upisalo je 24 slušača kemiju i 45 slušača farmaciju. Kako je iste godine osnovan Medicinski fakultet pridolazi k tomu još 73 slušača medicine. Školske god. 1918/19 priliv je slušača još znatno veći, tako da u zimskom semestru imade upisano 56 slušača kemije, 131 slušač farmacije i 468 slušača medicine, a u ljetnom semestru 64 slušača kemije 175 slušača farmacije i 497 slušača medicine. Od tih vršilo je praktične vježbe u starom zavodu 712 slušača. Razumljivo je, da je uz toliki broj vježbenika bio praktični rad u kemijskom zavodu jako otežčan. Već je iduće školske godine Medicinski fakultet uredio svoj vlastiti Kemijski zavod na Šalati, pa su studenti medicine otpali iz starog kemijskog zavoda. Unatoč toga je još uvijek broj studenata kemije i farmacije ostao prevelik, a da bi se u skućenim prostorijama zgrada starog kemijskog zavoda mogao vršiti nesmetani rad. Zato se požurilo sa dovršenjem nove zgrade kemijskog zavoda i pomišljalo se na seobu, ali se tada iznenada predalo veći dio prostorija nove zgrade na Marulićevom trgu novo osnovanoj

Tehničkoj visokoj školi, na privremenu uporabu. Prizemlje i prvi kat spomenute zgrade zauzeo je kemijski odio Tehničkog fakulteta, koji još i danas te prostorije zaprema.

God. 1924 umirovljen je prof. dr. Gustav Janeček, a na njegovo mjesto bi imenovan kontraktualni profesor Nikola A. Puštin.

Da se ipak omogući redovan rad u staroj zgradi, pristao je pretstojnik medicinsko-kemijskog zavoda prof. dr. Fran Bubašević, da se prvo godišće farmacije premjesti u njegov zavod. U Medicinsko-kemijskom zavodu slušali su farmaceuti predavanja i radili praktične vježbe prvog godišta sve do školske godine 1931/32, kada je opet sva kemijska obuka za slušače farmacije koncentrirana u staroj zgradi. Školske godine 1927/28 izabran je prof. N. A. Puštin redovnim profesorom Tehničkog fakulteta u Beogradu, a pretstojnikom kemijskog zavoda filozofskog fakulteta u Zagrebu postaje prof. dr. Gilbert Flumiani, koji i danas upravlja tim institutom.

Konstantno povećavanje broja studenata tražilo je proširenje prostorija. Kako se zavod nije mogao preseliti u svoju novu zgradu, valjalo je bar privremeno naći neku mogućnost proširenja u staroj zgradi. To se je moglo jedino postići postepenim adaptiranjem raznih prostorija, koje su prvobitno bile namijenjene drugim svrhama. God. 1931/32 stupila je na snagu nova uredba o studiju farmacije, pa se je povećanjem broja semestara laboratorijskog praktikuma povećao i broj praktikanata. Kako su osim toga iste godine vraćeni u kemijski zavod i oni studenti farmacije, koji su privremeno radili u kemijskom zavodu medicinskog fakulteta, trebalo je pristupiti daljnjem proširenju zavodskih prostorija, što se je postiglo adaptiranjem prostorija u prvom katu zavodske zgrade, u kojima je bio smješten fizikalno-kemijski odio zavoda.

Farmaceutsko-kemijski odio filozofskog fakulteta u svom 50-godišnjem razvoju postigao je lijepe uspjehe, a postigao bi i više, da se je mogao nesmetano razvijati u prostorijama kako bi mu to dolikovalo.

Sve radionice koje su bile namijenjene naročitim radovima i udešene za specijalna mjerenja, morale su se iz zavoda ukloniti i pretvoriti u dažke radionice. Sasvim je razumljivo, da se daljnji razvoj zavoda može pomišljati jedino, ako se nađu prostorije, koje bi odgovarale današnjem broju slušača i stanju kemijske nauke. Mora se ozbiljno pomišljati na preseljenje zavoda u svoju vlastitu i veću zgradu.

Paralelno s razvojem i potrebama ljekarstva mijenjani su i propisi o studiju farmacije, a time se je nužno morao promijeniti i program rada. Osobito se znatno morao proširiti program praktičnog rada u laboratoriju s obzirom na promjenu u naučnoj osnovi. Poslije stupanja na snagu nove uredbe o studiju farmacije god. 1931 program je sljedeći: Prvu godinu rade slušači farmacije u kojoj javnoj apoteci i na kraju polažu predispit. Druge godine slušaju predavanja iz anorganske i organske kemije te vrše praktične vježbe iz analitične kemije. Na koncu druge godine polažu ispit iz

anorganske i organske kemije. U zimskom semestru treće godine rade vježbe iz kvantitativne analitičke kemije, a u ljetnom semestru treće godine i zimskom semestru četvrte godine vježbe iz farmaceutske kemije. a u četvrtoj godini predavanja iz farmaceutske kemije.

Osobita se pažnja posvećuje vježbama iz farmaceutske kemije, koje se vrše u posebnom zato uređenom odjelenju.

Kao asistenti saraduju u zavodu: dr. Mladen Deželić, dr. Miloš Mladenović, ing. Vladimir Seifert, ing. Zvonimir Kovačić, ing. mag. pharm. Dragutin Barković i Matej Ferić.

Uz nastavni rad sa velikim brojem slušača razvio se je obilan naučni rad, od koga je i jedan dio posvećen napose farmaceutskim problemima. Postigli su doktorat filozofije na osnovu disertacije izrađene u zavodu ovi magistri farmacije: Mr. Konstantin Georgijević, Mr. Vjera Rojc-Katušić, Mr. Jelka Divjak, Mr. Leo Neumann, Mr. Ibrahim Ruždić.

Popis naučnih radova i stručnih rasprava iz područja farmacije

Janeček G.: *K sudbeno-lučbenom dokazivanju arsena.* (Rad jug. Akad. 1882).

—: *Istraživanje vode zagrebačkog vodovoda.* (Rad jug. Akad. 1882).

—: *Lučbeno istraživanje Jamničke alkaličko-muriatičke kiselice.* (Rad jug. Akad. 1886).

—: *O elektrolizi fosfornih kiselina.* (Rad jug. Akad. 1887).

—: *Prilog k subakutnom otrovanju fosforom.* (Rad zbora liječnika)

—: *O razređenih otopinah u terapiji.* (Rad zbora liječnika)

—: *Opća teoretička i fizikalna lučba.* I. dio Zagreb 1890

—: *Nekoliko riječi o osnovi nove hrv. slav. farmakopeje.* (Liječ. Vjesnik)

—: *Dokle se može dokazivanje krvi spektralnim načinom i po Teichmannu smatrati pouzdanim.* (Rad jug. Akad. 1892)

—: *O otrovnosti bizmutovog magisterija.* (Liječ. Vjesnik)

—: *Rukovodnik za kvalitativne kemijske analize.* I. i II. izdanje Zagreb

—: *Hrvatsko-slavonski ljekopis I. izdanje* (gotovo nepromijenjen prevod latinskog teksta mađarskog ljekopisa, priređen po prof. Janečeku)

—: *Hrvatsko-slavonski ljekopis II. izdanje* (opći kemijski i galenski dio iz pera prof. Janečeka, a farmakognostički dio od prof. Domca)

—: *Kemija I. Opći dio,* Zagreb 1919

—: *K pitanju ljekovitih specijaliteta,* (Vjes. Ljek. br. 1—3, 1926)

—: *O latinskom nazivlju alkaloidnih soli i estira u našem novom ljekopisu.* (Glas apotekarstva br. 1, 1927)

Flumiani G. i Seifert V.: *Kvalitativno ispitivanje oficinelnih alkaloida i njihovih oficinelnih spojeva, ako su u čistom stanju i u krutoj formi.* (Vjes. Ljek. br. 1, 1929)

- Deželić M.: *Kvantitativne metode određivanja masti i ulja*. (Vjes. Ljek. br. 3, 1929)
- : *Važnost mikrokemijskih metoda u organskoj kemiji*. (Vjesnik Ljek. br. 7, 1932)
- Mladenović D.: *O kemijskom istraživanju elemi-smole*. (Farm. Vjes. br. 20—24, 1932)
- Deželić M.: *Sinteza hemina* (Vjes. Ljek. br. 1 i 2, 1933)
- Barković Drag.: *O ispitivanju amonijeva rodanida na kloride*. (Apotekarski Vjes. br. 11—12, 1933)
- : *Über eine Vereinfachung der Wismutbestimmung in Bismutum tribromphenylicum nach D. A. B. VI Pharm. Monatsheften 1933*
- : *Dokazivanje kotarnina u kotarninovom kloridu i drugim farmaceutskim preparatima*. (U štampi za Almanah III kongresa slov. apotekara)
- Flumiani G. i Ferrich M. *Prilog gravimetrijskom određivanju aluminija*. (U štampi za Almanah III kongresa slov. apotekara).

Zavod za farmaceutsku tehnologiju

Već je tome pola stoljeća otkako je osnovan Farmaceutski odsjek na zagrebačkom filozofskom fakultetu a ipak je tekar pred nešto više od godine i pol počeo sa radom jedan od najvažnijih zavoda za izobrazbu farmaceutskog podmlatka, Farmaceutsko-tehnološki zavod univerziteta u Zagrebu. Razlog tome leži u tome, što se je sve do najnovijeg doba izobrazba farmaceuta u praktičnoj farmaciji vršila izravno u apotekama i to prije polaska na univerzitet. Osim toga je dugogodišnji nastavnik za opću i farmaceutsku kemiju (1882—1924) profesor dr. Janeček, koji je i sam bio apotekar, predavajući materiju mediku tadanje hrvatske farmakopeje u predavanja uključio i njezine galenske preparate. No praktički se recepturni i defekturni radovi, koji zapravo sačinjavaju jezgru zvanja praktičnog apotekara, nije se naučno tretiralo. Tako su slušači farmacije ostavljali svoju školu kao gotovi magistri a da im se nije dala praktična sinteza sviju onih disciplina, koje su slušali, primijenjenih na njihovu svagdanju praksu. Tako je to bilo i na svima vanjskim farmaceutskim školama. Istom reforma farm. studija od godine 1928 prvi je puta uvela predavanja iz farmaceutske tehnologije ili praktične farmacije. Ta je predavanja kroz niz godina držao kao honorirani nastavnik apotekar Mr. Dragutin Batistić.

Osnivanje Zavoda za farmac. tehnologiju predloženo je istom u vezi sa naučnom osnovom od godine 1928 u VI. sjednici savjeta filozofskog fakulteta 30 juna 1930 godine. Docentom farmaceutske tehnologije iza-

bran je i postavljen mag. pharm. dr. Franjo Benzinger, komu je i povjerena zadaća osnutka zavoda za farmaceutsku tehnologiju.

U novembru 1931 godine potpisan je zakupni ugovor za prostorije drugoga kata Ljekarničkog doma u Masarykovoju ulici 2 između Hrvatskog ljekarničkog društva u Zagrebu kao zakupodavca i državnog erara zastupanog po Rektoratu Univerziteta u Zagrebu kao zakupoprirnca. U ovim prostorijama, koje se sastoje iz jedne dvorane i dvije sobe, prostorije za kupaonu, kuhinje, jedne manje sobe, hodnika i izbe, smješten je Farmaceutsko-tehnološki zavod, koji je počeo sa radom početkom januara 1932 god. kada je novo imenovani docenat za Farmaceutsku tehnologiju, ujedno i pretstojnik toga Zavoda počeo s uređivanjem prostorija.

U zavodskim prostorijama ostao je od Ljekarničkog društva na uporabu zavodu sav namještaj i to radni stolovi u dvorani za vježbe uz pribor za analitičke radove te nešto aparature za izvođenje apotekarskih radova.

Prve školske godine 1932-33 kada je zavod počeo s radom, polazilo je predavanja i vježbe iz farmaceutske tehnologije nešto preko 100 slušača. Međutim u dvorani ima najviše mjesta za 22 radna mjesta. Stoga se je moralo vježbe razdijeliti u 5 grupa nedeljno, isto tako i u narednoj školskoj godini (1933-34), u kojoj je predmet upisalo oko 80 slušača.

Od ostalih prostorija zavoda služi jedna oveća soba kao radni kabinet pretstojnika i biblioteka. Soba do ove je pripremna soba i spremište za ljekarije, kemikalije i aparaturu, što je sve porazmješteno u nekoliko ormara i polica. U malenoj prostoriji, koja je prije služila kao kupaona, smješten je aparat za destilaciju vode i jedan dio zavodske aparature. Bivša kuhinja služi za izradu sapuna i emplastra, odnosno kao prostorija za čišćenje utenzilija i aparature. Iz ove prostorije dolazi se u manju sobu, koja služi kao spremište materijala za izradu galenskih preparata i druge praktične radove.

Zavodska biblioteka nalazi se u prvom početku razvoja i broji sada oko 120 svezaka stručnih knjiga, koje zasijecaju u znanstvenu i praktičnu farmaciju, a među ovima je 14 većinom najnovijih evropskih i vanevropskih farmakopeja. Zavod drži sve naše te 16 stranih časopisa, koji tretiraju znanstvena i praktična pitanja sa područja farmacije.

Zavod je pred nekoliko mjeseci nabavio moderni aparat za episkopske, diaskopske i mikroskopske projekcije radi što bolje ilustracije predavanja i vježbi.

Kako se u farmaceutskoj tehnologiji ima sintetizirati sve znanje slušača stečeno slušanjem i vježbanjem u pojedinim predmetima farmaceutskog studija (botanike, kemije, farmac. kemije, farmakognozije i fizike), to se u predmetu farmaceutske tehnologije ima slušaču dati ekstrakt svega znanja stečenog studijem pojedinih komponenata farmaceutskog studija, u koliko one direktno zasijecaju u apotekarovu praksu, t. j. u

pojedine radove recepture i defektore, te ispitivanje izlaznog materijala i gotovih preparata. To je ujedno i program predavanja iz farmaceutske tehnologije te praktičnih radova za slušača farmacije u Zagrebu.

Sav rad pri praktičnim vježbama ima u cijelosti odgovarati radu u oficini, t. j. svaki produkt mora i kvalitativno i kvantitativno u svemu odgovarati propisima farmakopeje.

Praktični radovi slušača dijele se ovako:

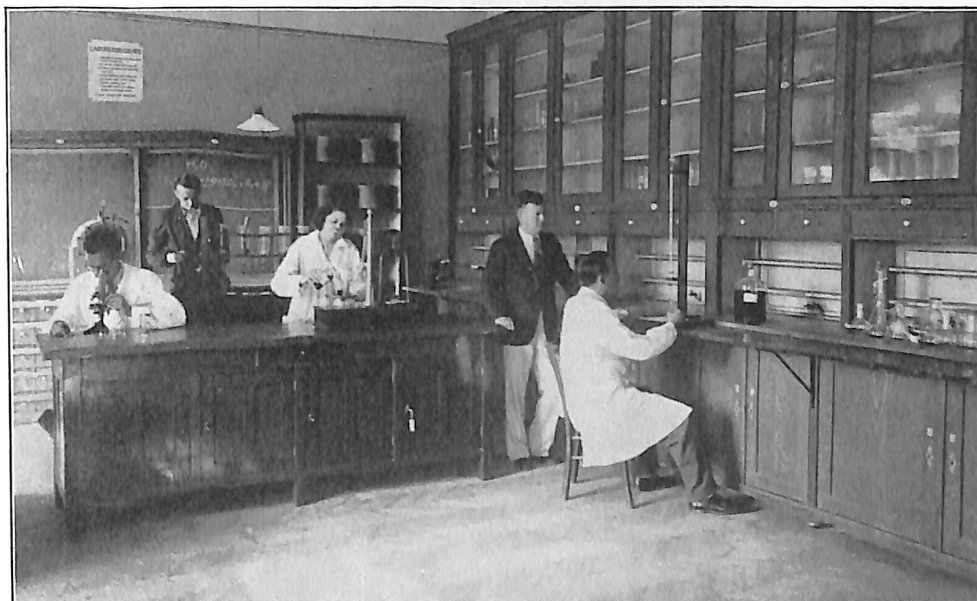
1. Ispitivanje izlaznog materijala na identitet, te eventualno određivanje procenta djelatnih sastojina, n. pr. Cortex Chinae, Folia Belladonnae, Semen Strychni. Dosada se to radilo skupno, pošto zavod nije posjedovao dovoljan broj radnoga pribora. U slučaju, da sirovine ne odgovaraju obzirom na propisani procenat djelatnih tvari (a ako i inače odgovaraju propisima), materijal se ipak upotrebljuje te gotov preparat, ako je potrebno, standardizuje dodavanjem proračunane količine čiste djelatne substance.

2. Izrada pojedinih galenskih i recepturnih preparata i to u prvome redu onih u farmakopeji propisanih. Rad bazira na propisima farmakopeje. Slušači se ujedno upozoruju i na druge metode izrade, na njihove event. prednosti, manjkavosti itd. Upoznaju se sa modernom aparaturom (aparatura, koju zavod još nema, projicira se na platno) za izradu pojedinih galenskih i recepturnih preparata, n. pr. isparivanje u vakuum-destilacijskom aparatu uz rektifikaciju dobivenog destilata, sušenje isparenih ekstrakata u sušioniku pod vakuumom, razni načini ekstrakcije droga (maceracija, perkolacija, reperkolacija i diakolacija), sterilizacija raznog ljekovitog materijala i sve vrsti sterilizacije, filtriranje termolabilnih lijekova pomoću steril. filtera, izrada sapuna, melem, emulzija itd.

U praktikumu nastoji se kroz sada propisana dva semestra obuhvatiti sve recepturne i defektorne radove. Da se svi ovi radovi mogu potpuno izvesti potrebna su bezuvjetno tri semestra, što je i propisano u novoj naučnoj osnovi, koja bi u najskorije vrijeme imala stupiti na snagu.

Vježbe u izradi pojedinih preparata sa strane slušača otežčane su mnogo u prvome redu zbog pomanjkanja dovoljnog broja prostorija, u drugom redu uslijed pomanjkanja stručnog pomoćnog osoblja. Zastoj u radu nastaje na svakom koraku, uslijed čega je potrebno, da često po nekoliko slušača zajedno radi jedan te isti preparat, da se dobije na vremenu i prostoru.

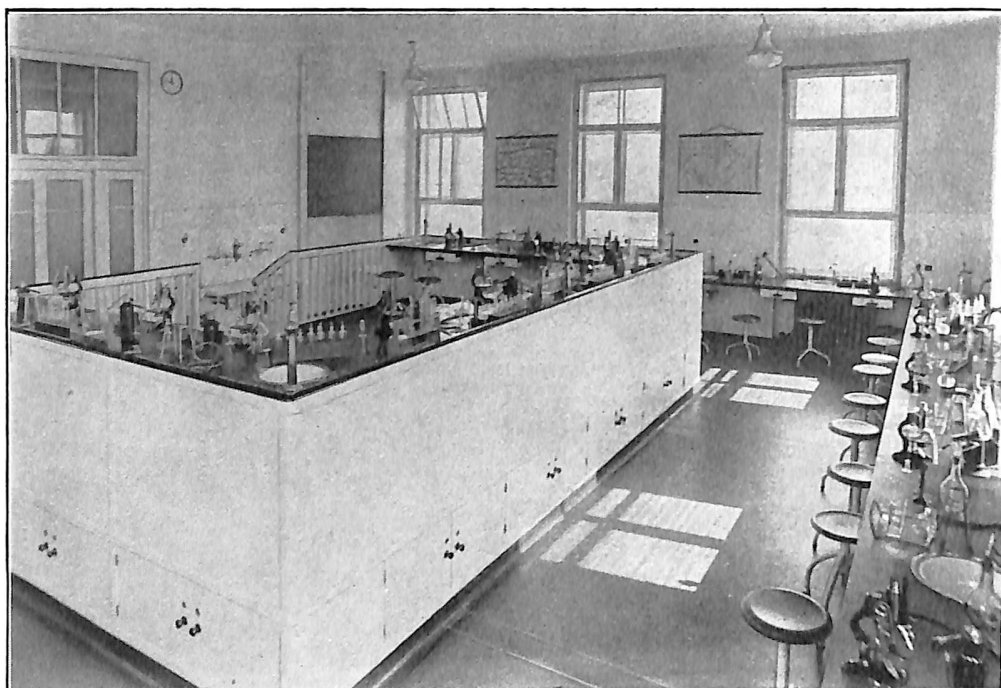
3. Ispitivanje gotovih produkata izrađenih od slušača u zavodu. Ispituju se u glavnom fizikalno i kemijski prema propisima farmakopeje, primjenjujući event. i druge podesne metode. Galenika, za koja farmakopeja propisuje stanovitu jakost, moraju se standardizovati t. j. udesiti na propisanu jakost. U slučaju da je u gotovom preparatu nađena količina djelatnih substancija ispod standarda, dodaje se koliko je potrebno

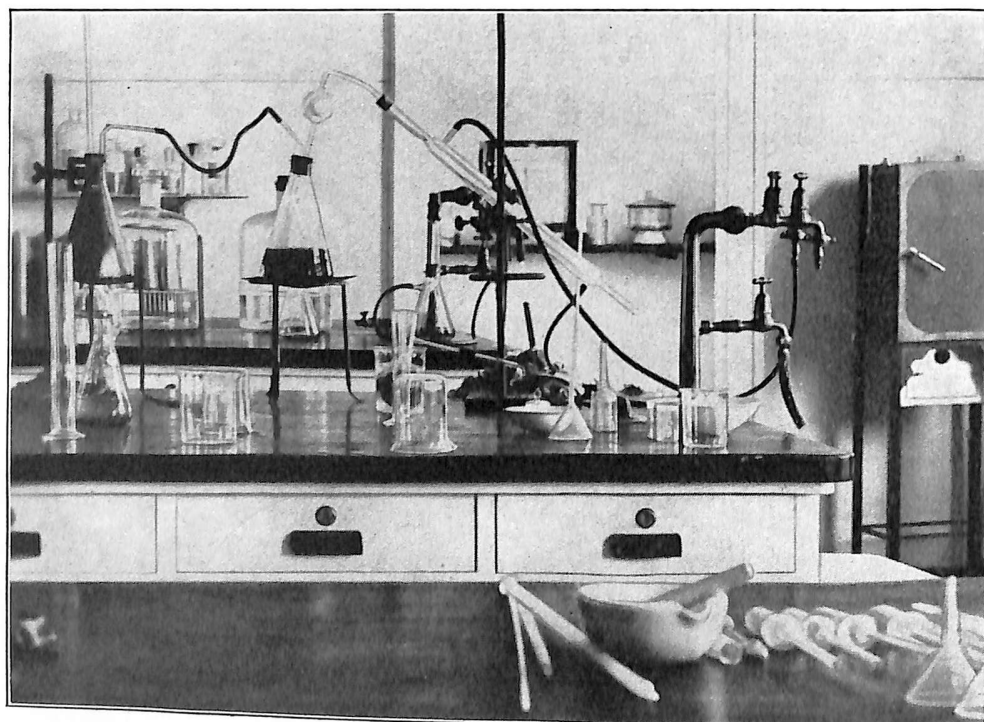
Laboratorij u Zavodu za farmaceutsku tehnologiju

Radna soba pretstojnika sa bibliotekom u Zavodu za farmaceutsku tehnologiju

Dvorana za bakteriološke vježbe farmaceuta u Higijenskom institutu
Medicinskog fakulteta

Laboratorij za vježbe u ispitivanju živežnih namirnica u Kemijskom zavodu
Škole narodnog zdravlja

čiste djelatne substancije, ali samo onda, ako preparat inače odgovara ostalim propisima farmakopeje.

U sklopu zavodskog rada predviđeno je i kombinovanje pojedinih lijekova te praktično ispitivanje inkompatibiliteta. No ovi se radovi mogu izvoditi tek u uređenoj apoteci, koja se ima u zavodu osnovati i urediti onda, kada se bude raspolagalo sa većim brojem prostorija. Uređenje potpune apoteke u zavodu prvi je uvjet za uspješan i potpun rad farmaceutskog tehnološkog instituta, a predložena najnovija osnova farmaceutskog studija zahtjeva moderno uređeni zavod, budući da je čitava praktična naobrazba farmaceuta potpuno prenesena na univerzitet.

Kako je Farmaceutsko-tehnološki zavod osnovan tek prije niti pune dvije godine, to je naravno najveći dio rada posvećen uređenju zavoda i nastavi, pa nije bilo ni mogućnosti a ni vremena za intenzivniji naučni rad. Unatoč toga izrađene su od pretstojnika zavoda dra. F. Benzingera nekolike rasprave na osnovu vlastitih iskustava i istraživanja. Institut odnosno njegov pretstojnik saradivao je kod izrađivanja Jugoslovenske farmakopeje, koliko se odnosi na galensku farmaciju, a osim toga je izradio veći broj referata iz područja praktične farmacije kao stalni urednik naučno-farmaceutskog dijela Apotekarskog Vjesnika.

Popis radova Farmaceutsko-tehnološkog zavoda

Benzinger mr. ph. dr. Franjo: *Naučni temelji praktične farmacije.*

Nastupno predavanje na univerzitetu 17 I 1933. Farmaceutski Vjesnik 1933 br. 2.

—: *Farmaceutska tehnologija. I. Opći dio.* Štampano kao rukopis za studente farmacije.

—: *Dekokta i infuza u apotekarskoj praksi.* Farm. Vjesnik, god. 1934, br. 9, 10, 11.

—: *Odnos preparata prve Jugoslovenske farmakopeje prema bruseljskoj konvenciji.* Apotekarski Vjesnik 1933, br. 12.

—: *Dodavanje laminarije u pilulama kao sredstvo za bubrenje* (Priredjeno za štampu).

Nastava za studente farmacije u higijeni i bakteriologiji

Od 1928 g. predaje se u Higijenskom Institutu medicinskog fakulteta u Zagrebu higijena i bakteriologija studentima farmacije 3 sata nedeljno kroz jedan, obično zimski semestar. Pokraj toga održavaju se u ljetnom semestru također 3 sata nedeljno vježba iz higijene i bakteriologije. U predavanjima i vježbama posvećuje se osobita pažnja onim poglavljima iz higijene i bakteriologije, koja su za slušača farmacije kao budućeg apotekara od posebne važnosti. Tokom vježbi upoznavaju se slušači nešto detaljnije s najvažnijim zaraznim bolestima i sa metodama identifikacije

patogenih bakterija kao i sa metodama vršenja desinfekcije i sterilizacije. Sav je nastavni materijal tako razdijeljen, da se studenti tokom ta dva semestra mogu detaljno upoznati sa glavnim osnovama higijene i bakteriologije. Po završenim predavanjima i vježbama polažu djaci po zakonskim odredbama teoretski ispit iz higijene i bakteriologije.

Predavanja i vježbe održavao je do godine 1933 profesor dr. Emil Prašek u saradnji sa docentom dr. M. Pricom, a nakon smrti profesora Praška preuzeo je svu nastavu farmaceuta u higijeni i bakteriologiji docent dr. M. Prica.

Tečaj o ispitivanju životnih namirnica za farmaceute

Službena kontrola živežnih namirnica, koja je obuhvatila sve namirnice bez iznimke, uvedena je kod nas tek godine 1930 donošenjem »Zakona o nadzoru nad namirnicama za život«.

Prije toga imali smo jedino, za ono vrijeme razmjerno dobro organizirani, veterinarski pregled mesa, dok se druge životne namirnice nisu kontrolirale uopće, ili tek na trgovima naših najvećih gradova — a i to bez jedinstvene organizacije i jedinstvenog postupka.

Velika većina našeg pučanstva kupovala je do tada životne namirnice koje nisu bile kontrolirane, t. j. koje su često puta bile sumnjive kvalitete, a u mnogim slučajevima — i po zdravlje štetne. Pojmljivo je dakle, da su Kemijska odjeljenja Higijenskog zavoda i njima slične podređene ustanove, u početku provođenja citiranog zakona, imala pune ruke posla da po mogućnosti u što kraćem roku očiste naša tržišta od najordinarnijih falzifikata, kojima su bila u punom smislu riječi preplavljena.

Nedostatak stručnih lica po laboratorijima, kao i na terenu, najviše je kočio razvitak ove mlade organizacije kontrole, i od glavnih razloga što je uopće kod nas tako kasno došlo do organiziranja općenite kontrole životnih namirnica bio baš taj nedostatak stručno obrazovanog osoblja, koje bi bilo u stanju da s uspjehom vrši tu važnu zadaću u higijeni prehrane našega naroda.

Naučnom osnovom za farmaciju od godine 1928 omogućeno je i svršenim farmaceutima da surađuju na tako važnom polju narodne higijene, pa postoji i mogućnost da će se velik broj već postojećih laboratorija po našim apotekama u manjim mjestima moći doskora upotrijebiti i u svrhu usavršavanja naše kontrole životnih namirnica.

Do sada su održana tri tečaja za ispitivanje životnih namirnica i to:

- u ljetnom semestru škol. god. 1931/32 sa 62 slušača
- u ljetnom semestru škol. god. 1932/33 sa 105 slušača
- u ljetnom semestru škol. god. 1933/34 sa 75 slušača

Zbog malenoga broja radnih sati moglo se je slušačima u održanim tečajevima pružiti tek elementarne pojmove o praktičnom ispitivanju životnih namirnica, te su vršene jednostavne analize: mlijeka, brašna, vina, meda, sira, mesnih ekstrakata za pripremu juha, kakao-a i paprike i dr., dok im je kod predavanja prikazana ukratko teorija životnih namirnica i njihovo patvorenje.

Tečajevi se održavaju u velikom kemijskom laboratoriju Škole narodnog zdravlja koja je, uvidjevši važnost izobrazbe farmaceuta i u toj grani higijene, a ujedno vjerna svome pozivu, dopustila da se spomenuti tečajevi održavaju u njezinim prostorijama. Tečajeve vodi dr. ing. Božidar Rogina, šef odsjeka za kontrolu nad namirnicama za život u Higijenskom zavodu.

IV

Statistika slušača farmaceutskog tečaja (otsjeka) 1883—1933

a) Broj slušača farmacije od god. 1882/3—1917/18
(raspoređeno prema zemljama).

Školska godina	Semestar	Hrvatska i Slavonija	Dalmacija, Bosna i Hercegovina, Istra, Rijeka, Krajiška	Mađarska	Ostale austrijske zemlje	Srbija	Crna Gora	Buđarska	Ostale države	Ukupno	Iz Austro-Ugarske	Iz inostranstva
1882/83	I	9	—	—	—	—	—	—	—	9	9	—
	II	9	—	—	—	—	—	—	—	9	9	—
1883/84	I	15	—	1	1	—	—	—	—	17	17	—
	II	14	—	1	1	—	—	—	—	16	16	—
1884/85	I	12	—	1	1	1	—	—	—	15	14	1
	II	11	—	1	1	1	—	—	—	14	13	1
1885/86	I	8	—	1	—	1	—	—	—	10	9	1
	II	6	—	1	—	1	—	—	—	8	7	1
1886/87	I	15	1	1	—	—	—	—	—	17	17	—
	II	13	1	1	—	—	—	—	—	15	15	—
1887/88	I	24	1	1	—	—	1	—	—	28	26	2
	II	23	1	1	—	—	1	—	—	27	25	2
1888/89	I	18	3	2	1	—	—	1	—	25	24	1
	II	16	3	2	1	—	—	1	—	23	22	1
1889/90	I	18	3	1	1	1	—	—	—	24	23	1
	II	18	3	1	1	1	—	—	—	24	23	1
1890/91	I	26	1	—	—	1	—	—	1	29	27	2
	II	26	1	—	—	1	—	—	1	29	27	2
1891/92	I	26	2	—	—	—	—	2	—	30	28	2
	II	25	2	—	—	—	—	2	—	29	27	2
1892/93	I	29	5	1	—	3	—	2	—	40	35	5
	II	28	5	—	—	3	—	2	—	38	33	5
1893/94	I	20	4	—	—	3	—	4	—	31	24	7
	II	19	4	—	—	3	—	3	—	29	23	6
1894/95	I	13	3	—	—	2	—	6	—	24	16	8
	II	13	3	—	—	2	—	6	—	24	16	8
1895/96	I	11	5	—	—	1	—	5	—	22	16	6
	II	10	4	—	—	2	—	4	—	20	14	6
1896/97	I	14	3	—	—	2	—	11	1	31	17	14
	II	13	3	—	—	1	—	9	1	27	16	11
1897/98	I	13	4	1	—	2	—	14	1	36	19	17
	II	14	4	1	—	2	—	14	1	35	18	17

Školska godina	Semestar	Hrvatska i Slavonija	Dalmacija, Bosna i Hercegovina, Istru, Rijeka, Kranjska	Mađarska	Ostale austrijske zemlje	Srbija	Crna Gora	Bugarska	Ostale države	Ukupno	Iz Austro-Ugarske	Iz inostranstva
1898/99	I	15	5	1	—	7	—	12	1	41	21	20
	II	15	5	1	—	7	—	12	1	41	21	20
1899/1900	I	14	6	—	—	6	—	9	1	36	20	16
	II	14	6	—	—	6	—	9	1	36	20	16
1900/01	I	19	6	—	—	4	—	6	—	35	25	10
	II	18	6	—	—	4	—	5	—	33	24	9
1901/02	I	19	6	1	—	6	—	5	—	37	26	11
	II	15	7	1	—	5	—	4	—	32	23	9
1902/03	I	13	8	—	—	1	—	3	1	26	21	5
	II	14	8	—	—	1	—	3	1	27	22	5
1903/04	I	25	3	—	—	2	—	3	—	33	28	5
	II	28	3	—	—	2	—	3	—	36	21	5
1904/05	I	26	5	1	—	8	—	5	1	46	33	13
	II	24	4	1	—	10	—	5	—	44	29	15
1905/06	I	28	5	5	2	4	—	5	—	49	40	9
	II	21	5	5	2	4	—	5	—	42	33	9
1906/07	I	39	12	—	2	7	—	5	2	67	53	14
	II	40	13	—	1	6	—	7	2	69	54	15
1907/08	I	42	14	—	1	8	—	4	4	73	57	16
	II	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1	—
1908/09	I	41	6	2	—	5	—	4	2	60	49	11
	II	40	8	1	2	3	—	5	2	61	51	10
1909/10	I	52	2	2	4	5	—	4	1	70	60	10
	II	50	2	1	4	5	—	3	1	66	57	9
1910/11	I	47	3	1	2	3	—	4	1	61	53	8
	II	44	5	1	2	2	—	4	2	60	52	8
1911/12	I	44	9	5	—	10	—	5	5	78	58	20
	II	33	7	4	—	10	—	6	4	64	44	20
1912/13	I	28	5	5	—	3	—	2	2	45	38	7
	II	29	5	5	—	2	—	3	1	45	39	6
1913/14	I	32	13	2	1	11	—	5	—	64	48	16
	II	36	10	2	2	11	—	5	—	66	50	16
1914/15	I	36	3	—	—	—	—	3	—	42	39	3
	II	20	1	—	1	—	—	2	—	24	22	2
1915/16	I	21	3	—	—	—	—	—	—	24	24	—
	II	19	3	—	—	—	—	—	—	22	22	—
1916/17	I	21	5	—	1	—	—	—	—	27	27	—
	II	23	5	—	—	—	—	—	—	28	28	—
1917/18	I	34	10	1	—	—	—	—	—	45	45	—
	II	37	11	2	—	—	—	—	—	50	50	—

b) Broj slušača farmacije od god. 1918/19—1933/34

(raspoređeno po zemljama)

Školska godina	Semestar	Jugoslavija	Čeho-slovačka	Poljska	Bugarska	Rusija	Austrija	Mađarska	Rumunjska	Italija	Ostale države	Ukupno iz inostran.	Sveukupni broj slušača
1918/19	I	97	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	97
	II	127	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	127
1919/20	I	173	—	1	—	—	—	1	—	—	—	2	175
	II	149	—	1	—	—	—	1	1	—	1	4	153
1920/21	I	129	—	—	—	—	1	3	—	—	—	4	133
	II	106	—	—	—	—	1	3	—	—	—	4	110
1921/22	I	106	—	1	—	—	1	1	—	—	1	4	110
	II	94	—	1	1	—	2	2	—	2	—	8	102
1922/23	I	115	—	—	—	—	2	—	2	—	1	6	121
	II	113	—	—	2	1	—	1	2	1	—	7	120
1923/24	I	140	1	—	1	6	3	4	1	1	—	17	157
	II	123	—	—	4	5	1	4	1	1	—	16	139
1924/25	I	130	—	1	—	4	3	6	1	18	—	33	163
	II	111	—	1	15	3	1	6	1	2	1	30	141
1925/26	I	161	—	—	16	2	1	4	2	—	1	26	187
	II	161	—	—	17	3	1	3	2	—	1	27	188
1926/27	I	230	—	—	9	4	3	3	2	4	—	25	255
	II	194	—	—	9	2	2	3	2	5	—	23	217
1927/28	I	268	—	1	4	2	3	3	—	7	—	20	288
	II	251	—	1	5	2	2	3	—	7	—	20	271
1928/29	I	373	—	1	—	4	3	7	2	7	2	26	399
	II	349	—	—	—	3	1	5	2	5	1	17	366
1929/30	I	487	2	1	1	3	4	7	6	7	1	32	519
	II	390	2	—	1	1	4	4	6	4	2	24	414
1930/31	I	463	3	1	—	5	4	4	4	5	3	29	492
	II	361	1	1	—	3	2	3	3	4	1	18	379
1931/32	I	397	4	1	1	3	2	5	3	7	4	30	427
	II	384	1	1	1	3	2	1	2	2	2	15	399
1932/33	I	345	3	—	1	3	2	7	2	8	3	29	374
	II	326	3	—	—	1	2	3	1	7	2	19	345
1933/34	I	273	3	—	4	2	4	6	1	7	3	30	303
	II	272	2	—	4	3	4	6	—	6	3	28	300

c) Broj apsolvenata farmacije od god. 1884—1934

(Magistri farmacije i diplomirani farmaceuti)

Godina	Broj	Godina	Broj	Godina	Broj
1884	1	1901	3	1918	23
1885	11	1902	9	1919	52
1886	6	1903	17	1920	73
1887	4	1904	9	1921	75
1888	5	1905	13	1922	50
1889	11	1906	23	1923	48
1890	7	1907	18	1924	64
1891	19	1908	11	1925	76
1892	10	1909	20	1926	82
1893	12	1910	27	1927	86
1894	17	1911	26	1928	124
1895	10	1912	17	1929	100
1896	8	1913	28	1930	109
1897	7	1914	19	1931	103
1898	18	1915	15	1932	71 (25)*
1899	16	1916	10	1933	37 (58)
1900	30	1917	18	1934	11 (47)

U ovo deset godina dobilo je na zagrebačkom univerzitetu diplomu magistra farmacije (1659) odnosno diplomu filozofskog fakulteta s naslovom diplomiranog farmaceuta (130) ukupno

1789 apsolvenata farmacije.

*) U zagradi diplomirani farmaceuti.

**d) Magistri farmacije,
koji su postigli doktorat filozofije**

Godine	IME I PREZIME	Predmet disertacije	Disertacije izradene pod vodstvom	Naslov disertacije
1911	Mr. Konstantin Georgević	kemija	prof. dr. G. Janeček	»O uporabivosti Janečekove reakcije platinenih rastopina sa stanokloridom za kvantitativno određivanje platine.«
1915	Mr. Vjera Rojc-Katušić	kemija	prof. dr. G. Janeček	»O reakciji tali-soli sa sumporovodikom.«
1919	Mr. Jelka Divjak	kemija	prof. dr. G. Janeček	»Prinos k poznavanju luteo-, roseo- i purpureo-soli.«
1926	Mr. Leo Neumann	kemija	prof. N. Pušin	»Viskozitet nekih organskih binarnih sistema.«
1927	Mr. Franjo Benzinger	botanika	prof. dr. V. Vouk	»Elementarna istraživanja iz fiziologije haraceja.«
1931	Mr. Dražan Boić	botanika	prof. dr. V. Vouk	»O kemijskom karakteru peridije, kapilcija i membrana spora u miksomiceta.«
1933	Mr. Paula Wellisch	botanika	prof. dr. V. Vouk	»Prinosi biologiji nekih cijanoza.«
1933	Mr. Josip Milhofer	botanika	prof. dr. V. Vouk	»Botanička i kemijska istraživanja o morskom pelinu (Artemisia caerulescens L.)
1933	Mr. Dragutin Marković	farmakognozija	prof. dr. A. Vrgoč	»Farmakognoška istraživanja bijeloga buna (Scopolia carniolica Jacq.) iz zapadne Hrvatske.«
1933	Mr. Ibrahim Ruždić	kemija	prof. dr. G. Flumiani	»Adsorpcija para nekih alifatskih aldehida i nekih topila.«
1934	Mr. Dionis Vidale	kemija	prof. dr. F. Bubanović	»Pitanje kemijske forme željeza u oplodnom kokošjem jajetu.«

Popis apsolvencata farmacije zagrebačkog univerziteta, koji su postigli diplomu magistra farmacije odnosno diplomu fakulteta

- Petković Miloš, 26 srpnja 1884
 Ratković Nikola, 15 siječnja 1885
 Antolković Janko, 23 travnja 1885
 Valučac Dragutin, 12 svibnja 1885
 Raymann Dragutin, 12 svibnja 1885
 Čorić Miroslav, 13 srpnja 1885
 Zsiga Ferdinand, 27 srpnja 1885
 Vojnović Jovan, 27 srpnja 1885
 Švarc Josip, 27 srpnja 1885
 Polansky Pavao, 27 srpnja 1885
 Šuller Franjo, 24 listopada 1885
 Polić Ivan, 16 studena 1885
 Smekal Dane, 27 veljače 1886
 Ceraj-Cerić pl. Konrad, 27 velj. 1886
 Cveić Dušan, 19 srpnja 1886
 Vranić Nikola, 19 srpnja 1886
 Šilhabl Josip, 19 srpnja 1886
 Bogatinčević-Konstatin, 19 srp. 1886
 Brodjovin Hinko, 28 siječnja 1887
 Kutscha Vinko, 21 srpnja 1887
 Bogdanović Bogdan, 7 pros. 1887
 Frlan Ivan, 18 lipnja 1888
 Löschner Oto, 20 srpnja 1888
 Iveković Levin, 20 srpnja 1888
 Gayer pl. Ladislav, 21 srpnja 1888
 Ključec Žiga, 20 listopada 1888
 Stošić Milan, 30 siječnja 1889
 Werklein Josip, 30 siječnja 1889
 Kus Nikola, 2 srpnja 1889
 Ljubić Petar, 22 srpnja 1889
 Haiman Milan, 22 srpnja 1889
 Todorov C. Cvjetan, 22 srpnja 1889
 Peroš Dragutin, 27 srpnja 1889
 Burdich Ervin, 17 listopada 1889
 Gürth Mirko, 21 listopada 1889
 Matković Anton, 21 listopada 1889
 Hrnjak Makso, 21 prosinca 1889
 Hirschman Ljudevit 23 veljače 1890
 Jelinek Dragutin, 17 srpnja 1890
 Sušanj Petar, 17 srpnja 1890
 Devčić Ivan, 26 srpnja 1890
 Kelščić Mirko, 28 srpnja 1890
 Dolovčak pl. Vjekoslav, 15 list. 1890
 Jellenc Rudolf, 13 prosinca 1890
 Pecsics pl. Arpad, 27 siječnja 1891
 Mičić Josip, 13 travnja 1891
 Tomić Dragutin, 13 svibnja 1891
 Leustek Milan, 23 svibnja 1891
 Katinelli-Obradić pl. M., 5 lip. 1891
 Jugović Aleksandar, 27 lipnja 1891
 Cviatković Josip, 27 lipnja 1891
 Kralj Stjepan, 18 srpnja 1891
 Lellis vitez Josip, 18 srpnja 1891
 Gjuršić Ivan, 18 srpnja 1891
 Momčilović Pero, 27 srpnja 1891
 Novak Mirko, 27 srpnja 1891
 Streim Hinko, 27 srpnja 1891
 Schmitzer Franjo, 28 srpnja 1891
 Jovanović S. Ljubomir, 28 srp. 1891
 Katkić Branko, 29 srpnja 1891

Srnka Adolf, 29 srpnja 1891
 Bene Koloman, 14 studena 1891
 Simković Franjo, 2 prosinca 1891
 Akačić Cezar, 9 siječnja 1892
 Marceglia Antun, 30 srpnja 1892
 Kolak Vjekoslav, 30 srpnja 1892
 Hristov Georgi, 30 srpnja 1892
 Pexidr Adolf, 11 rujna 1892
 Franceschi Petar, 15 studena 1892
 Matković Josip, 15 studena 1892
 Viktorin Mirko, 1 prosinca 1892
 Turić Nikola, 19 prosinca 1892
 Praunsperger pl. Fileus, 19 pro. 1892
 Dobóczy pl. Stjepan, 27 ožuj. 1893
 Gavrančić Feliks, 27 ožujka 1893
 Franković Josip, 18 srpnja 1893
 Koščec Nikola, 18 srpnja 1893
 Gjegerec Stjepan, 21 srpnja 1893
 Fabek Zlatibor, 21 srpnja 1893
 Kavić Ljudevit, 28 listopada 1893
 Brill Hinko, 28 listopada 1893
 Karlovac Antun, 28 listopada 1893
 Mihajlović Branko, 11 studena 1893
 Kučenjak Milan, 3 prosinca 1893
 Gjureković Vladimir, 11 pros. 1893
 Vidale pl. Gustav, 20 siječnja 1894
 Smičiklas Gjuro, 27 siječnja 1894
 Asmadžijev Laz. Vasilij, 27 sij. 1894
 Batistić Jakov, 17 srpnja 1894
 Bartulić Vladimir, 17 srpnja 1894
 Čabrić Josip, 17 srpnja 1894
 Melkus Milan, 17 srpnja 1894
 Ljubisavljević Pavao, 17 srpnja 1894
 Kolčakov Ilija, 18 srpnja 1894
 Hus Gjuro, 24 srpnja 1894
 Oršanić Oto, 22 studena 1894
 Protić Konstantin, 18 prosinca 1894
 Misita Petar, 24 listopada 1894
 Pogoreltz Dragutin, 17 pros. 1894
 Seitz Kazimir, 27 prosinca 1894
 Jeličić Nikola, 27 prosinca 1894
 Delliny Nikola, 27 prosinca 1894
 Derenčin Krešimir, 5 siječnja 1895
 Laska Milan, 28 siječnja 1895
 Hudovsky Ivo, 7 veljače 1895
 Kušević Gjuro, 16 srpnja 1895
 Peraković Ivo, 16 srpnja 1895
 Pfeiffer Vladimir, 16 srpnja 1895
 Šimat Ljudevit, 16 srpnja 1895
 Gačov Konstantin, 16 srpnja 1895
 Mucev Georgij, 16 srpnja 1895
 Steiner Rikard, 2 prosinca 1895
 Čepulić Ivan, 30 siječnja 1896
 Ljubić Šime, 9 lipnja 1896
 Fibić Krešimir, 21 srpnja 1896
 Barbolan Ivan, 29 srpnja 1896
 Bogadžiev D. Bo.dan, 29 srp. 1896
 Zeisberger Antun, 29 srp. 1896
 Pecsics pl. Bela, 30 studena 1896
 Glasar Ivan, 21 prosinca 1896
 Riemer Viktor Kamilo, 4 velj. 1897
 Radovanić Nikola, 3 travnja 1897
 Agnezi Zlatko, 3 kolovoza 1897
 Spitzer Arnold, 3 kolovoza 1897
 Požeg Ivan, 3 kolovoza 1897
 Babić Hinko, 3 kolovoza 1897
 Trumbev Petar, 3 kolovoza 1897
 Marić Uroš, 23 lipnja 1898
 Antolek-Orešek Gjuro, 23 lip. 1898
 Čipev N. Nestor, 13 srpnja 1898
 Donovan Vladimir, 13 srpnja 1898
 Ivanov Dmitar, 13 srpnja 1898
 Radev Peju, 13 srpnja 1898
 Todorov Panajot, 13 srpnja 1898
 Jašar-Ahmedov Riza, 29 srpnja 1899
 Krparov Marin, 29 srpnja 1898
 Malinov Janko, 29 srpnja 1898
 Georgijević Konstantin, 29 srp. 1898
 Renaldi pl. Romualdo, 29 srp. 1898
 Georgijev Antun, 21 listopada 1898
 Katalinić Antun, 31 listopada 1898
 Kromer Josip, 31 listopada 1898
 Mance Ladislav, 31 listopada 1898
 Župan Slavko, 31 listopada 1898
 Štiglić Tomislav, 31 listopada 1898
 Fisser Volpi Fausto, 31 siječnja 1899
 Barbalić Bartol, 4 veljače 1899
 Ličev Nestor, 4 veljače 1899

Balogh Božidar, 5 kolovoza 1899
 Dušanek Vinko, 5 kolovoza 1899
 Lutterotti Vilim, 5 kolovoza 1899
 Pospišil Ivan ml., 5 kolovoza 1899
 Gešev R. Georgij, 5 kolovoza 1899
 Ilić Danilo, 5 kolovoza 1899
 Kantardžijev Angjel, 5 kolovoza 1899
 Pirebasanov Z., 5 kolovoza 1899
 Trifonov Nikola, 8 kolovoza 1899
 Kušaković K. Petar, 20. istop. 1899
 Lazarov P. Sabbi, 26 studenog 1899
 Radulović Gedeon, 26 studenog 1899
 Trišler Adolf, 2 prosinca 1899
 Metzov P. Georgie, 31 siječnja 1900
 Matiazzi Hiacinto, 27 veljače 1900
 Gaidadžiev V. Dimitar, 28 kol. 1900
 Grančarov Hristo, 28 kolovoza 1900
 Gršković Josip, 28 kolovoza 1900
 Gaidarsky K. Stjepan, 10 stud. 1900
 Kirčev Boris, 10 studenog 1900
 Stančev Ivan, 10 studenog 1900
 Tenev Stjepan, 10 studenog 1900
 Tolović Zvonimir, 27 studenog 1900
 Corubolo Josip, 4 veljače 1900
 Nikolić V. Momir, 16 veljače 1900
 Živanović Milan, 15 ožujka 1900
 Pop-Hristić Dimitrije, 15 ožujka 1900
 Kostić Petar, 31 svibnja 1900
 Pitarević Miho, 31 svibnja 1900
 Hegeđüs pl. Julijo, 31 1900
 Batistić Dragutin, 1 srpnja 1900
 Ivošević Nikola, 31 srpnja 1900
 Martinolić Milorad, 31 srpnja 1900
 Slavnić Branko, 31 srpnja 1900
 Tompić pl. Božidar, 31 srpnja 1900
 Zimmermann Slavko, 31 srpnja 1900
 Astartjjeff Dimitrija, 31 srpnja 1900
 Prendić Svetislav, 31 srpnja 1900
 Petkov Ivan, 15 studenog 1900
 Mumdzic Vladimir, 21 studenog 1909
 Reznerović Gustav, 28 studenog 1900
 Bonacci Ivan, 28 studenog 1900
 Andrijanić Dragutin, 9 prosinca 1900
 Badovinac Nikola, 21 prosinca 1901
 Mirković pl. Narcis, 21 prosinca 1901
 Topaloff Angel, 21 prosinca 1901
 Hus Edmund, 31 srpnja 1902
 Pastorčić Kvirin, 31 srpnja 1902
 Mladenov Vasilj, 28 listopada 1902
 Peručić Pavao, 28 listopada 1902
 Pongračić Ivan, 28 listopada 1902
 Vojković Gjuro, 28 listopada 1902
 Savov Elenko, 4 studena 1902
 Dienel Konstantin, 20 studena 1902
 Jovanović Milosav, 15 prosinca 1902
 Kon Levin, 3 veljače 1903
 Rubelli pl. Vjekoslav, 16 veljače 1903
 Danilo Jakov, 23 veljače 1903
 Mihelčić Matija, 30 travnja 1903
 Radan Milutin, 30 travnja 1903
 Atanasković N. Danilo, 1 srpnja 1903
 Bugarski Branko, 4 srpnja 1903
 Mihajlov-Novakov Ljubomir, 1903
 Čepulić Josip, 11 kolovoza 1903
 Častek Franjo, 11 kolovza 1903
 Kovačić Bogdan, 11 kolovoza 1903
 Kozjak August, 11 kolovoza 1903
 Orebić Josip, 11 kolovoza 1903
 Stalkić Milan, 11 kolovoza 1903
 Kolev-Dankov Petar, 30 listop. 1903
 Fisser Artur, 4 studena 1903
 Komes Vjekoslav, 11 studena 1903
 Budak Đinjo, 3 svibnja 1904
 Beroš Vilim, 30 srpnja 1904
 Blažević Lovro, 30 srpnja 1904
 Garapić Petar, 30 srpnja 1904
 Justić Rudolf, 30 srpnja 1904
 Smokvina Vjekoslav, 30 srpnja 1904
 Majmunkov Todor, 30 srpnja 1904
 Brazzoduro Hektor, 5 studena 1904
 Hofer Dragutin, 5 studena 1904
 Boglich Fridr. Oskar, 31 srpnja 1905
 Bručić August, 31 srpnja 1905
 Kon Josip, 31 srpnja 1905
 Lukić Josip, 31 srpnja 1905
 Žigrović pl. Gjuro, 31 srpnja 1905
 Bratanov Petar, 31 srpnja 1905
 Dimitrijević Arsenije, 31 srpnja 1905

Danas G. Aleksandar, 16 listop. 1905
 Pecinovsky Ivan, 19 listopada 1905
 Hočevar Vjekoslav, 31 listopada 1905
 Stanković Miloje, 31 listopada 1905
 Fuchs Hugo, 11 studena 1905
 Šumanović Jovan, 30 studena 1905
 Kovačić Ivan, 31 siječnja 1906
 Romčević Stevan, 31 siječnja 1906
 Šošarić Petar, 31 siječnja 1906
 Ristić Vojislav, 9 veljače 1906
 Milošević Milorad, 6 ožujka 1906
 Skomerža Aleksandar, 30 trav. 1906
 Kiš Djuro, 25 lipnja 1906
 Usunoff Grigorov, 4 srpnja 1906
 Vasiljev Konstantin, 4 srpnja 1906
 Brozinčević Milivoj, 31 srpnja 1906
 Nikolić H. Miloš, 31 srpnja 1906
 Prendić J. Rista, 31 srpnja 1906
 Bujan Dragutin, 31 srpnja 1906
 Goršetić Milan, 31 srpnja 1906
 Kostić Stevan, 31 srpnja 1906
 Marn Bogdan, 31 srpnja 1906
 Milčetić Ivan, 31 srpnja 1906
 Šrepel Eugen, 31 srpnja 1906
 Vranković Špiro, 31 srpnja 1906
 Zebec Nikola, 31 srpnja 1906
 Anastasov Nikola, 1 prosinca 1906
 Bojčinnv Gančo, 1 prosinca 1906
 Miletić Hinko, 22 prosinca 1906
 Babić Ivan, 23 siječnja 1907
 Crljenko Ivan, 31 siječnja 1907
 Dominis Jerko, 28 veljače 1907
 Šepac Alberto, 28 veljače 1907
 Panić T. Milenko, 2 travnja 1907
 Weiss Otto, 21 travnja 1907
 Frank Franjo, 18 srpnja 1907
 Devidé Bogdan, 31 srpnja 1907
 Hanak Bogumil, 31 srpnja 1907
 Kvaternik Milivoj, 31 srpnja 1907
 Lepeš Vilko, 31 srpnja 1907
 Parapatić Dragutin, 31 srpnja 1907
 Šotrić Petar, 31 srpnja 1907
 Denić Mihajlo, 31 srpnja 1907
 Kolčev Aleksandar, 31 srpnja 1907
 Nikolov Dimitrije, 31 srpnja 1907
 Paskulev Bagrilov Ivan, 5 stud. 1907
 Raizner pl. Artur, 5 studenog 1907
 Poljanac Stevan, 5 veljače 1908
 Jugović Vladoje, 29 veljače 1908
 Šiffer Vladimir, 29 veljače 1908
 Goranin Lavoslav, 21 ožujka 1908
 Bogdanović Bogdan, 4 srpnja 1908
 Gmizović Božidar, 31 srpnja 1908
 Milovanović Mihajlo, 31 srpnja 1908
 Gjajić Jevto, 10 studenog 1908
 Radočaj Milan, 17 prosinca 1908
 Džerov Hristo, 17 prosinca 1908
 Imaretski Vasilj, 17 prosinca 1908
 Ravničanin Vasilije, 5 siječnja 1909
 Lukšić Carić Fr. Jerko, 23 I 1909
 Mattiazzi Antun, 23 siječnja 1909
 Prister Lovro, 23 siječnja 1909
 Uhlir Anka, 23 siječnja 1909
 Scheper Leon, 12 veljače 1909
 Gavrančić Milan, 24 ožujka 1909
 Rikati Ljubomir, 24 ožujka 1909
 Bulić Krunoslav, 29 srpnja 1909
 Taboršak Stjepan, 29 srpnja 1909
 Marić J. Borivoj, 29 srpnja 1909
 Dairoff Georgije, 31 srpnja 1909
 Kendjel Emil, 31 srpnja 1909
 Mohorovičić Ivan, 31 srpnja 1909
 Stefanov Veljko, 20 listopada 1909
 Matica Ivan, 10 studeni 1909
 Bjelić Nikola, 20 prosinca 1909
 Dimitrijević Dimitrije, 27 pros. 1909
 Dimitrijević Radomir, 27. pros. 1909
 Oekonomides Gjorgje, 27. pros. 1909
 Mrkušić Antun, 15 veljače 1910
 Angelov Ivan, 27 veljače 1910
 Plivelić Ivan, 26 travnja 1910
 Crnko Krešimir, 29 travnja 1910
 Regvarth Juraj, 13 travnja 1910
 Albrecht Ervin, 30 srpnja 1910
 Barakov Kosta, 30 srpnja 1910
 Csillagh pl. Vladimir, 30 srpnja 1910
 Fišter Milan, 30 srpnja 1910
 Hajdić Krešimir, 30 srpnja 1910

Ibren Stjepan, 30 srpnja 1910
 Kezele Vladimir, 30 srpnja 1910
 Kovačić Ferdinand 30 srpnja 1910
 Kršnjavi Janko, 30 srpnja 1910
 Ljubić J. Gligorije, 30 srpnja 1910
 Marjanović pl. Emil, 30 srpnja 1910
 Mirt Rudolf, 30 srpnja 1910
 Pavliček Stjepan, 30 srpnja 1910
 Schwarz Miroslav, 30 srpnja 1910
 Unich Kvintin, 30 srpnja 1910
 Wagner Milan, 30 srpnja 1910
 Haladi Franjo, 27 listopada 1910
 Jordanić Nikola, 29 listopada 1910
 Nušić Gjorgje, 29 listopada 1910
 Greif Stjepan, 11 studena 1910
 Koef Sava, 12 prosinca 1910
 Bukvić Ema, 20 prosinca 1910
 Stočević Jovo 11 veljače 1911
 Filić Teodor, 2 ožujka 1911
 Weintraub Makso, 29 travnja 1911
 Templ Rudolf, 19 svibnja 1911
 Veljkov Branko, 21 lipnja 1911
 Grahor Nikola, 7 kolovoza 1911
 Hoffmann Antun, 7 kolovoza 1911
 Jezić Nikola, 7 kolovoza 1911
 Kamler Katarina, 7 kolovoza 1911
 Modrčin Ivan, 7 kolovoza 1910
 Nikolajev A. Stjepan, 7 kolovoza 1911
 Pavletić Matija, 7 kolovoza 1911
 Pejašinović Jelena, 7 kolovoza 1911
 Rac Stjepan, 7 kolovoza 1911
 Šulc Josip, 7 kolovoza 1911
 Švarc Egon, 7 kolovoza 1911
 Vergles Dragutin, 7 kolovoza 1911
 Hafner Rudolf, 11 listopada 1911
 Čukli Božidar, 30 listopada 1911
 Heffler Maksim, 30 listopada 1911
 Jancsó pl. Mirko, 30 listopada 1911
 Šlemić Dikosava, 15 studenog 1911
 Petrović Emil, 27 studenog 1911
 Bira Sava, 5 pronca 1911
 Banfić Leon, 16 prosinca 1911
 Kenfelj Milovan, 16 prosinca 1911
 Grujičić Gojko, 25 travnja 1912

Kilvain Franjo, 6 svibnja 1912
 Borović Petar, 27 srpnja 1912
 Kovač Tomislav, 27 srpnja 1912
 Matanović Krsta, 27 srpnja 1912
 Pelleš Nikola, 27 srpnja 1912
 Pogačić Matija, 27 srpnja 1912
 Radmilli Ivan, 27 srpnja 1912
 Stošić Zvonimir, 27 srpnja 1912
 Minkov Čočo, 27 srpnja 1912
 Staniszewki Stanislav, 27 srpnja 1912
 Tananov Nikola, 27 srpnja 1912
 Uzanov P. Stojil, 27 srpnja 1912
 Borbaš Stjepan, 30 listopada 1912
 Stipančić Kuzma, 2 studenog 1912
 Habunek Rudolf, 6 listopada 1912
 Pollak Eugen, 4 prosinca 1912
 Košak Teodor, 8 ožujka 1913
 Kolarović Vladimir, 7 srpnja 1913
 Plenar pl. Ivan, 10 srpnja 1913
 Alargić Svetozar, 31 srpnja 1913
 Burić Ivo, 31 srpnja 1913
 Čimić Stjepan, 31 srpnja 1913
 Čorak Milan, 31 srpnja 1913
 Divjak Jelka, 31 srpnja 1913
 Freudenreich Vojislav, 31 srpnja 1913
 Kniewald Milan, 31 srpnja 1913
 Mihajlov Koičo, 31 srpnja 1913
 Oršanić Hugo, 31 srpnja 1913
 Peršić Ivan, 31 srpnja 1913
 Petranović Živko, 31 srpnja 1913
 Polić Zvonimir, 31 srpnja 1913
 Pollak Ladislav, 31 srpnja 1913
 Rojc Vjera, 31 srpnja 1913
 Segeđi Nikola, 31 srpnja 1913
 Seewald Božica, 31 srpnja 1913
 Šilobrčić Josip, 31 srpnja 1913
 Šomogji pl. Zlata, 31 srpnja 1913
 Vičević Oskar, 31 srpnja 1913
 Schneider Franjo, 14 listopada 1913
 Vajdoher Franjo, 5 studenog 1913
 Mičić Vojislav, 5 studenog 1913
 Tićak Josip, 6 studenog 1913
 Lacina Matija, 10 studenog 1913
 Čirić Gjuro, 16 prosinca 1913

Schmuckler Josip, 16 siječnja 1914
 Jelić Mihajlo, 31 siječnja 1914
 Razbojnikov Stanko, 1 svibnja 1914
 Rekalčić Dimitrije, 23 svibnja 1914
 Kuntarić Stepan, 8 srpnja 1914
 Boglich Bartolomej, 11 srpnja 1914
 Belezanij Dragutin, 27 srpnja 1914
 Borzatti pl. Mario, 27 srpnja 1914
 Hecht Adolf, 27 srpnja 1914
 Krasnay pl. Stjepan, 27 srpnja 1914
 Mihelić Dragutin, 27 srpnja 1914
 Strauss Jakov, 27 srpnja 1914
 Zelenka Pavao, 27 srpnja 1914
 Novina Mihaela, 29 srpnja 1914
 Gojnarov Aleksandar, 29 srpnja 1914
 Kozuharov Petar, 29 srpnja 1914
 Seitz Božidar, 2 kolovoza 1914
 Haag Jakov, 17 listopada 1914
 Sakić Vladoje, 22 prosinca 1914
 Czeisberger Gjuro, 25 siječnja 1915
 Klarner Juraj, 27 ožujka 1915
 Dinkov Vladimir, 16 lipnja 1915
 Čučković Dana, 29 lipnja 1915
 Grubić Golubica, 29 lipnja 1915
 Rastovčan Kata, 29 lipnja 1915
 Rojc Vladimir, 29 lipnja 1915
 Sarafova Pena, 29 lipnja 1915
 Jurišić Juraj, 14 kolovoza 1915
 Penčov Boris Jordan, 10 studeni 1915
 Popović Vojislav, 10 studeni 1915
 Bival Zdravko, 28 listopada 1915
 Jovan Andrija, 28 listopada 1915
 Sušić Viktor, 4 studenoga 1915
 Kohn Albert, 27 studenoga 1915
 Kovačević Ivan, 10 veljače 1916
 Kolar Smiljka, 22 ožujka 1916
 Eisenbart Adolf, 4 svibnja 1916
 Javurek Franjo, 27 svibnja 1916
 Grospić Lovro, 31 srpnja 1916
 Pažameta Ljerka, 31 srpnja 1916
 Peterčić Draga, 31 srpnja 1916
 Valjak Janko, 31 srpnja 1916
 Vanček Franjo, 31 srpnja 1916
 Turić Mirko, 7 studenoga 1916
 Šorš Djuro, 30 siječnja 1917
 Blažić Štefanija, 1 kolovoza 1917
 Chudoba Dinko, 1 kolovoza 1917
 Engel Slavko, 1 kolovoza 1917
 Gašparac Josipa, 1 kolovoza 1917
 Hočevan Mirko, 1 kolovoza 1917
 Klaić Angjelija, 1 kolovoza 1917
 Lucarić Elza, 1 kolovoza 1917
 Lucarić Ljudevit, 1 kolovoza 1917
 Matić Dimitrije, 1 kolovoza 1917
 Pecinovskij Blaženka, 1 kolovoza 1917
 Sporčić-Belić Draga, 1 kolovoza 1917
 Stanković Božidar, 1 kolovoza 1917
 Visković Vicko, 1 kolovoza 1917
 Belić Svetolik, 3 studenog 1917
 Karaman Krešimir, 3 studenog 1917
 Gregorić Stjepan, 21 studenog 1917
 Canić Martin, 17 prosinca 1917
 Đunđerović Jovan, 16 srpnja 1918
 Bjelobrč Matija, 31 srpnja 1918
 Bonetti Danica, 31 srpnja 1918
 Davild Joca, 31 srpnja 1918
 Tarsky Nikola, 31 srpnja 1918
 Gjurčić Fran, 31 srpnja 1918
 Magarašević Božidar, 31 srpnja 1918
 Plenar pl. Zlata, 31 srpnja 1918
 Rose Celestina, 31 srpnja 1918
 Segedi Jovan, 31 srpnja 1918
 Semelić Darinka, 31 srpnja 1918
 Grlić Šandor, 31 srpnja 1918
 Krausz Artur, 10 kolovoza 1918
 Radanović Gjuro, 8 listopada 1918
 Šikić Stanko, 13 studenog 1918
 Matić Gvozden, 14 prosinca 1918
 Šrepel Dragutin, 17 siječnja 1918
 Popović Milan, 8 ožujka 1918
 Erega Ivan, 9 lipnja 1918
 Magdić Svetislav, 17 lipnja 1918
 Benaković Josip, 30 srpnja 1918
 Bergant Stanko, 30 srpnja 1918
 Bira Nenad, 30 srpnja 1918
 Blum Alfred, 30 srpnja 1919
 Boić Dragan, 30 srpnja 1919
 Breyer Vladimir, 30 srpnja 1919

Brodsky Dragica, 30 srpnja 1919
Cigula Milan, 30 srpnja 1919
Dankunc Ivanka 30 srpnja 1919
Dereta Anka, 30 srpnja 1919
Fürst Zdenko 30 srpnja 1919
Gaić Nikola, 30 srpnja 1919
Grün Julijo, 30 srpnja 1919
Hoholač Mira, 30 srpnja 1919
Kraljević Slavka, 30 srpnja 1919
Kraljević pl. Mirko, 30 srpnja 1919
Jakovljević Ljubica, 30 srpnja 1919
Ježić Nikola, 30 srpnja 1919
Jovanović Miloje, 30 srpnja 1919
Lukić Sava, 30 srpnja 1919
Lazić Dragoljub, 30 srpnja 1919
Milković Gjuro, 30 srpnja 1919
Milutinović Risto, 30 srpnja 1919
Muftić Lutfo, 30 srpnja 1919
Njemčić Blaženka 30 srpnja 1919
Novaković Zvonimir, 30 srpnja 1919
Orlandini Amancijo, 30 srpnja 1919
Pašić Gjorgje, 30 srpnja 1919
Plavša Uroš, 30 srpnja 1919
Salopek pl. Josip, 30 srpnja 1919
Sessler Mano, 30 srpnja 1919
Smodlaka Božidar, 30 srpnja 1919
Šimić Petar, 30 srpnja 1919
Tadić Petar, 30 srpnja 1919
Terzić Stjepan, 30 srpnja 1919
Varjačić pl. Alfons, 30 srpnja 1919
Viktorović Jovan, 30 srpnja 1919
Vilfan Draguntin, 30 srpnja 1919
Vušković Nikola, 30 srpnja 1919
Wenzler Mijo, 30 srpnja 1919
Milić Marko, 25 listopada 1919
Milutinović Milutin, 25 listopada 1919
Milutinović Sreten, 25 listopada 1919
Šaula Avakum, 25 listopada 1919
Bahovec Leon, 31 listopada 1919
Hranilović Dane, 31 listopada 1919
Jugović Oktavija, 31 listopada 1919
Mihčić Velimir, 31 listopada 1919
Peternek Zdenko, 31 listopada 1919
Roko Ermeland, 31 listopada 1919

Salinger Zdravko, 31 listopada 1919
Stjepanić Miroslav, 31 listopada 1919
Ristić Nemanja, 26 studenog 1919
Seitz Dragan, 15 prosinca 1919
Spasojević Vladimir, 15 prosinca 1919
Franić Ivo, 26 siječnja 1919
Bubanj Bogoljub, 20 veljače 1920
Govedarica Radoslav, 20 veljače 1920
Ilić Boris, 20 veljače 1920
Karaklašević Miloš, 20 veljače 1920
Kuzmanović Svetislav, 20 veljače 1920
Krstić Živko, 20 veljače 1920
Madirazza Nikola, 20 veljače 1920
Ristović Bogoslav, 20 veljače 1920
Stajić Tomo, 20 veljače 1920
Svećenski Velimir, 20 veljače 1920
Tomić Ante, 20 veljače 1920
Novosel Franjo, 30 ožujka 1920
Pellegrini Dragutin, 30 ožujka 1920
Stefanović Srdoljub, 21 travnja 1920
Slajpah Franjo, 4 lipnja 1920
Török Arpad, 7 lipnja 1920
Marković M. Miodrag, 5 srpnja 1920
Bizovičar Franc, 17 srpnja 1920
Bulat Slavko, 17 srpnja 1920
Devedžić J. Aleksa, 17 srpnja 1920
Hadži-Jovanović Dim., 17 srpnja 1920
Hočevar Stanko, 17 srpnja 1920
Klešić Mirko, 17 srpnja 1920
Navratil Ivan, 17 srpnja 1920
Nöthig Milan, 17 srpnja 1920
Popović Čedomir, 17 srpnja 1920
Popović Uroš, 17 srpnja 1920
Radotić Milutin, 17 srpnja 1920
Šemper Ivan, 17 srpnja 1920
Knez-Milojković Aleks. 17 srpnja 1920
Vojnović Ljubica, 17 srpnja 1920
Ječmen Jaroslav, 23 srpnja 1920
Jokić Milica, 23 srpnja 1920
Kalember Dragan, 23 srpnja 1920
Kamperelić Mihajlo, 23 srpnja 1920
Kučera Nevenka, 23 srpnja 1920
Marković Boško, 23 srpnja 1920
Mauer Ćiril, 23 srpnja 1920

Mihajlović Ljubica, 23 srpnja 1920
 Obratov Antun, 23 srpnja 1920
 Pavičić Smiljka, 23 srpnja 1920
 Petrović Mara, 23 srpnja 1920
 Posavec Andro, 23 srpnja 1920
 Rožman Miroslav, 23 srpnja 1920
 Siminiati Bernard, 23 srpnja 1920
 Stanković Božidar, 23 srpnja 1920
 Todorović Blaža, 23 srpnja 1920
 Dimitrijević Dragoljub, 28 srp. 1920
 Paraker Ferdo, 28 srpnja 1920
 Pichler Mijo, 28 srpnja 1920
 Zaharijević Jakov, 28 srpnja 1928
 Samurović Vladimir, 4 listopada 1920
 Kranjčević Vjekoslav, 6 listop. 1920
 Panić Danilo, 6 listopada 1920
 Ćirković Ružica, 20 listopada 1920
 Barjaktarović Aleksa, 27 listop. 1920
 Thierry pl. Vilim, 27 listopada 1920
 Mlinarić Gjuro, 27 listopada 1920
 Jakovčić Viktor, 27 listopada 1920
 Prestini Roman, 2 studena 1920
 Jakševac Nićifor, 2 studena 1920
 Fischer pl. Pavao, 10 studena 1920
 Kremić Božidar, 10 studena 1920
 Urfjević Pavao, 10 studena 1920
 Jovanović Dimitrije, 10 studena 1920
 Bodi Nikola, 27 studena 1920
 Forempaher Eneo, 4 prosinca 1920
 Kaplarski Milan, 4 prosinca 1920
 Leustek Milivoj, 4 prosinca 1920
 Aleksić T. Danilo, 18 prosinca 1920
 Ćirković Branislav, 18 prosinca 1920
 Hadži-Vuković Dušan, 18 prosin. 1920
 Nikolić Ilija, 12 siječnja 1921
 Samilović Jakov, 26 siječnja 1921
 Usmiani Josif, 26 siječnja 1921
 Božić B. Borivoj, 10 veljače 1921
 Panaotović Angjel, 25 veljače 1921
 Bajatović Branko, 15 ožujka 1921
 Maznić Mihajlo, 15 ožujka 1921
 Mirković Stevan, 15 ožujka 1921
 Tajsic Spasoje, 15 ožujka 1921
 Uljčić Vjekoslav, 22 ožujka 1921
 Sekulić Djordje, 23 ožujka 1921
 Atanacković Smilja, 30 ožujka 1921
 Marković Miodrag, 30 ožujka 1921
 Bukumirović Ljubomir, 11 trav. 1921
 Perišić Ljubinko, 11 travnja 1921
 Ristović Milutin, 11 travnja 1921
 Stojković Matej, 11 travnja 1921
 Dimitrijević D. Branko, 23 trav. 1921
 Petrović Dj. Luka, 23 travnja 1921
 Popović V. Milorad, 23 travnja 1921
 Stanković Momir, 23 travnja 1921
 Šohaj A. Miloje, 23 travnja 1921
 Klobučar Ivan, 23 travnja 1921
 Rajčković Spasoje, 10 svibnja 1921
 Marković Dušan, 1 lipnja 1921
 Vujić Zvezdana, 1 lipnja 1921
 Stanojević Aleksa, 13 lipnja 1921
 Jovanović Kosta, 25 lipnja 1921
 Dimitrijević Lazar, 25 lipnja 1921
 Abeles Valerija, 29 srpnja 1921
 Berkeš Milan, 29 srpnja 1929
 Biljčević Vladimir, 29 srpnja 1921
 Brammer Ernest, 29 srpnja 1921
 Caglević Stjepan, 29 srpnja 1921
 Cekić Ljubica, 29 srpnja 1921
 Ćirić Slavko, 29 srpnja 1921
 Čarapić Milica, 29 srpnja 1921
 Deper Srećko, 29 srpnja 1921
 Gajić Mihael, 29 srpnja 1921
 Gavranić Pavica, 29 srpnja 1921
 Filakovac Slava, 29 srpnja 1921
 Grđurov Ivan, 29 srpnja 1921
 Herzler Bernard, 29 srpnja 1921
 Hoffman Josip, 29 srpnja 1921
 Janković Branislav, 29 srpnja 1921
 Jovičić Milica, 29 srpnja 1921
 Kekić Nikola, 29 srpnja 1921
 Kirić Janković Nikola, 29 srpnja 1921
 Marchi Kornel, 29 srpnja 1921
 Medven Pero, 29 srpnja 1921
 Milenković Dušan, 29 srpnja 1921
 Paraker Viktor, 29 srpnja 1921
 Pečić Mirko, 29 srpnja
 Stamenković Dušan, 29 srpnja 1921

Stanimirović Branislava, 29 srp. 1921
 Šibalić Milica, 29 srpnja 1921
 Šooš Antun, 29 srpnja 1921
 Tomašić Zvonimir, 29 srpnj a 1921
 Veselinov Glišo, 29 srpnja 1921
 Wanek Alfred, 29 srpnja 1921
 Žic Ivan, 29 srpnja 1921
 Metzger Miroslav, 8 listopada 1921
 Zamida Marija, 24 listopada 1921
 Marčan Miroslava, 24 listopada 1921
 Celestina Albina, 24 listopada 1921
 Schaffer Bela, 16 studenoga 1921
 Županski M. Todor, 16 studen. 1921
 Kurtović K. Pavle, 21 studenoga 1921
 Jeličić Renato, 25 studenoga 1921
 Himmelsbach Julio, 25 stud. 1921
 Jerković Ante, 9 prosinca 1921
 Čizmić Branislav, 9 prosinca 1921
 Pohusta Josip, 9 prosinca 1921
 Burghart Ivan, 9 prosinca 1921
 Stefanović Lazar, 19 prosinca 1921
 Antić Djordje, 25 siječnja 1922
 Bemski Josip, 1 ožujka 1922
 Georgijević Gjorgje, 11 ožujka 1922
 Grabner Alfred, 11 ožujka 1922
 Zmavec Marija, 20 ožujka 1922
 Popović Gjorgje, 24 ožujka 1922
 Jevremović Ilija, 2 4ožujka 1922
 Novak Pavao, 24 ožujka 1922
 Spasojević Gjorgje, 11 travnja 1922
 Klanjšček Dionizija, 15 svibnja 1922
 Jurkas Eustahije, 25 lipnja 1922
 Barbieri Marcel, 10 srpnja 1922
 Vranić Dušan, 15 srpnja 1922
 Bošković Borislav, 16 srpnja 1922
 Marušić Ivan, 22 srpnja 1922
 Burdych Otokar, 22 srpnja 1922
 Hočevar Slavko, 22 srpnja 1922
 Kristan Ivan, 22 srpnja 1922
 Torre Petar, 22 srpnja 1922
 Čabrijan Josip, 22 srpnja 1922
 Benzon Mirko, 22 srpnja 1922
 Flegar Vjekoslav, 22 srpnja 1922
 Benzinger Franjo, 22 srpnja 1922
 Vukmanović Dragutin, 27 srpnja 1922
 Popović Branimir, 27 srpnja 1922
 Matković Dražen, 27 srpnja 1922
 Bahorić Ivka, 27 srpnja 1922
 Marić Blagoje, 27 srpnja 1922
 Kasiparović Gligorije, 29 srpnja 1922
 Smokvina Dragutin, 29 srpnja 1922
 Bučar Zdenko, 29 srpnja 1922
 Van der Werth Eugen, 29 srpnja 1922
 Kaiser Dragutin, 29 srpnja 1922
 Killer Zvonimir, 29 srpnja 1922
 Nišandžijević Rista, 31 srpnja 1922
 Petković Teodor, 31 srpnja 1922
 Wellisch Paula, 31 srpnja 1922
 Tekovčić Gusta, 31 srpnja 1922
 Pantić Ljubomir, 13 listopada 1922
 Stefanović Marko, 26 listopada 1922
 Zsiga Vladimir, 26 listopada 1922
 Dienes pl. Karlo, 29 studenog 1922
 Stojčić pl. Jovan, 29 studenog 1922
 Karlovac Antun, 29 studenog 1922
 Petrović Dobrivoj, 13 prosinca 1922
 Panić Miodrag, 13 prosinca 1922
 Šegrc Barbara, 13 prosinca 1922
 Živanović Milutin, 13 prosinca 1922
 Mudrovčić Zlata, 13 prosinca 1922
 Lorek Vladimir, 13 prosinca 1922
 Novaković D. Kosta, 15 siječnja 1923
 Ristić Savka, 12 veljače 1923
 Selaković Z. Kosta, 26 veljače 1923
 Polić Ivo, 26 veljače 1923
 Srdanović Dejan, 12 ožujka 1923
 Prapotnik Marijana, 12 ožujka 1923
 Hadži-Mitić Dimitrije, 12 ožujka 1923
 Papo Santo, 11 svibnja 1923
 Čubelić Antun, 11 svibnja 1923
 Zaloscer Leo, 11 travnja 1923
 Beširević Slavko, 19 travnja 1923
 Maračić Pravdoslav, 30 svibnja 1923
 Metlaš Nada, 21 srpnja 1923
 Klein Felice, 21 srpnja 1923
 Pavasović Olga, 21 srpnja 1923
 Kirschbaum Vilim, 21 srpnja 1923
 Iskra August, 21 srpnja 1923

Radišić Pavle, 21 srpnja 1921
 Babić Konstantin, 21 srpnja 1923
 Kos Ferdo, 21 srpnja 1923
 Kamenčić Miodrag, 21 srpnja 1923
 Neuman Leo, 21 srpnja 1923
 Radović Momčilo, 21 srpnja 1923
 Mannheim Vilmoš, 21 srpnja 1923
 Tomljenović Ivo, 21 srpnja 1923
 Rubelli pl. Hugo, 21 srpnja 1923
 Confino Moša, 21 srpnja 1923
 Jovanović Milka, 21 srpnja 1923
 Ornik Božidar, 21 srpnja 1923
 Strpić Sime, 21 srpnja 1923
 Živković Milan, 21 srpnja 1923
 Srećkov Milan, 21 srpnja 1923
 Kraut Nuša, 25 listopada 1923
 Kreter Jakov, 25 listopada 1923
 Ponežel Lidvina, 25 listopada 1923
 Usmiani Josip, 25 listopada 1923
 Stanišić Njegovan, 24 studena 1923
 Tominac Milan, 28 studena 1923
 Jovanović Vladimir, 12 prosinca 1923
 Oblak Josip, 12 prosinca 1923
 Tonković Ivan, 12 prosinca 1923
 Vuković Natalija, 12 prosinca 1923
 Richter Jovan, 12 prosinca 1923
 Dinus Robert, 22 prosinca 1923
 Mutavdžić Mara, 22 prosinca 1923
 Panić Dragoljub, 22 prosinca 1923
 Stanojević D. Đordje, 22 pros. 1923
 Sušanj Oskar, 22 prosinca 1923
 Delliny K. Andrija, 21 siječnja 1924
 Bonacci Dalibor, 13 veljače 1924
 Jakšić Oto, 10 ožujka 1924
 Martechini Branko, 26 ožujka 1924
 Anatacković Stanoje, 24 travnja 1924
 Dušmanić Dragoslav, 10 svib. 1924
 Lazić S. Lazar, 10 svibnja 1924
 Ivanišević Srećko, 14 lipnja 1924
 Belamarić Petar, 10 srpnja 1924
 Švercli Jakov, 24 srpnja 1924
 Franceschi Antun, 24 srpnja 1924
 Jonke Tekla, 24 srpnja 1924
 Kurtović Tomislav, 24 srpnja 1924
 Jokić Desanka, 24 srpnja 1924
 Marušić Krunoslav, 24 srpnja 1924
 Dank Karlo, 24 srpnja 1924
 Popović Risto, 24 srpnja 1924
 Reschner Zora, 24 srpnja 1924
 Pantić Savka, 24 srpnja 1924
 Katušić Milivoj, 24 srpnja 1924
 Petrás Ján, 24 srpnja 1924
 Proche Franjo, 24 srpnja 1924
 Nagj Ladislav, 24 srpnja 1924
 Šehić Orhan, 24 srpnja 1924
 Scherer Mihajlo, 24 srpnja 1924
 Kozjak Gjuro, 24 srpnja 1924
 Novak Josip, 24 srpnja 1924
 Murmayer Robert, 24 srpnja 1924
 Tadić Stanka, 24 srpnja 1924
 Drenovački Mirko, 28 srpnja 1924
 Bogičević Čedomir, 28 srpnja 1924
 Lazarević Milan, 28 srpnja 1924
 Mirković Persida, 28 srpnja 1924
 Fischbein Benjamin, 28 srpnja 1924
 Mihajlović Desanka, 28 srpnja 1924
 Arangjelović Milica, 28 srpnja 1924
 Altarac Hajim, 28 srpnja 1924
 Gavranić Vladimir, 28 srpnja 1924
 Dragutinović Angjelija, 28 srpnja 1924
 Margulit Milan, 28 srpnja 1924
 Bane Radivoj, 28 srpnja 1924
 Stojanović Mihail, 28 srpnja 1924
 Fischl Blanka, 28 srpnja 1924
 Marochino Marija, 28 srpnja 1924
 Sindik Ivan, 28 srpnja 1924
 Ilić Ivka, 28 srpnja 1924
 Bodulić Kazimir, 18 listopada 1924
 Schwab Aleksandar, 18 listopada 1924
 Rakić Ljubica, 18 listopada 1924
 Marković Radmila, 18 listopada 1924
 Avramović Dimitrije, 18 listop. 1924
 Mirković Jovan, 28 listopada 1924
 Milenković Stojan, 28 listopada 1924
 Leitner Anka, 28 listopada 1924
 Mali Petar, 28 listopada 1924
 Katić Vera, 28 listopada 1924
 Damjanov Ivan, 11. studenoga 1924

Herman Ljudevit, 11. studenoga 1924
 Žuvić Nikola, 25 studenoga 1924
 Belodekić Jelena, 10 prosinca 1924
 Ognjanović Milica, 10 prosinca 1924
 Baković Vinko, 10 prosinca 1924
 Klobučar Hermann, 10 prosinca 1924
 Nikolić Pavle, 10 prosinca 1924
 Marinić Ljerka, 11 veljače 1925
 Goldberger Ivan, 11 veljače 1925
 Gavrilović Olga, 16 veljače 1925
 Nazor Krunoslav, 11 ožujka 1925
 Svalina Antun, 26 ožujka 1925
 Baranović Josip, 26 ožujka 1925
 Zafirović Đorđe, 9 travnja 1925
 Kuznecov Alexandar, 9 travnja 1925
 Petrov Kovačev, 9 travnja 1925
 Miloš Toman, 27 travnja 1925
 Drganc Josip, 12 svibnja 1925
 Coronelli Umberto, 25 svibnja 1925
 Popović Kosta, 25 svibnja 1925
 Žabkar Jože, 25 svibnja 1925
 Gamulin Antun, 28 svibnja 1925
 Šivački Milan, 29 svibnja 1925
 Radosavljević Branko, 10 lip. 1925
 Stefanović Nikola, 15 lipnja 1925
 Fink Vida, 15 lipnja 1925
 Damaška Radovan, 16 lipnja 1925
 Mandil David, 16 lipnja 1925
 Bramer Hans, 16 lipnja 1925
 Sander Miroslav, 16 lipnja 1925
 Begović Marija, 16 lipnja 1925
 Garai Franjo, 16 lipnja 1925
 Stojanović Stanija, 16 lipnja 1925
 Weinberger Franciska, 16 lip. 1925
 Sušan Lav, 16 lipnja 1925
 Šiftar Ida, 16 lipnja 1925
 Matić Milan, 16 lipnja 1925
 Bardyn Alexandra, 16 lipnja 1925
 Novaković Krsta, 25 lipnja 1925
 Popović Jovan, 25 lipnja 1925
 Čorko Vjekoslav, 25 lipnja 1925
 Bauer Franjo, 27 lipnja 1925
 Dima Sofija, 27 lipnja 1925
 Eberl Berta, 27 lipnja 1925
 Feher Franjo, 27 lipnja 1925
 Filimonov Mihajlo, 27. lipnja 1925
 Gešev Konstantin, 27 lipnja 1925
 Gluškov Nikola, 27 lipnja 1925
 Herlinger Štefa, 27 lipnja 1925
 Hristor Kolev, 27 lipnja 1925
 Kohn Josip, 27 lipnja 1925
 Lederer Jelka, 27 lipnja 1925
 Putnik Desanka, 27 lipnja 1925
 Rakamarić Josip, 27 lipnja 1925
 Rechnitzer Danica, 27 lipnja 1925
 Sandić Jelka, 27 lipnja 1925
 Savić Julija, 27 lipnja 1925
 Šipuš Drago, 27 lipnja 1925
 Tomić Stanimir, 27 lipnja 1925
 Widrich Karlo, 27 lipnja 1925
 Gudović Radmila, 27 lipnja 1925
 Mihalinec Margareta, 27 lipnja 1925
 Jančić Miloš, 27 lipnja 1925
 Keiser Herman, 27 lipnja 1925
 Desaty Ferdo, 27 lipnja 1925
 Bajor Jelisaveta, 27 lipnja 1925
 Koprivec Marija, 27 lipnja 1925
 Šegrc Julija, 27 lipnja 1925
 Tkalčić Ljerka, 27 lipnja 1925
 Rauch Metod, 27 lipnja 1925
 Kesterčanek Marija, 27 lipnja 1925
 Georgijev Radev Filip, 5 listop. 1925
 Uglešić Alderik, 5 listopada 1925
 Gottfried Ernest, 5 listopada 1925
 Loparević Jordan, 3 listopada 1925
 Brajčić Stjepan, 31 listopada 1925
 Vitale Ante, 31 listopada 1925
 Petrović-Nikolić Vasilije, 31 list. 1925
 Gjurić Boško, 9 prosinca 1925
 Scherer Hinko, 18 prosinca 1925
 Knežević Ilija, 18 prosinca 1925
 Čirković Slavko, 18 prosinca 1925
 Drobac Branko, 15 siječnja 1926
 Eichert Filip, 8 veljače 1926
 Obradović Borivoj, 8 veljače 1926
 Putsay Kalman, 8 veljače 1926
 Schwarz Imre, 8 veljače 1926
 Drače Alija, 20 travnja 1926

Fuchs Milan, 14 lipnja 1926
 Kuznjecov Andrija, 14 lipnja 1926
 Zdravković Petar, 14 lipnja 1926
 Vujadinović Živojin, 14 lipnja 1926
 Poić Zvonimir, 16 lipnja 1926
 Omčikus Tonka, 14 lipnja 1926
 Jakovljević Radmila, 14 lipnja 1926
 Feller Kazimir, 14 lipnja 1926
 Čolakov Georgi, 2 srpnja 1926
 Bogojević Vojislav, 2 srpnja 1926
 Hećimović Olga, 2 srpnja 1926
 Gavalda Đuro, 2 srpnja 1926
 Greuling Franjo, 2 srpnja 1926
 Helfrich Franjo, 2 srpnja 1926
 Diskić Petar, 2 srpnja 1926
 Fotić Aleksa, 2 srpnja 1926
 Gregurović Anka, 2 srpnja 1926
 Bojadžijev B. Albert, 2 srpnja 1926
 Čulajević Vukoslav, 2 srpnja 1926
 Apostolov Petar, 2 srpnja 1926
 Ttilov-Dočkov Ivan, 2 srpnja 1926
 Kaufman Đurđica, 2 srpnja 1926
 Čizmak Viktorija, 2 srpnja 1926
 Borčić Jakov, 2 srpnja 1926
 Guzalski Nikov-Stevan, 3 srpnja 1926
 Popović Ružica, 3 srpnja 1926
 Sokov Vladimir, 3 srpnja 1926
 Turčinhodžić Mustava, 3 srpnja 1926
 Živković Božidar, 3 srpnja 1926
 Rödíg Adolf, 3 srpnja 1926
 Penić Matija, 3 srpnja 1926
 Sahakjan Amaveni, 3 srpnja 1926
 Karancev Sava, 3 srpnja 1926
 Vasilijev-Angelov Hristof., 3 srp. 1926
 Szemere Paulus, 3 srpnja 1926
 Volovšek Zora, 3 srpnja 1926
 Tucaković Branka, 3 srpnja 1926
 Panac Nada, 3 srpnja 1926
 Rehorić Bogomir, 3 srpnja 1926
 Ivanov Tomov Todor, 3 srpnja 1926
 Jelačić Vladimir, 3 srpnja 1926
 Kapisazović Obrad, 3 srpnja 1926
 Petrov Kamburov Ivan, 3 srpnja 1926
 Ivanov A. Ivan, 3 srpnja 1926
 Klišmanić Blaž, 31 srpnja 1926
 Milutinović Ranko, 31 srpnja 1926
 Marich Josip, 31 srpnja 1926
 Lehr Jakov, 31 srpnja 1926
 Buzaljko Edhem, 31 srpnja 1926
 Miljković Živko, 31 srpnja 1926
 Nedeljšković Radmila, 31 srpnja 1926
 Matković Otokar, 31 srpnja 1926
 Jušić Rudolf, 31 srpnja 1926
 Marković Antun, 31 srpnja 1926
 Milhofer Josip, 31 srpnja 1926
 Keller Bela, 31 srpnja 1926
 Marković Čedomir, 31 srpnja 1926
 Trišić Drago, 31 srpnja 1926
 Primorac Pavao, 31 srpnja 1926
 Sandović Strahinja, 31 srpnja 1926
 Gensberger Dragica, 31 srpnja 1926
 Ilić Vasilije, 31 srpnja 1926
 Kopričanec Ivan, 31 srpnja 1926
 Kombol-Polić Cvjeta, 31 srpnja 1926
 Jovanović Jovan, 1 listopada 1926
 Grinus Dušan, 1 listopada 1926
 Kollmann Viktor, 1 listopada 1926
 Čičanović Hadži, 1 listopada 1926
 Sanciewicz Mječislav, 1 listopada 1926
 Stojisiljević Anka, 1 listopada 1926
 Samon Jesna, 1 listopada 1926
 Barany Marija, 1 listopada 1926
 Kullman Hinko, 1 listopada 1926
 Mihajlović Olga, 1 listopada 1926
 Đorđević Olga, 1 listopada 1926
 Katuriće Danica, 1 listopada 1926
 Čoklević Dimitrije, 26 siječnja 1927
 Hrenčević Ante, 26 siječnja 1927
 Pfeiffer Stjepan, 26 siječnja 1927
 Šapinac Dimitrije, 28 siječnja 1928
 Mihajlović Draginja, 16 veljače 1927
 Kollmann Jelisava, 2 ožujka 1927
 Čiganić Zvonimir, 2 ožujka 1927
 Vandjelović Ćirilo, 2 ožujka 1927
 Rengyeo Marijan, 2 ožujka 1927
 Vrvić Miodrag, 2 ožujka 1927
 Stojanović Dragutin, 3 svibnja 1927
 Grahovac Josip, 25 svibnja 1927

Kovacs Šandor, 21 lipnja 1927
 Gospodinov A. Ivan, 21 lipnja 1927
 Željezkov-Stajev Nahčo, 21 lip. 1927
 Petkov Apostolov Paskal, 21 lip. 1927
 Ostrovsky Cvetan Ivanov, 21 lip. 1927
 Künstler Nikola, 21 lipnja 1927
 Burian Milica, 21 lipnja 1927
 Jusefović Isak, 21 lipnja 1927
 Mirković Tihomir, 22 lipnja 1927
 Stefanović Ljubodrag, 2 srpnja 1927
 Ključenko-Folgar Vilma, 5 srp. 1927
 Halvachs Josip Miljenko, 5 srp. 1927
 Lovreković Zorka, 5 srpnja 1927
 Vukovarac Božena, 5 srpnja 1927
 Hristov-Stanov Georgi, 4 srpnja 1927
 Filipović Uroš, 5 srpnja 1927
 Popović Todor, 5 srpnja 1927
 Janković Aleksandar, 5 srpnja 1927
 Pexider Marija, 5 srpnja 1927
 Kovacsy Marija, 5 srpnja 1927
 Kralj Teodor, 5 srpnja 1927
 Seifert Helena, 6 srpnja 1927
 Vuković Branka, 6 srpnja 1927
 Grujić Dobrila, 6 srpnja 1927
 Corubolo Ivo, 6 srpnja 1927
 Rosenberg Helena, 6 srpnja 1927
 Kump Marija, 6 srpnja 1927
 Klepac Nevenka Dora, 6 srpnja 1927
 Tekavčić Anica, 6 srpnja 1927
 Veljković Pančo, 6 srpnja 1927
 Danon Blanka, 6 srpnja 1927
 Adanja Isak, 6 srpnja 1927
 Schwarz Danica, 6 srpnja 1927
 Eisner Pavao, 6 srpnja 1927
 Mesarić Marijana, 7 srpnja 1927
 Herenčić Zorka, 7 srpnja 1927
 Zamida Vera, 7 srpnja 1927
 Gensberger Maca, 7 srpnja 1927
 Kremžar Ljudmila, 7 srpnja 1927
 Sašel Vera, 7 srpnja 1927
 Antić Mirko, 7 srpnja 1927
 Stamenković Dragiša, 7 srpnja 1927
 Pleskovic Piroška, 7 srpnja 1927
 Zacharias Erszebet, 7 srpnja 1927
 Jurković Uroš, 7 srpnja 1927
 Marić Maja, 8 srpnja 1927
 Avramović Vukosava, 8 srpnja 1927
 Nikolić Stojan, 18 listopada 1927
 Milošev Živojin, 18 listopada 1927
 Popov Dragoljub, 18 listopada 1927
 Tasić Nasta, 18 listopada 1927
 Rajčić Radomir, 18 listopada 1927
 Šturman Mirko, 18 listopada 1927
 Dević Darinka, 20 listopada 1927
 Zlokas Stevan, 20 listopada 1927
 Hišec Zdenka, 20 listopada 1927
 Korydl Ivan, 20 listopada 1927
 Brkljačić Danica, 20 listopada 1927
 Vulović Branko, 20 listopada 1927
 Micić Obrad, 20 listopada 1927
 Kušaković Kosta, 28 listopada 1927
 Benturina Ljubinka, 16 stud. 1927
 Cenić Dragoljub, 16 studenoga 1927
 Dunkić Danijel, 16 studenoga 1927
 Klein Klara, 16 studenog 1927
 Pačić Vjekoslav, 16 studenoga 1927
 Remus Franjo, 16 studenoga 1927
 Steiner Bela, 16 studenoga 1927
 Schwuger Slavko, 16 studenoga 1927
 Tanasijević Milorad, 16 stud. 1927
 Krajšić Bogdan, 15 prosinca 1927
 Sretenović Dušan, 15 prosinca 1927
 Kušević Antun, 16 prosinca 1927
 Polić Zvonimir, 16 prosinca 1927
 Aćimović Stanka, 19 siječnja 1928
 Allaga Ivan, 19 siječnja 1928
 Dimitrijević Mladen, 19 siječnja 1928
 Korkodelović Branislav 19 sij. 1928
 Mohacsy Imre, 19 siječnja 1928
 Tufegdžić Đorđe, 19 siječnja 1928
 Nikolić Ljubica, 25 siječnja 1928
 Duboković Marica, 11 veljače 1928
 Ljubisavljević Alek. 11 veljače 1928
 Kraut Igor, 11 veljače 1928
 Ristić Dimitrije, 11 veljače 1928
 Novak Hrvoje, 15 veljače 1928
 Pantazijević Kostao, 15 veljače 1928
 Sarvanović Miodrag, 29 ožujka 1928

Lazić Petar, 23 travnja 1928
 Mittelbach Žiga, 10 svibnja 1928
 Penić Mihajla, 10 svibnja 1928
 Mitić Draga, 30 svibnja 1928
 Turić Zlatko, 30 svibnja 1928
 Fürst-Kett Ljubica, 15 lipnja 1928
 Hasson Samuel, 15 lipnja 1928
 Babić Marije, 30 lipnja 1928
 Pompe Pavla, 6 srpnja 1928
 Rebek Nevina, 6 srpnja 1928
 Matauschek Ferdinand, 6 srpnja 1928
 Finkelstein Bruno, 6 srpnja 1928
 Džundža Muhamed, 6 srpnja 1928
 Krajinović Nadežda, 6 srpnja 1928
 Bogičević Bosiljka, 1 srpnja 1928
 Tucakov Jovan, 7 srpnja 1928
 Stevanović Vojislav, 7 srpnja 1928
 Gottfried Karlo, 7 srpnja 1928
 Zjajo Rasim, 7 srpnja 1928
 Mataušić Anica, 7 srpnja 1928
 Popov Aziljka, 7 srpnja 1928
 Resanović Ružica, 7 srpnja 1928
 Marjanović Vojislav, 7 srpnja 1928
 Aničić Zora, 7 srpnja 1928
 Propadović Darinka, 10 srpnja 1928
 Brkić Lazar, 10 srpnja 1928
 Belia Božidar, 10 srpnja 1928
 Jevtić Aleksandar, 10 srpnja 1928
 Galić Marija, 10 srpnja 1928
 Grković Radmila, 10 srpnja 1928
 Parlić Tomo, 10 srpnja 1928
 Pifat Ferdo, 10 srpnja 1928
 Gavrailov Cosil, 11 srpnja 1928
 Tehulev Metodi, 11 srpnja 1928
 Miljević Branislav, 11 srpnja 1928
 Ofner Antun, 11 srpnja 1928
 Leskovac Mira, 11 srpnja 1928
 Dražanić Konstantina, 11 srpnja 1928
 Janković Đorđe, 11 srpnja 1928
 Petronijević Dušanka, 11 srpnja 1928
 Tošanović Nikola, 11 srpnja 1928
 Gajer Franjo, 11 srpnja 1928
 Mitrović Desanka, 11 srpnja 1928
 Petrović Persida, 11 srpnja 1928
 Bertl Bela, 12 srpnja 1928
 Ilić Dobrimir, 12 srpnja 1928
 Marković Jefta, 12 srpnja 1928
 Milanović Simo, 12 srpnja 1928
 Petrović Milan, 12 listopada 1928
 Ortyński Vladimir 12 listopada 1928
 Čupić Natalija, 12 listopada 1928
 Novak Božena, 12 listopada 1928
 Popović Zagorka, 12 listopada 1928
 Todorović Miodrag, 12 listopada 1928
 Stefanović Dragoljub, 12 listop. 1928
 Šiniković Ljubica, 12 listopada 1928
 Salom Avram, 12 listopada 1928
 Glaser Milka, 12 listopada 1928
 Grabarić Vladoje, 12 listopada 1928
 Graselli Nikolaja, 12 listopada 1928
 Merslavić Marija, 12 listopada 1928
 Quintus Matija, 12 listopada 1928
 Milošević Gavriilo, 12 listopada 1928
 Puljević Sofija, 12 listopada 1928
 Gaon Samuilo, 12 listopada 1928
 Bosnić-Kovačić Kuzma, 12 list. 1928
 Marjanović Jelica, 12 listopada 1928
 Kirchmayer Marenka, 12 listop. 1928
 Tucaković Vera, 12 listopada 1928
 Dančević Kosana, 13 listopada 1928
 Nešić Dušan, 13 listopada 1928
 Ivković Dragoljub, 13 listopada 1928
 Antić Miloš, 13 listopada 1928
 Gessner Marija, 13 listopada 1928
 Magdić Josip, 13 listopada 1928
 Ilić-Dimitrijević Ljubica, 23 list. 1928
 Melentijević Živka, 23 listopada 1928
 Wiedrich Julija, 23 listopada 1928
 Babić Hilmija, 7 studenoga 1928
 Biser-Župan Hella, 7 studenoga 1928
 Bunuševac Branislav, 7 stud. 1928
 Ibrišimović Đuro, 7 studenoga 1928
 Jindra Olga, 7 studenoga 1928
 Radović Stanislav, 7 studenoga 1928
 Roth Julius, 7 studenoga 1928
 Starwer Emil, 7 studenoga 1928
 Sterk Danica, 7 studenoga 1928
 Tassoti Franjica, 7 studenoga 1928

Čupar Mira, 8 studenoga 1928
Joanović Emil, 8 studenoga 1928
Kardos Jenő, 8 studenoga 1928
Krajnc Josip, 8 studenoga 1928
Liptay Ernő, 8 studenoga 1928
Sapundžiev Luka, 8 studenog 1928
Stejić Dejan, 8 studenoga 1928
Vrbić Bojana, 8 studenoga 1928
Branković Dragobrat, 9 stud. 1928
Davidovac Petar, 9 studenoga 1928
Krstić Milan, 9 studenoga 1928
Rajičić Ranimir, 9 studenoga 1928
Skibinskaja Vera, 9 studenoga 1928
Bellotti Zdenka, 15 prosinca 1928
Ebner Pavao, 15 prosinca 1928
Hus Branko, 15 prosinca 1928
Murko Ana, 15 prosinca 1928
Orebić Vladimir, 15 prosinca 1928
Rimaj Marta, 15 prosinca 1928
Schwarz Vika, 15 prosinca 1928
Stijković Ante, 15 prosinca 1928
Žuržul Vojislav, 15 prosinca 1928
Wortner Bela, 12 siječnja 1929
Todorović Jelisaveta, 12 siječ. 1929
Jelčić Ljubica, 12 siječnja 1929
Tomić Maksimilijan, 12 siječnja 1928
Csornai Rikard, 12 siječnja 1929
Mundloch Gjorgje, 12 siječnja 1929
Vrcibradić Anđelko, 25 siječnja 1929
Csavosi Tibor, 7 veljače 1929
Grozdanović Milan, 7 veljače 1929
Jovanović Mihailo, 7 veljače 1929
Köszeghy Josip, 7 veljače 1929
Pavić Berislav, 7 veljače 1929
Sersić Marija, 7 veljače 1929
Smoljan Slavica, 7 veljače 1929
Minić Milutin, 26 veljače 1929
Albahari Avram, 16 ožujka 1929
Križman Martin, 16 ožujka 1929
Stojanović Vitomir, 16 ožujka 1929
Létmány Istvan, 23 travnja 1929
Otić Mladen, 23 travnja 1929
Peischl Viktor, 23 travnja 1929
Babić Ivan, 4 srpnja 1929

Blaženčić Mileva, 4 srpnja 1929
Denić Ostrivoje, 4 srpnja 1929
Haslinger Aleksandrina, 4 srp. 1929
Ilić Bogoljub, 4 srpnja 1929
Janković Nada, 4 srpnja 1929
Jovanov Milan, 4 srpnja 1929
Judić Simo, 4 srpnja 1929
Miletić Marijan, 4 srpnja 1929
Milojković Desanka, 4 srpnja 1929
Milojković Slavka, 4 srpnja 1929
Opsenica Olga, 4 srpnja 1929
Oršanić Marijan, 4 srpnja 1929
Oršanić Oto, 4 srpnja 1929
Papež Vera, 4 srpnja 1929
Pinto Miha, 4 srpnja 1929
Podgajski Nada, 4 srpnja 1929
Pollak Margareta, 4 srpnja 1929
Popov Obrad, 4 srpnja 1929
Prokopijević Petar, 4 srpnja 1929
Rajić Krsta, 4 srpnja 1929
Rajić Olga, 4 srpnja 1929
Rajković Julijana, 4 srpnja 1929
Sabolić Marijan, 4 srpnja 1929
Szelinger Jenő, 4 srpnja 1929
Szojits Franjo, 4 srpnja 1929
Stanković Bogić, 4 srpnja 1929
Stevanović Staniša, 4 srpnja 1929
Šečerović Finka, 4 srpnja 1929
Šijakov Marko, 4 srpnja 1929
Sukljetović Živojin, 4 srpnja 1929
Vidaković Ružica, 4 srpnja 1929
Vidmar Ivan, 4 srpnja 1929
Kozjak August, 5 kolovoza 1929
Matasović Stevan, 15 kolovoza 1929
Brigljević-Bonačić Zd., 30 rujna 1929
Aleksić Melanija, 22 listopada 1929
Antonović Slavoljub, 22. listop. 1929
Bergmann Vilim, 22 listopada 1929
Bilinski Mara, 22 listopada 1929
Breščak Marija, 22 listopada 1929
Bücher Eduard, 22 listopada 1929
Đorđević Mirko, 22 listopada 1929
Đorđević Savka, 22 listopada 1929
Einhorn Selma, 22 listopada 1929

Filipović Miladinka, 22 listop. 1929
 Gračner Marija, 22 listopada 1929
 Grünwald Lenka, 22 listopada 1929
 Heinrich Augustus, 22 kolovoza 1929
 Jelovac Vladimir, 22 listopada 1929
 Josifović Salomon, 22 listopada 1921
 Jovanović Jelena, 22 listopada 1929
 Knežević Radomir, 22 listopada 1929
 Kuburović Živka, 22 listopada 1929
 Levi Salamon, 22 listopada 1929
 Mrcajlović Momčilo, 22 listopada 1929
 Ratković-Simeon Adolfa, 22 list. 1929
 Ruždić Ibrahim, 22 listopada 1929
 Schönstein Gina, 22 listopada 1929
 Slavković iMlan, 22 listopada 1929
 Sóti Ferenc, 22 listopada 1929
 Tatomirova Desanka, 22 listop. 1929
 Urban Eugen, 22 listopada 1929
 Vitorović Ljubiša, 22 listopada 1929
 Vogl-Kelemen Lajos, 22 listop. 1929
 Vuković Julija, 22 listopada 1929
 Zlatar Mehmed, 22 listopada 1929
 Breithut Ivan, 29 listopada 1929
 Riženko Aleksej, 9 studenog 1929
 Barberi Stevan, 16 studenog 1929
 Heršković Oskar, 16 studenog 1929
 Ivančević Marija, 16 studenog 1929
 Ljubojević Nevena, 16 studenog 1929
 Miljković Živojin, 16 studenog 1929
 Stanislavljević Evica, 16 studenog 1929
 Todosijević Todor, 16 studenog 1929
 Sretenović Avram, 13 prosinca 1929
 Šemper Darinka, 13 prosinca 1929
 Tomičić Viktor, 28 prosinca 1929
 Öhl Johan, 10 siječnja 1930
 Veličković Vladan, 10 siječnja 1930
 Žunter Guro, 10 siječnja 1930
 Anđelković Đorđe, 31 siječnja 1930
 Breyer Miroslav, 31 siječnja 1930
 Edenburg Piroška, 31 siječnja 1930
 Krnić Milan, 31 siječnja 1930
 Petrović Živodar, 31 siječnja 1930
 Rubić Jelena, 31 siječnja 1930
 Widrich Ladislaus, 31 siječnja 1930
 Gavrilović Borislav, 14 veljače 1930
 Kett Dragan, 14 veljače 1930
 Nikolić Olga, 14 veljače 1930
 Aleksić Vukašin, 28 veljače 1930
 Dolinšek Blažena, 28 veljače 1930
 Jakčin Jos. Irena, 28 veljače 1930
 Mojić Milana, 28 veljače 1930
 Popović Dragiša, 28 veljače 1930
 Šumanović Borislava, 28 veljače 1930
 Đorđević Dragutin, 28 veljače 1930
 Felser Franjo, 28 velejače 1930
 Kandikijan Pergrui, 28 veljače 1930
 Nikolić Borivoj, 28 veljače 1930
 Peroš Dragutin, 28 velejače 1930
 Popović Ljubica, 28 veljače 1930
 Sturm Emil, 28 veljače 1930
 Tiefenbach Artur, 28 veljače 1930
 Janković Mladen, 11 travnja 1930
 Kaplarski Nikola, 18 travnja 1930
 Dobanovacki Spasoje, 19 svibnja 1930
 Ribarac Petar, 3 lipnja 1930
 Stanić Jelena, 3 lipnja 1930
 Ertl Geza, 6 lipnja 1930
 Nikolić Gorica, 6 lipnja 1930
 Bruck Tibor, 3 srpnja 1930
 Dorn Stjepan, 3 srpnja 1930
 Frank Hedda, 3 srpnja 1930
 Korošec Draga, 3 srpnja 1930
 Kozarac Milan, 3 srpnja 1930
 Milanović Dragutin, 3 srpnja 1930
 Petrin Josip, 3 srpnja 1930
 Prkačin Filomena, 3 srpnja 1930
 Puks Stjepan, 3 srpnja 1930
 Salgo Ladislav, 3 srpnja 1930
 Simidžijević Risto, 3 srpnja 1930
 Trajković Kosta, 3 srpnja 1930
 Tucović Svetozar, 3 srpnja 1930
 Vidale Dionis, 3 srpnja 1930
 Dragičević Vasilije, 4 srpnja 1930
 Đorović Đorđe, 4 srpnja 1930
 Gložanski Milan, 4 srpnja 1930
 Grösser Nikola, 4 srpnja 1930
 Guttman Bela, 4 srpnja 1930
 Malbaša Marija, 4 srpnja 1930

Martinić Krešimir, 4 srpnja 1930
Obradović Zora, 4 srpnja 1930
Sestrić Ljerka, 4 srpnja 1930
Stein Stevan, 4 srpnja 1930
Trajčić Đorđe, 4 srpnja 1930
Vuković Marija, 4 srpnja 1930
Ljubić Nikola, 8 srpnja 1930
Petrović Borivoje, 9 rujna 1930
Dumendić Dragica, 15 listopada 1930
Gross Teodor, 15 listopada 1930
Janković Josip, 15 listopada 1930
Kalijadis Đorđe, 15 listopada 1930
Kempf Tomislav, 15 listopada 1930
Miletić Josip, 15 listopada 1930
Mušić Marta, 15 listopada 1930
Nikolić Milisav, 15 listopada 1930
Popović Borivoje, 15 listopada 1930
Radulović Vojislav, 15 listopada 1930
Stanković Stanoje, 15 listopada 1930
Trnkoczy Josip, 15 listopada 1930
Varjaš P. Ladislaus, 15 listopada 1930
Lazarević-Ikić Jelis., 16 listop. 1930
Bojković Milan, 17 listopada 1930
Križ Ivka, 17 listopada 1930
Kezele Vjekoslav, 24 listopada 1930
Botka Vladislav, 31 listopada 1930
Dörner Herta, 31 listopada 1930
Hristović Todor, 31 listopada 1930
Ivančević Josipa, 31 listopada 1930
Kardos Nikola, 31 listopada 1930
Miličević Neda, 31 listopada 1930
Novak Magdalena, 31 listopada 1930
Pičeta Momir, 31 listopada 1930
Tomasich Jönö, 31 listopada 1930
Žmegač-Čop Mira, 31 listopada 1930
Botka Đorđe, 25 studenog 1930
Fehér Illés, 25 studenog 1930
Weiss Melita, 25 studenog 1930
Wreutschur Erwald, 25 studenog 1930
Barković Dragutin, 16 prosinca 1930
Ranuševac Olga, 16 prosinca 1930
Cekić D. Nikola, 16 prosinca 1930
Dimitrijević Risto, 16 prosinca 1930
Hecht Leopold, 16 prosinca 1930

Klein-Petrović Zlata, 16 prosinca 1930
Leir Isak (Isidor), 16 prosinca 1930
Praunsperger Boris, 16 prosinca 1930
Savkov-Jovan Đorđe, 16 prosin. 1930
Stiglič Tomislav, 16 prosinca 1930
Vasić Jovan, 16 prosinca 1930
Znidarčić Mila, 16 prosinca 1930
Čoporda Dušanka, 19 prosinca 1930
Štok Ivan, 19 prosinca 1930
Sušnik Josip, 23 prosinca 1930
Avramović Rafail, 22 siječnja 1931
Božić Katarina, 22 siječnja 1931
Dicić V. Dragoljub, 22 siječnja 1931
Đukanović Milica, 22 siječnja 1931
Golubić Leo, 22 siječnja 1931
Gulgäs Rószika, 22 siječnja 1931
Lichtenberg Georg, 22 siječnja 1931
Pravdić Alfred, 22 siječnja 1931
Radiojević Zagorka, 22 siječnja 1931
Radovanović Marijan, 22 siječ. 1931
Spies Ida, 22 siječnja 1931
Šimić Ivo, 22 siječnja 1931
Würth Zora, 22 siječnja 1931
Pavlov Antun, 6 veljače 1931
Dobanovački Isidor, 24 veljače 1931
Đorđević-Trifunović Borka, 24 II 1931
Vavreker Frida, 24 veljače 1931
Marković Alojzije, 22 veljače 1931
Parlić Predrag, 24 veljače 1931
Antonić Ilinka, 23 ožujka 1931
Dominis Rikard, 23 ožujka 1931
Dšuban Alojs, 23 ožujka 1931
Harmuth Gjuri, 23 ožujka 1931
Jovanović Milorad, 23 ožujka 1931
Ković-Đorđević Draga, 23 ožuj. 1931
Omasta Karlo, 23 ožujka 1931
Rukavina Renata, 23 ožujka 1931
Schillinger Albert, 23 ožujka 1931
Schwarz Josip, 23 ožujka 1931
Sebastijan Zdravko, 23 ožujka 1931
Smokvina Vladimi, 23 ožujka 1931
Tišma Milka, 23 ožujka 1931
Topska Petar, 23 ožujka 1931
Pokorny Franc, 25 travnja 1931

Elazar Sammuellen 30 travnja 1931
 Ferrari Stjepan, 30 travnja 1931
 Kuzmanović Nenad, 30 travnja 1931
 Miskiđ Ana, 30 travnja 1934
 Pern Stanko, 30 travnja 1931
 Trost Leon, 30 travnja 1931
 Gjurović M. Antun, 27 svibnja 1931
 Kojić M. Miroslav, 27 svibnja 1931
 Mrcajlović M. Olga 27 svibnja 1931
 Nešić Vas. Mihajlo, 27 svibnja 1931
 Stamatović Zora, 27 svibnja 1931
 Tartaglia Hrvoje, 27 svibnja 1931
 Barković Ljerka, 10 srpnja 1931
 Catinelli Maksimiljana, 10 srpnja 1931
 Czaczkes Nuncza, 10 srpnja 1931
 Deczi Luiza, 10 srpnja 1931
 Denić Laposava, 10 srpnja 1931
 Fiedler Ivan, 10 srpnja 1931
 Hudina Ferdinand, 10 srpnja 1931
 Koščec Nikola, 10 srpnja 1931
 Kuršundžić Vukosava, 10 srpnja 1931
 Marković Dragan, 10 srpnja 1931
 Mihailović Dragan, 10 srpnja 1931
 Nikolić K. Đorđe, 10 srpnja 1931
 Pingert Dragica (Lotta), 10 srp. 1931
 Reputin Božena, 10 srpnja 1931
 Stanković Katarina, 10 srpnja 1931
 Tomić M. Slavoljub, 10 srpnja 1931
 Vig Zoltan, 10 srpnja 1931
 Vukmirović Zora, 10 srpnja 1931
 Filipović Hamdija, 11 srpnja 1931
 Jusufbegović Ahmed, 1 srpnja 1931
 Mandil Moša, 11 srpnja 1931
 Matić Momčilo, 11 srpnja 1931
 Mihajlović Đorđe, 11 srpnja 1931
 Neumayer Petar, 11 srpnja 1931
 Pajer Miroslav, 11 srpnja 1931
 Tadić Milka, 11 srpnja 1931
 Zappe Adalbert, 11 srpnja 1931
 Jovanović Branislav, 19 srpnja 1931
 Popović Srboljub, 19 srpnja 1931
 Felesko Gustav, 19 srpnja 1931
 Vujić Branka, 19 srpnja 1931
 Jovović Mirko, 3 listopada 1931
 Halić Milovan, 7 listopada 1931
 Aleksić Božidar, 26 listopada 1931
 Brücker Heinrich, 26 listopada 1931
 Đukić Milan, 26 listopada 1931
 Gunde Hedviga, 26 listopada 1931
 Janković Laposava, 26 listopada 1931
 Jevremović Dragoljub, 26 list. 1931
 Jevtić Spasoje, 26 listopada 1931
 Jokanović Dobrila, 26 listopada 1931
 Kohn Geza (Madžarska), 26 list. 1931
 Kravić Mirjana, 26 listopada 1931
 Micić Milan, 26 listopada 1931
 Radojković Roksanda, 26 list. 1931
 Stanković Natalija, 26 listopada 1931
 Stojanović Kosta, 26 listopada 1931
 Škrgatić Marijana, 26 listopada 1931
 Bárány Marta, 21 studena 1931
 Blau Eugen, 21 studena 1931
 Kohn Marija, 21 studena 1931
 Ristić Jovanka, 21 studena 1931
 Stanković Miloš, 21 studena 1931
 Svečenski Lili, 21 studena 1931
 Vajda Boris, 21 studena 1931
 Babić Mirjana 19 prosinca 1931
 Plechaty Dragan Josip, 19 pros. 1931
 Ristić St. Kosta, 19 prosinca 1931
 Simić Vladimir, 19 prosinca 1931
 Turković Vera, 19 prosinca 1931
 Mitić Borislav, 18 siječnja 1932
 Žunić Jelisaveta, 8 travnja 1932
 Šimunović Nataša, 26 siječnja 1932
 Catić Luka, 25 veljače 1932
 Čoporda Nevenka, 25 veljače 1932
 Danko Bela, 25 veljače 1932
 Gregurić Ferdinand, 25 veljače 1932
 Grgurov Borislav, 25 veljače 1932
 Janda Dragutin, 25 veljače 1932
 Klein Josip, 25 veljače 1932
 Maider Elza, 25 veljače 1932
 Molerović Milica, 25 veljače 1932
 Molnar Lili, 25 veljače 1932
 Müller Vera, 25 veljače 1932
 Pešić Živan, 25 veljače 1932
 Plemić Štefica 25 veljače 1932

Ungar Marko, 25 veljače 1932
 Vasić Vlastimir, 25 veljače 1932
 Čanjevac Mijo, 8 travnja 1932
 Derenčin Beatrica, 8 travnja 1932
 Goldberger Otto 8 travnja 1932
 Hočevar Antun, 8 travnja 1932
 Hruza Danko, 8 travnja 1932
 Jurišić-Polić Danica, 8 travnja 1932
 Jurjević Bella, 8 travnja 1932
 Juvan Marija, 8 travnja 1932
 Keller Franjo, 8 travnja 1932
 Lesica Nikola, 8 travnja 1932
 Lozovina Boris, 8 travnja 1932
 Milenković Svetozar, 29 travnja 1932
 Seneković Olga, 29 travnja 1932
 Lövinger Ferdo, 30 svibnja 1932
 Danilov Ljudmila, 30 svibnja 1932
 Đokić Dobrivoje, 30 svibnja 1932
 Vlahović Stevan, 30 svibnja 1932
 Košćević-Tomić Olga, 31 svib. 1932
 Baić Pavica, 5 srpnja 1932
 Bobinac Vjekoslav, 5 srpnja 1932
 Dudiškina Galma, 5 srpnja 1932
 Gebauer Ervin, 5 srpnja 1932
 Gursky Božidar, 5 srpnja 1932
 Ivetta Vladimir, 5 srpnja 1932
 Kaufmann Boriška, 5 srpnja 1932
 Leskovac Mileta, 5 srpnja 1932
 Manić Sever, 5 srpnja 1932
 Marković Nedeljko, 5 srpnja 1932
 Pantazijević Đorđe, 5 srpnja 1932
 Radojčin Stevan, 5 srpnja 1932
 Spasić Milorad, 5 srpnja 1932
 Stojanović Srboljub, 5 srpnja 1932
 Tobias Bruno, 5 srpnja 1932
 Obrenović Dimitrije, 6 srpnja 1932
 Bojković T. Strahinja, 27 list. 1932
 Đorđević K. Aleksandar, 27 list. 1932
 Hoffmann Kornelija, 27 listop. 1932
 Janković Ljubica, 27 listopada 1932
 Jovanović Vladimir, 27 listopada 1932
 Kirinčić Vladimir, 27 listopada 1932
 Laškarić Nada, 27 listopada 1932
 Lukić Milan, 27 listopada 1932
 Matejić Anđelka, 27 listopada 1932
 Reschner Ljudevit, 27 listopada 1932
 Savić Zagorkin, 27 listopada 1932
 Slović Timotije, 27 listopada 1932
 Utaši Janoš, 27 listopada 1932
 Koželj Ivo, 24 studenog 1932
 Kućel Tihomir, 24 studenog 1932
 Stojanović Lujza, 24 studenog 1932
 Firany Stevan, 15 prosinca 1932
 Fuksa Ljubica, 15 prosinca 1932
 Vardić Darinka, 15 prosinca 1932
 Hadži-Nešić Marko, 24 siječnja 1933
 Katanić Siniša, 24 siječnja 1933
 Nikolić Zagorka, 24 siječnja 1933
 Wolfensohn Benno, 25 siječnja 1933
 Davila Ivo, 28 veljače 1933
 Fleischer Ruža, 28 veljače 1932
 Friedmann Tibor 28 veljače 1933
 Stanojković Trajko, 28 veljače 1932
 Gerić Ljubica, 21 ožujka 1933
 Vojtėh Ljubica, 21 ožujka 1933
 Sussmann Siegfried, 2 svibnja 1933
 Cveić Bogdan, 23 svibnja 1933
 Kirschbaum Đuro, 23 svibnja 1933
 Lilić Jovan, 23 svibnja 1933
 Matica Ivo, 23 svibnja 1933
 Bogdanović Mitko, 7 srpnja 1933
 Czeisberger Ivan, 7 srpnja 1933
 Drakulić Vaso, 7 srpnja 1933
 Drndarski Mirko, 7 srpnja 1933
 Köhler Nikola, 7 srpnja 1933
 Marković Mara, 7 srpnja 1933
 Mišić Branislav, 7 srpnja 1933
 Popović Đorđe, 7 srpnja 1933
 Šivački Mileta, 7 srpnja 1933
 Ašerović Ašer, 8 srpnja 1933
 Šprajc Josip, 7 srpnja 1933
 Demeter Josip, 18 listopada 1933
 Jovanović Vladimir, 18 listopada 1933
 Jakab Despotović Des., 18 listop. 1933
 Dimitrijević Vukosava, 18 listop. 1933
 Noah Manojlo, 18 listopada 1933
 Paunović Ilija, 18 listopada 1933
 Cvijić Bogdan, 24 studenog 1933

Milošević Ivo, 24 studenog 1933	Belohradski R. Josip, 17 lipnja 1934
Mirković Milan, 24 studenog 1933	Picoli Mario Giorgio, 19 travnja 1934
Jovanović Dragoslav, 16 pros. 1933	Pavičević Radomir, 3 srpnja 1934
Engelhardt Franjo, 16 prosinca 1933	Manojlović Ljubica, 3 srpnja 1934
Milenović A. Dušan, 25 siječnja 1934	Vujović Trifun, 3 srpnja 1934
Stojanović M. Dragoljub, 25 siječ. 1934	Deutschle Franz, 3 srpnja 1934
Grünberger Desider, 22 ožujka 1934	Hečko Tomaš, 3 srpnja 1934

Cvar Viktor, 3 srpnja 1934

*Postigli diplomu Farmaceutskog odsjeka
Filozofskog fakulteta*

God. 1932

Šušić Ljerka	Pacak Alma
Pongračić Mira	Rukavina Anka
Spasević Sotir	Schleich Nikola
Govedić Štefa	Pejnović Gjuro
Klimesh Andor	Kasalović Slavko
Praunsperger Janko	Zore Milica
Dürr Zorislav	Bajić Vojislav
Valla Živka	Košćec Bogdan
Vidmar Antun Marijan	Barišić Anka
Boršo Slavko	Corubolo Zejna
Gürth Egon	Gjurgjan Ivan
Kuzmanović Dragutin	Würth Nada
Pavlović Ružica	Tomić Vladimir

God. 1933

Tripalo Stjepan	Grbić Nada
Mihajlović Bosiljka	Schwab Marta
Prodanović Ivan	Jovanović Djordje
Pavlović Vjenceslav	Rojina Marija
Nedeljkov Živko	Radović Zagorka
Jovanović Nadežda	Delović Panta
Filipec Zora	Dekleva Eva
Ranković Miodrag	Vrgoč Juraj
Stein Karlo	Lazić Srboljub
Jovanović Bojana	Kanački Jovan
Hubad Ivan	Dulić Dušan
Finci Jahijel	Ćirković Ljubomir
Žikić Čedomir	Cvetković Nikola

Branžofski Oskar
Slavetić Mladen
Stevanović Života
Kušević Marija
Gorup Zdenko
Suri Riketa
Ravnihar Ksenija
Grossmann Olga
Šiftar Endre Karoly
Purać Ljubomir
Pop-Trajković Vasa
Lindenschmidt Paula
Kovačić Krešimir
Frangović Mihajlo
Berkeš Ivan
Koščec Bogdan
Puzić Gavriilo

Dittrich Lujza
Jovanović S. Milan
Jankulov Ž. Dragiša
Kagadejeva Jelena
Nikolić Borivoj
Fetter Janoš
Djordjević Milutin
Hadži-Skerlić Kosta
Djurić Vera
Kuzmanović Jelena
Drušković Ljudmila
Radonić Angelina
Grilc Gabriijela
Hubad Ivan
Levi Tilda
Mihajlović Milesa
Pesić Vrcibradić Olga

Krvavica Jelena

God. 1934

Schleich Georg
Jojić Dobrinka
Luković Desanka
Pavušek Božena
Toth Deneš
Kozina Vida
Čurčić Dunja
Nikolić Nikola
Baebler Elida
Božin Šime
Abravanel Benko
Gärtner David
Krajinović Branko
Starešina Daroslav
Trautvetter Ilsa
Čibej Vera Helena
Glück Ela
Palfy Margit
Crnogorac Marko
Jasnić St. Ivan
Jotić A. Milojka
Stecca Blaženka
Djordjević M. Žarko

Elazar M. Josef
Heisler Oton
Jovanović Vojislav
Petrović Petar
Ristić Jovan
Stojić Ž. Milica
Stojić Ž. Andreja
Steinhaus Friderik
Smiljević A. Boris
Janešlijević Djordje
Nenezić Vasiljka
Nikolić Vera
Dimitroff Kamenof D.
Atias Mošo
Carić Anka
Derenčin Jelena
Simić Zorica
Marović Petar
Mikulić Ante
Milivojević Stanislava
Banković Tihomir
Kraljić Margita
Matičević Ilija

VI.

Popis farmaceutskog bilja, koje se kultivira
u Botaničkom vrtu univerziteta

Pteridophyta

Lycopodium clavatum
Equisetum arvense
Polypodium vulgare

Aspidium filix mas
Adiantum capillus Veneris
Scolopendrium officinarum

Gymnospermae

Taxus baccata
Thuja occidentalis
Juniperus communis

Juniperus Sabina
Larix decidua
Pinus montana

Angiospermae

Fagales

Betula verrucosa
Quercus (razne vrste)

Juglandales

Juglans regia

Salicales

Salix alba

Urticales

Morus nigra
Ficus Carica
Humulus lupulus
Cannabis sativa

Polygonales

Rheum officinale
„ *rhaponticum*
„ *palmatum*
„ *Emodi*
Polygonum aviculare

Centrospermae

Chenopodium Botrys
„ *bonus Henricus*
„ *ambrosioides*
Herniaria glabra
Gypsophila paniculata
Saponaria officinalis

Tricoccae
Ricinus communis
Croton Eluteria

Hamamelidales
Liquidambar orientale

Polycarpicae
Myristica fragrans
Aristolochia clematitidis
Laurus nobilis
Sassafras officinarum
Paeonia officinalis
Helleborus niger
Helleborus viridis
Aconitum Napellus
Delphinium Staphisagria
Anemone Pulsatilla
Anemone nemorosa
Adonis vernalis
Hydrastis canadensis

Rhoedales
Papaver somniferum
„ *Rhoeas*
Chelidonium maius
Fumaria officinalis
Corydalis cava
Brassica nigra
Sinapis alba

Parietales
Viola tricolor

Guttiferales
Hypericum perforatum

Rosales
Rubus Idaeus
Potentilla Tormentilla
Prunus Laurocerasus
Ononis spinosa

Trigonella foenum graecum
Melilotus officinalis
Anthyllis vulneraria
Glycyrrhiza glabra

Myrtales
Eucalyptus globulus
Punica granatum

Columniferae
Malva silvestris
Althaea officinalis
Gossypium herbaceum
Tilia platyphyllos
„ *cordata*
„ *argentea*

Gruinales
Linum usitatissimum

Terebinthales
Ruta graveolens
Dictamnus albus
Citrus medica
Polygala amara
Pistacia Terebinthus
Rhus cotinus
„ *glabra*
„ *Toxicodendron*

Rhamnales
Rhamnus cathartica
„ *Frangula*
„ *fallax*

Umbelliflorae
Coriandrum sativum
Conium maculatum
Cuminum cyminum
Carum Carvi
Pimpinella anisum
Foeniculum vulgare

Oenanthe Phellandrium
Archangelica officinalis
Levisticum officinale
Pimpinella Saxifraga
Imperatoria Osthrutium
Ferula Assa foetida
„ *narthex*

Bicornes

Aretostaphylos uva ursi

Tubiflorae

Convolvulus Scammonia
Alkanna tinctoria
Borrago officinalis
Symphytum officinale
Pulmonaria vulgaris
Cynoglossum officinale
Atropa Belladonna
Scopolia carniolica
Hyoscyamus niger
Datura Stramonium
Solanum Dulcamara
Verbascum phlomoides
„ *thapsiforme*
Digitalis purpurea
„ *ambigua*
Plantago lanceolata
„ *major*
Rosmarinus officinalis
Lavandula spica
Salvia officinalis
Melissa officinalis
Mentha piperita
„ *crispa*
Ocimum Basilicum
Thymus vulgaris
„ *Serpyllum*
Marrubium vulgare
Teucrium Botrys
„ *Marum*
Hyssopus officinalis
Glechoma hederacea
Betonica officinalis

Contortae

Gentiana lutea
Erythraea Centaurium
Menyanthes trifoliata

Ligustrales

Fraxinus Ornus
Olea europaea

Rubiales

Rubia tinctorum
Sambucus nigra
Valeriana officinalis

Synandrae

Lobelia inflata
„ *siphilitica*
Inula Helenium
Lappa major
Achillea Millefolium
Anthemis nobilis
Matricaria Chamomilla
Silybum marianum
Artemisia absinthium
Chrysanthemum cinerariaefolium
Tussilago Farfara
Arnica montana
Calendula officinalis
Cnicus Benedictus
Carthamus tinctorius
Tanacetum vulgare
Anacyclus Pyrethrum
Lactuca virosa
Taraxacum officinale

Liliiflorae

Colchicum autumnale
Veratrum album
Aloë frutescens
„ *arborescens*
Iris germanica
„ *florentina*
Crocus sativus
Dioscorea Batatas

Spadiciflorae

Acorus Calamus

